

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 20

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, 25. in 26. januarja 1941

NAROCNINA NA MESEEC
Prejeman v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujca 20 din.
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.405

Cena
din 1-

Nadaljevanje operacij v Afriki

Angleži poročajo o naglem razvoju tretje faze angleške ofenzive v zahodni Cirenajki, o napredovanju v Eritreji in Abesiniji — Italijani poročajo o junaškem odporu italijanskih čet na postojankah zahodno od Tobruka

OPERACIJE V ZAHODNI CIRENAJKI

KAHIRA, 25. jan. Reuter. Začetne operacije tretje faze angleške ofenzive v Libiji se naglo razvijajo. Prednje angleške motorizirane čete so včeraj zasedle Mekeš južnozahodno od Derne, kateremu so se bile dan prej približale. Ob obali so prispele tik pred Derno, a posamezne izvidnice so napredovale celo zahodno od tega mesta. Za njimi se naglo pomikajo čete, ki so postale po padcu Tobruka proste in so na razpolago za nadaljnje napredovanje. Ni verjetno, da bi Italijani skušali resno braniti Derno, ampak bodo organizirali prvi resnejši odpor šele pred Benghasijem. Med tem so angleška letala zavzela in zase priredila prej italijanska letališča v El Adenu, 10 milj južno od Tobruka, Gazzalo, zahodno od Tobruka ob obali, Bombo, 70 milj zahodno od Tobruka ob obali in El Timini v bližini Bombe. Vsa ta letališča služijo sedaj angleškemu letalstvu za baze za operacije v zahodnem, še Italijanom preostalem delu Cirenajke. Kakor se v Kahiru pričakuje, se bo usoda Derne odločila že v nekaj dneh.

V ERITREJI IN ABESINJI

KAHIRA, 25. jan. Reuter. Po podatkih

vojnega vodstva so se Italijani po izpraznitvi Keruja in Alkota v Eritreji umaknili dalje proti zahodu, kamor jih angleške čete neprestano zasledujejo. V Abesiniji se nadaljuje akcija abesinskih čet pod vodstvom angleških častnikov v pokrajini Tanskega jezera, ki je več ali manj že popolnoma očiščena od Italijanov. Na tem bojišču se mudi tudi abesinski cesar Hajje Selasije, ki se je iz Khartuma z letalom po petih letih vrnil spet v Abesinijo. Po konsolidaciji zavzetega ozemlja se bo abesinska ofenziva nadaljevala v vzhodni in jugovzhodni smeri. V notranjosti Abesinije so v teku gverilski boji. Na jugu so iz Kenije vkorakale v Abesinijo južnoafriške čete in zavzele nekaj krajev. Sovražnik se na celi črti umika. Abesinsko prebivalstvo pozdravlja povsod z nepopisnim navdušenjem angleške in abesinske čete.

POROČILO AMERISKE AGENCIJE

KAHIRA, 25. jan. AP. Na afriških bojiščih nadaljujejo angleške čete v razdaljah po več sto kilometrov med Abesinijo in Libijo napade. Britanske čete napredujejo zahodno od Tobruka ter so že zahodno in južno od Derne zavzele nekaj

položajev. Vojški opazovalci mislijo, da Derno ne bodo oblegali, temveč bo napad šel naravnost na Benghasi. Hajje Selasije je na abesinskem ozemlju obdan s svojimi in angleškimi četami.

POTOPLJENA ITALIJANSKA LADJA

LONDON, 25. jan. Reuter. Angleška admiraliteta je izdala včeraj uradno poročilo, da je neka angleška podmornica potopila italijansko oskrbovalno ladjo z nosilnostjo 7000 ton, in sicer v Sredozemlju, južno od Italije. Ladja je plula do vrha natovorjena za Libijo.

ITALIJANSKO POROČILO IZ AFRIKE

RIM, 25. jan. Stefani. Italijansko vrhovno vojno vodstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo iz Afrike: Cirenajka: Naše letalstvo je bombardiralo z bombami manjšega kalibra in streljalo s strojnimi na sovražnikove mehanizirane oddelke. Sovražnikovo letalstvo je bombardiralo Derno. V zahodnem delu utrdb Tobruka so se naši oddelki še ves včerašnji dan ogorčeno upirali. Vzhodna Afrika. V teku so spopadi med našimi enotami in sovražnikovimi mehaniziranimi oddelki na sudanskem in kenjskem bojišču. Naše čete hrabro podpirajo letal-

stvo. Egejsko morje: Sovražnikova letala so letela v noči med 22. in 23. nad neklim mestom in vrgla več eksplozivnih bomb. Škoda je malenkostna. Porušena je bila neka zasebna hiša. Žrtev ni. Nemški letalski zbor je ponovno napadel Malto.

JUNASTVO ITALIJANSKIH ČET.

OPERACIJSKA CONA, 25. jan. Stefani. Posebni dopisnik agencije javlja, da se v zahodnem delu tobruške pokrajine še drže oddelki Italijanov. Ne vdajo se in so odločeni, boriti se do kraja. To priča o junaštvu Italijanov. V teku teh strašnih bojev so bili naši vojaki protagonisti legendarnega podviga. Pešci in topničarji, mornarji in letalci črnih srajc, se trudijo, da prekose samega sebe v požrtvovalnost in preziranju smrti. Pešci se bore, ker nimajo drugega, z bombami in bajoneti. Tudi topničarji so z bajoneti in bombami naskočili nasprotniku. Bataljon črnih srajc, ki ga tvorijo Italijani, ki so se udomili v Libiji, se še vedno brani v zahodnem delu tobruškega področja. Branilci Tobruka zaslužijo občudovanje vrhovnega poveljstva, celo sovražnik je priznal njih junaštvo.

Antonescu je obvladal položaj

V Bukarešti je legionarska vstaja že popolnoma zatrta — Na tisoče žrtev spopadov — Čudna vloga podpredsednika vlade Horie Sime — Beg legionarjev čez Donavo v Bolgarijo

SOFIA, 25. jan. ZPV. Po zadnjih vesteh se zdi, da so resnične vesti, da se je generalu Antonescu s pomočjo vojske posrečilo obvladati položaj v Romuniji, ahi vsaj v Bukarešti. V Bukarešti je legionarska vstaja popolnoma zatrta in vladne čete obvladujejo mesto, kjer stražijo vsa javna postopja in neprenehoma patrolirajo po mestu. V spopadih je v Bukarešti padlo baje okoli 1500 legionarjev, izgube na vladni strani niso znane. V nekaterih krajih v notranjosti Romunije se posamezne skupine oboroženih legionarjev še drže. Zlasti nejasen je položaj v Transilvaniji. Upor je nastal zaradi namere Antonesca, preprečiti nadaljnje strahovladje legionarjev in razorožitve njihovih organizacij. Zahteval je tudi odstop Horie Sime, ki pa se je temu uprl in postavil na stran vstajev. Kje se sedaj mudi, ni znano.

BUKAREŠTA, 25. jan. AP. Romunske čete iščejo povsod voditelja legionarjev Horie Sime in morilce zadnjih dni. Uradno poročilo pravi, da je Horia Sime odgovoren za zadnje zločine ter bo vsakdo, ki bi ga skrival, sodegovoren ter bo čutil vse posledice zakona. Ion Antonescu je razglasil uporne legionarje kot simpatizerje komunizma. Nemški in romunski tanki krožijo po Bukareških ulicah.

BUKAREŠTA, 25. jan. Havas. Do vstaje upornikov je prišlo zaradi nesporazuma, ki je trajal med upraviteljem države in opozicijo že več tednov. Polki iz prestolnice so defilirali 21. t. m. v Bukarešti med burnimi manifestacijami množice in uglednih osebnosti ter preprečevali Antonesca o svoji zvestobi. Po tem dogodku so začeli člani Železne garde zasedati državna postopja, radio postalo in več vojašnic. Vojska je dobila nalogo, da upornike odstrani iz zgradb. V notranjosti države so medtem že nastali spopadi. V sredo zjutraj se je položaj zelo poslabšal. Vlada ni objavila nobenih komunikacij ne pozivov. Horia Sime je

molčal. Po mestih so delili letake, ki so pozivali vojake, naj se bore skupno z legionarji. Zvečer je kriza dosegla višek. Antonescu je še okleval. Popoldne je bil izvršen glavni napad na orožniško vojašnico pred predsedništvom vlade. Nad 2000 gardistov se je zabarikadiralo v postopju, oboroženi so bili s strojnimi in celo topovi. Napad, ki sta ga iz-

vedli pehota in artilerija s pomočjo tankov, je trajal več ur. Vladna artilerija je rušila zgradbo, 2000 gardistov je bilo pobitih do zadnjega. Medtem so gardisti tudi sredi Bukarešte izgubljali vajeti iz rok. Povsod so zažigali židovske delavnice in trgovine. Mnogo hiš, v katerih so se zabarikadirali legionarji, je bilo s topovskimi streli porušeni. Položaj je

bil zelo nejasen. Nezadovoljstvo in razburjenost prebivalstva sta od ure do ure naraščala. Zmanjkalo je kruha in živil. Šele v četrtek se je vlada odločila k energičnim ukrepom. V vojski ni bilo neposlušnosti. Šele tedaj se je oglasil tudi Horia Sime in pozval prebivalstvo, naj spoštuje zakon in izprazni zasedena postopja. Po predmetjih je bilo še v četrtek zvečer čuti streljanje.

SOFIJA, 25. jan. AP. Okoli 40 romunskih legionarjev je poskušalo pri Silištriji preiti Donavo ter prebežati v Bolgarijo. Romunske obmejne straže so jih zajele in nekateri so bili ustreljeni.

Sklepi vojaških posvetovanj v Ankari

Pri posvetovanjih med zastopniki turškega in angleškega generalnega štaba, ki so bila včeraj zaključena v Ankari, so bili izdelani načrti za vojaški nastop Turčije v primeru porušitve miru na vzhodnem Balkanu

ANKARA, 25. jan. Reuter. Razgovori med zastopniki angleškega in turškega generalnega štaba v Ankari so bili včeraj končani. Dasi ni bilo izdano o tem nobeno poročilo, je vendar znano, da je bil dosežen v vsem pomembnem sporazumu. Poučeni pravijo, da so se razgovori nanašali na reorganizacijo prejšnjega načrta za primer potrebe sodelovanja Turške v sedanji vojni, ker je taka reorganizacija postala potrebna zaradi kapitulacije Francije, vstopa Italije v vojno, spopada z Grčijo in prihoda nemških čet v Romunijo. Predvsem je bilo vse do podrobnosti dogovorjeno glede primera nemškega vojnega pohoda na Balkan iz Romunije. Angleški delegati bodo pred svojim odhodom obiskali v Karabi turške tovarne za orožje in ostali vojni material.

ANKARA, 25. jan. ZPV. Iz izjav na merodajnih mestih je razvidno, da Turčija ni in tudi v nobenem primeru ne bo spremenila svojega stališča glede mesta, ki ji je določeno v sedanji vojni. Turčija bo ostala izven vojno tako dolgo, dokler ne bo kdo napadel njene suverenosti, ali

pa dokler ne bo kdo skušal porušiti miru na vzhodnem delu Balkana. Vsak vdor nemških čet v Bolgarijo ali preko Bolgarije bi imel avtomatično za posledico tudi vojaški nastop Turčije, ki je na svo-

jo natogo temeljito pripravljena. To je bil po splošnem imenju tudi glavni predmet posvetovanj, ki so bila včeraj zaključena med zastopniki angleškega in turškega generalnega štaba.

Pohod nemških čet v Afriko?

NEW YORK, 25. jan. Kakor poročajo iz Berna, preučuje nemško poveljstvo načrt, da se v bližnjih dneh izkrcajo na Silištriji mehanizirane divizije. V kolikoli meri prihaja v poštev predlog izkrcanja mehaniziranih divizij na obali Tunizije v Bizerti, ni še jasno. S tem v zvezi se napovedujejo nova posvetovanja med Hitler-

jem, Pétainom in Mussolinijem. Laval in admiral Darlan baje tak načrt odobravata, dočim Flandin okleval, Pétain pa ostaja odločno pri prvotnem sklepu, spoštovati določila premirja. Načrt vsakršnega izkrcavanja na afriški obali odločno zavračata tuniški guverner in general Weygand.

Willkie v Evropi

LIZBONA, 25. jan. AP. Včeraj opokidno je prispel v Lizbono »Yankee Clipper« z Willkiejem na čelu. Od tam bo Willkie odletel v London.

ČILSKI POSLANIK V ŠPANIJI

MADRID, 25. jan. Stefani. Čilski po-

slanik Figero je s soprogo dospel v Madrid.

IZPUŠČENI MISIJONARJI

ČUNGKING, 25. jan. AP. Trije nemški in dva holandska misijonarja, ki so bili že od l. 1930, zaprti v Urumkiju, glavnem mestu kitajskega Turkestana, so bili izpuščeni.

Sprejem Halifaxa v Ameriki

Novemu angleškemu veleposlaniku je šel nasproti sam Roosevelt, kar se doslej še nikoli ni zgodilo. — Optimistična izjava veleposlanika ob vstopu na ameriška tla

WASHINGTON, 25. jan. Reuter. Lord Halifax s soprogo je sinoči ob 21.30 došel v Washington. Skupaj z njima je došel tudi Roosevelt. Ko je došel avtomobil z novim poslanikom pred poslopje britskega poslanstva, se je Roosevelt poslovil od lorda Halifaxa in soproge, želeč jima lahko noč. Ves čas vožnje od Annapolisa do Washingtona je neprestano deževalo.

ANNAPOLIS, 25. jan. Reuter. Zapuščajoč jahto predsednika Roosevelta, je lord Halifax dejal predstavnikom tiska naslednje: »Kot član vojnega kabineta Velike Britanije prihajam v USA v svojstvu poslanika Nj. Vel. angleškega kralja. Moja naloga obstaja v tem, da od časa do časa pojasnim narodu kolikor

mogoče bolje, v čem je pomoč, ki jo nudijo USA Veliki Britaniji. Kolikor bolj bo ta pomoč učinkovitejša, toliko lažje se bomo borili proti Nemčiji in zlomili njeno oblast.« Ko je z nekoliko besedami izrazil priznanje svojemu predniku, lordu Lottianu, je Halifax dejal: »Pot, po kateri smo krenili, ni lahka. Dolga bo, toda lahko vam rečem, da Velika Britanija in USA v nobeni dobi zgodovine ništa bili tako združeni, kakor sta danes. Ne dvomim v to, da bomo z vašo pomočjo zmagali.« Halifax se je nato posebno zahvalil predsedniku Rooseveltu in dodal: »Roosevelt mi je napravil neobičajno počastitev s tem, da mi je prišel naproti.«

ANNAPOLIS, 25. jan. Reuter. Po prihodu v Annapolis je Roosevelt ostal na

svoji jahti, ki je bila zasidrana tik obale. Nova angleška bojna ladja »George V.« je bila usidrana v zalivu. Lord in lady Halifax sta se vkrcala v motorni čoln admirala, poveljnika bojne ladje. Več motornih čolnov, v katerih so bili angleški, kanadski, avstralski in ameriški diplomati, je spremljalo goste. Na obali se je zbrala cela četa novinarjev, posebno fotoreporterjev. Množica zbranega prebivalstva je priredila lordu in lady Halifax zelo priskrben sprejem.

WASHINGTON, 25. jan. Reuter. Roosevelt je prišel sam k sprejemu angleškega veleposlanika Halifaxa. Doslej se še ni zgodilo, da bi predsednik Zedinjenih držav sam prišel sprejeti kakšnega veleposlanika.

Zakaj in kako so izgubili domovino

To pa je bilo slabo gospodarstvo, kajti jasno je bilo, da bodo Nemci udarili tam, kjer je najmanj utrd. V nemškem načrtu za napad ni bilo nič novega. Bil je to stari načrt generala von Schlieffena iz leta 1913.

Pustili so Corapa na cedilu

Francoski generalni štab je vedel, da bodo Nemci udarli čez Belgijo. Kako bodo predrli, je pisal polkovnik de Gaulle že pred leti. In Nemci so res tam napadli. Na tem odseku je imel general Corap le majhno vojsko. Stalno je prosil za pojačanje, ni ga pa dobil. Obtožili so ga, da je kriv, da so nemške motorizirane divizije predrle v Francijo. Toda krivica je prej na generalnem štabu.

Ko je bila poražena vojska generala Corapa, so vdrli Nemci v dolžini 100 km v notranjost. Reka Meuse ni bila zadostna ovira. Polkovnik de Gaulle je napisal to že v svoji knjigi in vsak častnik, ki je študiral topografijo, je bil istega mnenja. Toda, generalni štab je prav tam postavil najslabše čete. Odgovornosti ne bi bilo mogoče izpremeniti s streljanjem generalov in poveljujočih častnikov. Načrt generalnega štaba je bil, braniti belgijsko mejo. Že dolgo je pa bilo znano, da so Belgijci neodločni, da kralja Leopolda ni bilo mogoče prištevati k najboljšim prijateljem Francije.

Po vpadu na Holandsko

V noči od 9. na 10. maja 1940 so Nemci vkorakali na Holandsko. Metode, ki so jih uporabili, so bile nove in nenavadne. Vesti pa, ki so jih prinašali holandski in belgijski begunci v Francijo o padalcih, so še bolj razburile javnost, kakor padalci sami.

Alarmantne novice so širile nered. Evo jih nekaj.

Nemci so v petek ob zori izkrcali okoli 50 vojakov v holandskih uniformah iz hidroplana na reko pri Rotterdamu. Ti vojaki so pristali na obali v gumijastih čolnih in zasedli mostove. Toda bili so vsi ubiti ali ujeti. V Haagu so se Nemci preoblekli v holandske vojake in streljali s strel. Holandski vojaki, ki so hoteli Nemce ujeti, so splezali na strehe. Ker pa so jih Holanci smatrali za preoblečene Nemce, so jih postrelili.

Nekaj skavtov, ki so bili določeni za pasivno obrambo, je bilo Nemcev iz Holandske vojake. Takoj so vsi skavti holandske vojake. Takoj so vsi skavti postali sumljivi in vsaka pasivna obramba je odpadla. Govorili so, da vozi po mestu nemški avtomobil in meče plinske granate. Nikoli se ni izvedelo, če je tak avto res bil v Haagu, toda vse prebivalstvo gaje iskalo...

Govorili so, da so vojaki kraljevine garde umrli zaradi tega, ker so kadifji zastrupljene cigarete. Po deželi je šel glas, da so nemške služkinje v košarah prinesle ročne bombe. Nič ne ve, kdo je prijatelj in kdo je sovražnik.

Velika zmeda zaradi padalcev

Bile so tri vrste padalcev: Prvič, dobro trenirani vojaki, ki so imeli natančne zemljevide in dobre informacije o okolici. Bili so popolnoma vojaško pripravljene. Drugič, fanatični mladeniči, ki so streljali vsevprek. Ko jim je pa posla municija, so nekateri videli, da so se jokihi. Nekega mladeniča smo ujeli v obleki usnjene sestre Rdečega križa. Pri sebi je imel več ročnih granat. Tretjič, mladi padalci, ki so se predali, čim so jih holandski vojaki opazili.

Ker je nastala v državi splošna zmednja, so Nemci že z letali prepeljali na Holandsko okoli 17 tisoč mož. Padalci, ki so jim sledile čete, prepeljane s starimi letali, so zavzeli letališča. Precejšnje število čet je bilo prepeljanih z letali na morskobalo pri Shevingenu. Najbolj dramatično je bilo zavzetje mostu pri Moerdyku, ki je bil zelo važna prometna zveza. Nencem se je posrečilo priti na drugo stran mosta ter prepričati holandsko posadko, da je holandsko vrhovno poveljstvo ukazalo umakniti se proti jugu. Vsa garnizija je tako brez strela prepustila most Nemcem.

(Dolje)

Boji na evropskih bojiščih

V Albaniji zaključek spopadov severno od Klisure — Na Sredozemlju letalski napadi — Na zahodu peta mirna noč nad Londonom

ATENE, 25. jan. At. Ag. Uradno poročilo grškega vrhovnega poveljstva št. 90 pravi, da so bile na raznih odsekih fronte posamične akcije, ki so bile kronane z uspehom. Zajeti je bilo blizu 100 sovražnikov. V notranjosti Grčije ni bilo zračnih napadov.

ATENE, 25. jan. AP. Italijanske čete se umikajo s pozicij severno od Klisure. To je posledica zavzetja nekaterih višin po grških četah. Nove italijanske obrambene črte so v precejšnji oddaljenosti od doseganja črte.

ROM, 25. jan. Stefani. Italijansko vrhovno vojno vodstvo je izdalo včeraj sledeče vojno poročilo iz Albanije: Grško bojišče: Za časa patrolnih akcij smo ujeli večje število sovražnikovih vojakov in zaplenili večjo količino avtomatskega

orožja. Naša letala so z bombami majhnega kalibra bombardirala sovražnikove čete.

LA VALETTA, 25. jan. Reuter. Včeraj popoldne je bil dan znak za alarm. Večja skupina sovražnih letal je preletela otok, ni pa odvrгла nobene bombe.

LA VALETTA, Malta, 25. jan. Reuter. Angleška letala so nočjo spet napadla nemške aerodrome na Siciliji. Nastal je požar, ki se je videl čez morje na Malti.

BERLIN, 25. jan. DNB. Nemško glavno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Med nasilnim ogledniškim delovanjem so nemška letala zmetala včeraj bombe na važne vojne objekte v nekem pristanišču na vzhodni angleški obali. Letala so izvedla napad na dve oboroženi trgovski ladji s

skupno tonažo 8100 ton, v pomorskem področju zahodne Irske. Obe ladji sta se potopili. Neka druga pettisočtonska ladja je bila težko poškodovana in zažgana. Na vzhodni angleški obali je bila bombardirana tovorna ladja z 12.000 tonami. Na ladji so nastale močne eksplozije. V letalskih spopadih je bilo zbito eno sovražno letalo.

LONDON, 25. jan. Reuter. Že peto noč ni bilo nad Londonom niti enega nemškega letala.

LONDON, 25. jan. Reuter. Letala RAF so napadla letališča v zasedeni Franciji in sovražne transportne ladje. V zadnjih 24 urah je izgubilo le eno angleško letalo. Neko britsko letalo je moralo pristati blizu Sliga na Irskem. Posadko so Irč internirali.

Napad na Anglijo pred majem

LONDON, 25. jan. AP. V političnih, vojaških in diplomatskih krogih so mnenja, da bo Nemčija poizkusila pred mesecem majem napad na Anglijo. Napad bo izvršen z vsemi mogočimi vojnimi sredstvi v došlej še nevidenih razmerah. Pričakuje se tudi uporaba metalcev ognja in plinskih bomb.

LONDON, 25. jan. Reuter. Poročajo, da imajo Nemci še vedno pripravljene mnoge vlačilce v pristaniščih na južni obali Rokavskega preliva, da bi jih mogli vsak trenutek uporabiti za naskok na Anglijo. Angleška izvidniška letala pa

imajo nalogo, budno paziti nad gibanjem teh vlačilcev. Druga naloga teh letal je nadzirati nemška letališča, s katerih se dvigajo nemški bombniki za polete na severni Atlantik. Angleška letala polagajo dalje tudi mine pred sovražnimi pristanišči. V zadnjih mesecih so izvršila angleška letala 150 napadov na sovražne podmornice in so potopila več ko 50.000 ton sovražnega trgovskega brodovja. Invazijska pristanišča so stalno napadana iz zraka, posebno Lorient, Brest in Boulogne. Končno so bila angleška letala zaposlena pri spremstvu 4700 konvojev.

Surogat parlamenta v Franciji

VICHY, 25. jan. ZPV. Včeraj je bilo uradno objavljeno, da se ustanovi začasni narodni svet (parlament) iz imenovanih članov. Svet bo štel 200 članov, ki bodo imeli pa samo svetovalne pravice. Vse seje sveta so tajne, njihovi sklepi se pa izročajo voditelju države, ki jih potem odobri ali ne odobri, objavi ali ne objavi.

VICHY, 25. jan. AP. Pétain je imenoval 188 članov v »posvetovalni parlament«, ki pa nima zakonodajne moči.

Svet ima tudi 69 dosedanjih senatorjev in poslancev.

VICHY, 25. jan. Havas. Nacionalni svet Pétainove vlade tvori 27 senatorjev, 44 narodnih poslancev, 32 poljedelcev, 17 industrijcev in trgovcev, 3 osebe iz kolonij, 21 predstavnikov svobodnih profesij, 6 predstavnikov vseh vrst vojske, 16 delavcev in sindikalistov, 7 umetnikov, 6 bivših bojevnikov, 9 predstavnikov cerkva itd.

Pogajanja in boji v Indokini

BANGKOK, 25. jan. Reuter. Med zastopniki francoske Indokine in Siam so se pričela pogajanja, katerih cilj je ustavičiti sovražnosti in doseči kompromisno rešitev nastalih sporov. Kljub tem pogajanjem se pa boji na nastalih frontnih odsekih nadaljujejo. Po poročilih siamskih listov so francoska oblastva v Saigonu odredila oborožitev vseh francoskih trgovskih ladij v Indokini, v bližini Saigona pa pripravljajo Francozi bombnike in vojni material. Zastopnik japonske vlade je izjavil z ozirom na stanje sovražnosti med Indokino in Siamom: »Doslej nismo uporabili svojih napadalnih čet, ker želimo preprečiti nepotrebno prelivanje krvi. To pomeni, da Japonska ne želi in-

tervenirati v bojih med Indokino in Siamom.

HANOJ, 25. jan. Havas. Naknadno javljajo, da Francozi v bojih s Siamom niso izgubili niti enega letala, sestrelili so pa 25 siamskih.

POSLANCI NA STRANI JAPONSKE VLADE

TOKIO, 25. jan. DNB. V hotelu »Imperial« v Tokiu se je zbralo blizu 400 članov japonskega parlamenta in demonstriralo voljo, da hočejo enodušno stati ob strani predsednika kneza Konoje ter tako premagati krizo Japonske. Na manifestativni pojedini so bili zbrani tudi nekateri ministri.

Donowanovi obiski v Beogradu

BEOGRAD, 25. jan. Associated Press. Ameriški polkovnik Donowan je obiskal pomorsko, vojaško in letalsko akademijo. V 48 urah je bil polkovnik Donowan zelo aktiven. Po obisku pri knezu namestniku je imel sestanek s predsednikom vlade in štirimini ministri, diplomati in novinarji.

ČE SO SOVJETI RAZPOLOZENI...

TOKIO, 25. jan. Stefani. Pooblaščen zastopnik japonske vlade je izjavil zastopnikom tiska, da je Japonska vsak trenutek pripravljena rešiti na prijateljski način vsa sporna vprašanja, ki obstojajo med Japonsko in Sovjetsko zvezo, ako je Sovjetska zveza za to razpoložena.

KUBA NAJ SE PRIKLJUČI USA?

MARDID, 25. jan. DNB. Zahteva ameriškega senatorja, da naj se Kuba kot 49. država priključi USA, je naletela v španškem tisku na hud odpor. List »Madrid« piše, da je tak predlog pravi atentat na španski značaj otoka Kube.

ANGLEŠKI PROPAGANDNI BALON

BUDIMPEŠTA, 25. jan. AP. Madžarska oblastva so zaplenila britanski propagandni balon, ki je v bližini Stolnega Belega grada pristal na tla. V balonu so bili letaki v nemščini, francoščini in holandsčini ter izvleček iz zadnjega Rooseveltovega govora.

KAKO JE BIL POTOPLJEN

»HYPERION«
ALEKSANDRIJA, 25. jan. Reuter. Admirala je uradno sporočila, da je bil britski rušilec »Hyperion« potopljen v Jadranskem morju, kjer je čistil morje, posebno v okolici Drača. Rušilec je naletel na mine; težko poškodovanega so skušali zavleči na varno, a se je veriga utrgala in ladja se je potopila.

ODSTOP ARGENTINSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

BUENOS AIRES, 25. jan. Reuter. Zunanji minister argentinske vlade Cassa je podal ostavko na svoje mesto.

Mariborska napoved: Malo oblačno in slano vitno vreme. Včeraj je bila maksimalna toplota +9,2, danes minimalna +2, opoldne +5.

V 70. dneh invazija Nemcev v Veliko Britanijo?

Pozitivne in negativne strani eventualno posrečenega vdora na Velikobritansko otočje

Tisk stalno poroča, da bodo vojaški dogodki v italijanskih kolonijah in stalno večja pomoč Amerike Angliji prisilili Nemce na čim prejšnjo invazijo v Veliko Britanijo. To naj bi dovedlo do premirja z Angleži, kar pa ne bi prineslo še konca vojne med Nemčijo in britskimi dominioni. V primeri posrečenega vdora bi namreč angleška vojna mornarica še pravočasno odplula v Kanado.

Anglija razpolaga z močno vojno mornarico, letalstvom, dobro zavarovanimi, utrjenimi lukami in močno suhozemno vojsko. Kako naj bi torej nemški napad uspel? Po splošnem mnenju je najprej potrebna zmaga nad angleško mornarico. Če

bi bilo mogoče prenesti tanke in rezerve goriva zanje po zraku ter spraviti te takoj v akcijo z angleškimi obalnimi utrdami, potem bi bila ta ovira odstranjena. Bombniki naj bi varovali motorizirane padalce pri njih akcijah. Če bi se Nemcem posrečilo s spuščanjem protitankovskih topov in protiletalskih baterij organizirati pasivno obrambo za prvo silo na angleških tleh, potem bi se za Veliko Britanijo ponovil primer Holandske.

V drugi fazi napada na angleške obalne utrdbe bi bilo treba razpršiti angleško suhozemno vojsko. V tem primeru bi morala slediti bliskovita invazija na sosedne dele obale vzporedno z napadom za hrbtom. Če bi bila tako prva oporišča zavzeta, potem bi bilo mogoče spraviti na otok večje mehanizirane enote.

Tretja faza nemške invazije naj bi se od prvih zasedenih točk širila po otoku po zgledu operacij na Norveškem. Sledil naj bi koncentričen pohod k Birminghamu s ciljem, da se južni del Anglije preseka. Za invazijske predore in pohode v notranjost bi prišli v prvi vrsti v poštev oni deli obale, ki se zajedajo globoko v otok, tako Bristolski kanal, ustje Temze, dalje Boston-Holbeach Kings Linn, obala pri Goole in Liverpoolu, kjer bi se lahko izkrcali močni kontingenti čet. Iz trikota Winchester—Southampton—Salisbury naj bi sledil napad za hrbet obalnim utrdam v grofiji Sussex in Kent, ki bi se ne mogle dolgo braniti. Nemci naj bi tako postali gospodarji Doverske ceste.

Četrta faza bi se razvila po dovozu

Tako so gardisti naskočili tanke

Iz revolucionarne Romunije poročajo tudi naslednje: Vprav, ko je vojaška godba pred novim poslopljem ministrskega predsedništva igrala vojaške marše in legionarske pesmi med navdušenim vzklikanjem legionarjev, je Antonescu odstavil šefa javne varnosti, Ghyka, in več uradnikov-legionarjev na policijski prefekturi. Ti so se zabarikadirali v trdnjavi podobnem postopju in na strehi. Prihitelo je z vseh strani okrog 500 legionarjev. Ti so naskakovali od zadaj vojaštvo, ki je zaprlo vse izhode iz prefektуре. Pridrvela sta dva tanka, železni gardisti so se pogrnali v naskoku na nje in s konjskimi odejami prekrili odprtine strelnih lin. Oglašile so se strojnice, v salvi sta bila ubita dva legionarja, ki so jih postavili na primitiven oder kar sredi ulice, pred cerkvijo, ne daleč od prefektуре. Ljudje so se zbrali ob mrličih in prepevali pobožne in legionarske pesmi. Vojaštvo je šele pod noč zasedlo prefekturo.

novih čet preko Kanala pri Doveru. Tu bi sodelovala tudi transportna letala in hitri motorni čolni, tako da bi angleška vojna mornarica ne mogla biti večja ovira. Pod zaščito že razpostavljenih nemških obalnih baterij bi se čete prav kakor na Norveškem prevažale na ostale invazijske točke. Položitev min po nemških letalih v vse zalive naj bi preprečila dostop angleški mornarici. Vse zveze in dovozne ceste v notranjosti otoka naj bi bile stalno pod ognjem nemških bombnikov, operacije angleških oklepni divizij naj bi bile onemogočene.

Izhodišče invazije bi bilo izbrano po

trenutnem položaju. Angleško letalstvo bi se medtem utaborilo na škotskih letališčih in močno okrepilo. Tam bi prejelo kmalu močne transporte vojnega materiala iz Kanade in USA, tja naj bi se tudi varno izkrcale kanadske ter prej ali slej tudi ameriške čete. Če bi se Nemcem ne posrečilo, razdejatj veliko bazo severno-zahodnega dela goratega otočja, bi se lahko zgodilo, da doživi vsa njihova invazija preko Kanala polom.

Odpor velikega naravnega mostišča Škotske bi pa bilo mogoče zlomiti le s sodelovanjem močne suhozemne vojske, letalstva in vojne mornarice, predvsem pa podmorniške blokade. Napad na Škotsko bi naj sledil s severne Irske iz srednje Anglije ter z norveške in danske obale. Tako naj bi odrezali Škotsko tudi od dovoza po Atlantiku. Angleži so se zavarovali tudi za ta primer z zasedbo Islanda, Amerika si je pa zagotovila oporišča na južnem Grenlandu.

Ako bi se tedaj Angležem v primeru invazije na južnem delu otoka posrečilo, spraviti gros svoje močne vojske v gorati severni del otoka, se bi vojna še zelo dolgo zavlekla, končno pa le končala v korist anglo-ameriške zmage. — Stabilizacija fronte za črto Newcastle-Carlisle bi s pomočjo zelo povoljnih terenkih prilik dovedla do odločitve.

Svojo invazijsko vojsko bi Nemci gotovo oskrbovali z živežem iz danskih in norveških baz, kjer je podnebje hladnejše, vojni material in transporti čet bi pa šli preko Kanala k Doverju. Lazaretna letala bi prevažala ranjence na Bretagno in še dalje na zahodno obal Francije.

Nemška invazija bi lahko uspela, če bi bila izvedena po navedenem načrtu na vseh točkah hkrati, s presenetljivo naglico. Če bi se pa Nemcem ne posrečilo zlomiti odpor angleške vojske ob Doverju in v grofijah Sussex in Kent, potem bi se morali prej ali slej vdati tudi na drugih točkah izkrcanja, pišejo v svojem članku »Basler Nachrichten«.

Sovjetska sodba o angleški ofenzivi v Afriki

Angleška premoč v Sredozemlju — Afriška vojska naj bi postala prosta za evropsko bojišče

Sovjetsko glasilo »Trud« prinaša članek polkovnika V. Vasiljeva, ki pravi:

»Afriško bojišče zavzema v angleško-nemško-italijanski vojni zelo važno mesto. Od kar je stopila v vojno, je skušala Italija prevzeti iniciativo v Afriki in Sredozemskem morju v svoje roke. Toda, v teku vojne so se pokazale nenadejane, resne posledice. Položaj Italije v osrednji legi v Sredozemlju se je izkazal prej za minus, kakor za plus, posebno še za italijansko vojno mornarico. Sredozemne eskadre angleške vojne mornarice, ki se opirajo na svoje baze v Gibraltarju in Aleksandriji, so v kali paralizirale aktivnost italijanskih pomorskih sil.

Boj na Sredozemskem morju je kaj naglo pokazal, da premoč v zraku ne more zagotoviti tudi prevlade na morju. Dalje se je izkazalo, da prevlada na morju zavisí od težkih llnjskih bojnih ladij. Kolonije Italije v Vzhodni Afriki so izolirane od metropole. Zveza z Libijo, čeprav ni bila v prvi etapi bojov končno prekinjena, je pod stalnim nadzorstvom angleških pomorskih sil. Prevažanje italijanskih suhozemnih sil iz Italije v Libijo je imelo že spocetka težkoče, zdaj je sploh paralizirano.

Prve mesece vojne je skušalo italijansko poveljstvo prevzeti iniciativo v svoje roke. Italijani so vdrlí iz Abesinije in Somalije proti Britski Somaliji, sledila je ofenziva iz Libije v Egipt. Angleži so bili tedaj še nepripravljeni, morali so prepustiti Somalijo skoro brez bojov.

Manj uspešen je bil italijanski napad na Egipt. Pri Sidi el Barraniju, 150 km od meje se je ofenziva ustavila. Bilo je za nadaljnji neuspeh več vzrokov, najvažnejši ta, da italijanska mornarica ni mogla podpirati kopne vojske.

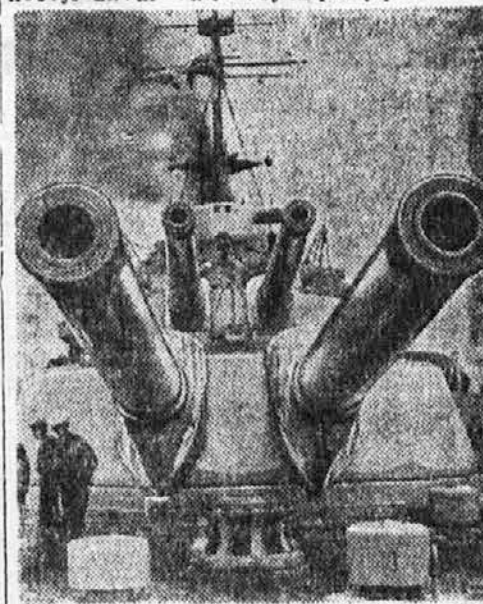
Angleži so vrgli svoje bojne sile v severno Afriko. V Egipt so prihajale sveže čete iz dominionov, v začetku decembra

je bilo tam blizu 250.000 mož, 1000 letal in 700 do 800 tankov. Moči Angležev so bile približno enake italijanskim, bile so pa bolj oborožene in podprte z močno vojno mornarico.

Izkoriščajoč težkoče Italije se je angleško vrhovno poveljstvo odločilo za krepek udarec proti italijanskim položajem v Afriki. Za prvi cilj so si izbrali Libijo. Angleška vojska je začela z ofenzivo mnogo prej, kot so računali, dne 9. decembra.

Treba je poudariti, da so mnoge vojaške avtoritete v tujini smatrale, da je bila ofenziva proti Libiji začeta za to, da se zavaruje Egipt. Zdaj je le težko dvomiti o tem, da gre tu za težnjo angleškega poveljstva, zadati Italiji resen udarec na njenih afriških tleh.

Boj v Afriki predstavlja bitko za zavarovanje hrbta britskega imperija. Angleži hočejo zavarovati svoj imperij pred vse-

Orjaški 38 cm tpovi na angleški bojni ladji »Nelson«

KAKŠNO JE PRAVO REVOLUCIONARNO DELO?

Sleherna družabna revolucija mora biti tako duhovno usmerjena, da omogoča svobodo človekovi osebi, kajti družabna revolucija zgolj totalitarnega nazora ne more biti drugega, kakor duhovna enoličnost, moč, red in udobje. Pravo revolucionarno delo ne obstaja torej samo v tem, da v človeku vzbudi zavest zatiranosti in da mu to zavest izpremeni v odpor in v delovanje v smislu neizprosniht zahtev, ampak tudi v tem, da mu prebudi voljo po človečnosti in da mu vzbudi pravo podobo življenjskega reda. — (E. Kocbek v »Dejanju«, dec. 1940.)

»ABSOLUTNA IN KONČNA OBLIKA RESNICE.

Marksizem hoče biti absolutna in končna oblika resnice sploh. Praktični marksizem pa se postavlja še na to stališče, da je sedanja njegova sinteza dokončna in da ne more postati nova teza s sledečo si antitezo. — (E. Kocbek v »Dejanju«, dec. 1940.)

Pomen Soluna v sedanji vojni

Grška vlada je kategorično demantirala vse vesti o izkrcanju močnih skupin angleških čet v Solunu. Tudi jugoslovanski in bolgarski listi so odločno zavrnilí vesti, da bi bile kjer koli na Grškem angleške čete.

Treba je naglasiti, da je Solun ena najpomembnejših strateških točk na Balkanu. Odlično vlogo je imel že v prejšnji svetovni vojni, zdaj so pa tako v Jugoslaviji, kakor v Bolgariji prepričani, da bo to pot imel Solun mnogo manjši pomen, kakor 1918. Angležem primanjkuje čet, da bi mislili na takšno odpravo, vse njih sile morajo biti na razpologo za obrambo matice in za ofenzivne sunke v Afriki.

Mnogi so mnenja, da bi Angleži z izkrcanjem v Solunu potegnili ves Balkan v vojno, vendar je malo verjetno, da bi si nakopali drugi Narvik, ker bi njih akcija takoj sprožila protiakcijo sil osi. Tudi bi ne bilo Grkom v prid takšno izkrcanje, kajti na severni meji bi se zbrale močne nasprotné sile, ki bi ogrozile tudi dosežanje grške uspehe, ugotavlja »Pester Lloyd«.

mi pretnjami. Če jim to uspe, bodo lahko koncentrirali vse svoje sile za boje na evropskem bojišču.

Maršal Graziani opozarja na nepričakovani angleški udarec, govori o premoči britskih sil v tankih, njih prevladi na morju ter o veliki aktivnosti angleškega letalstva. Ta opravčila so dobila potrdila v poteku dogodkov.

Brez dvoma pa je, da prihajajo v zadnjih bojih do izraza rezultati predhodnih operacij. Moč italijanske vojske je znašala v začetku britskih operacij 250.000 mož. Angleška vojska je štela približno prav toliko mož. Doslej je po angleških podatkih ujetih 100.000 Italijanov, izgube Angležev so desetkrat manjše. Ta odnos sil se lahko izpremeni samo v primeru, če bi Italija vrgla novo vojsko v Libijo. Položaj Italije se je v zadnjih dneh izboljšal v toliko, da je dobila korpus nemških letal.

Zaključujoč opis položaja lahko sklenemo, da nameravajo Angleži raztegniti svojo aktivnost tudi na Vzhodno Afriko. Italijanski listi že pišejo o koncentraciji 100.000 angleških vojakov okrog Abesinije in Eritreje. Približno toliko je Angležev v Keniji. V Hartumu sta se svoj čas sestala angleški vojni minister Eden in predsednik južnoafriške vlade, general Smuts, kar priča o načrtu sistematičnih akcij. Vse to je ponoven dokaz, da hočejo Angleži z vsemi silami likvidirati afriško bojišče in nastopiti potem z vso oboroženo silo na evropskem bojišču.

Redki so bili položaji v naši zgodovini, ki so terjali močnejše ljudi, kakor jih zahteva današnja situacija. Močne ne le po osebni vrednosti, nego tudi po politični in družabni kvaliteti. In redko kdaj je interes države terjati širšo osnovo za politično sodelovanje. Navadni recepti in enostavne rešitve zdaj ne zadoščajo. (»Napred«.)

Pri grških borcih, na globoko zasneženi Kamiji

Vtisi ameriškega poročevalca z enega najtežjih odsekov fronte v Albaniji

Ameriški poročevalec, ki si je v družbi angleških tovarišev ogledal severno bojišče v Albaniji, poroča o svojih vtisih s planine Kamije naslednje:

»Sneg, led in mraz niso nič manjši sovražnik Grkov, kakor tri italijanske divizije, ki

GENERAL METAXAS

predsednik grške vlade in reorganizator nove Grčije

jim stoje na tem sektorju nasproti. Voja in globoko zasneženih, 1500 do 2000 m visokih gorah se da primerjati le z boji na visokem severu Evrope. Finci so bili snega in mraza do 30° C že iz njihovih zim navajeni, dočim pomeni kaj takšnega za Grke neobičajen doživljaj.

V rani zori smo prišli do postojank. Po zadnjem močnem sneženju so rovi vsi zamrznjeni. Boji za te vrhove, ki so zdaj po večini v grških rokah, tvorijo ene najdramatičnejših poglavij sedanje vojne v Albaniji. Svoje uspehe so Grki dosegli ne le zaradi požrtvovalnega junaštva vsakega posameznika, nego tudi s spretnim vodstvom, ki je vselej na mestu.

V Pindskem gorovju je pomanjkanje cest bilo Grkom dober zaveznik. Na Kamiji pa imajo Italijani za hrbtno dobro, široko avtomobilsko cesto, ki je ena glavnih žil za dovažanje materiala. Z njo je povezano vse visokogorsko gozdnato višavje daleč na zahod k Elbasanu, med rekama Skumbo in Devolijem. Vzdušje te ceste leže v zaklonih pod globokim snegom na stotine rezervnih zalog streliva.

S Podgradca sem je odmevalo artilerijsko streljanje in regljanje strojníc, ko smo se vzpenjali na grebene. Med potjo smo srečali transport ranjencev. Na volnenih odejah so ležali blede vojak, ki jim je iz oči sijala mrzlica. Od mraza premrle noge so jim zavili v debele volnene koce, sanitejci so jim od časa do časa drgnili s snegom ušesa in roke. Ko smo enemu izmed njih pomagali na konjiča, se je nagnil k meni in dejal:

— Daj da te objamem, potem bom mirno umrl.

Na majhni jasi nas je sprejel v baraki poveljnik odseka z ono gostoljubnostjo, ki smo je bili deležni ves čas potovanja, od Aten preko Soluna, Lerina in Korice do sem. Na zemljevidu nam je razkazal položaj na bojišču. Ko sva stopila k postojankam, sem opazil iz mraka spodaj na Ohridskem jezeru reflektor italijanskega patrolnega čolna, ki je razsvetljeval nekaj časa grško, potem pa jugoslovansko obalo. Grški vojaki so v jarkih topili sneg v svojih posodah in pili čaj. Ob prikitem ognju so si greli premrle ude, vedeli so, da jih Italijani ne bodo streljali, ker so se bali, da bi ponoch odkrili njih postojanke, ko švigne pri odstrulu plamen iz topovske cevi.

Se pred zoro naslednjega dne smo se plazili z nekim častnikom v prednje postojanke. Nepredirna megla je ležala nad vrhovi, vsa pokrajina je zamrzlimi potoki in slapovi je nudila tajinstveno sliko. In če je naenkrat zmotilo tišino regljanje strojníc, sem nehote zadržal sapo.

Ob poti smo srečavali majhne šotore sanitetnih postajic, v večjem taborišču nas je pričakal artilerijski poveljnik s konjacom in biskvitom. Pokazal nam je na nasprotni strmi steni celo vrsto v skalo vsekanih galerij in jam, od koder so Italijani še nedavno s

DANAŠNJA DRŽAVA IN NJENA PREOBRAZBA.

Današnja država ne more biti več pasivna država, v kateri smo doslej več ali manj živele. Pokazuje vedno bolj znake aktivne in pozitivne organizacije. Ni pozitivne države brez načrtno urejenega gospodarstva. Ekonomsko življenje ne more biti izpostavljen svobodni igri ekonomskih sil in odločujočemu vplivu poedinih grup. Gospodarski mehanizem terja kontrolo in upravo pravih predstavnikov zajednice v njeno korist. Naše generacije imajo pred seboj dramo kritične prehodne dobe v zgodovini človeštva. Imajo pa prednost pred prejšnjimi, ker se zavedajo dogodkov in njih smisla. (Dr. J. Gjorgjević v beograjskem »Napredu«.)

strojnicami in lahko artilerijo obstreljevali vsak kvadratni meter zemlje na grški strani doline. Samo ozek kot doline, zagrajene s treh strani po strmih, visokih skalah, je bil izven dosega italijanskih topov in strojníc. Ko so Grki opazili to šibko stran nasprotnikove fronte, je v temni noči splezalo moštvo po zaledenelih, strmih in skoro nepreločnih skalah in potegnilo za seboj z vrvmi topove. Nekega jutra so bili Italijani zelo presenečeni, ko so jih Grki napadli z bočnim ognjem. Po kratkem odporu so se morali vdati.

Posebno hudi so bili boji za dominirajoči vrh Kamije, označen na zemljevidu s točko 1532. Tu so se morale močne čete Italijanov po trdem odporu vdati. Med velikimi skalami so še vedno ležali ostanki strojníc, polomljene puške, ročne granate. Okleščeni hrasti so kazali, da se je bila tu zelo ostra bitka.

Posamezni strelci so švigali mimo nas, ko smo se v megli, v kateri se je videlo komaj 20 korakov daleč, pomikali po gorski planoti dalje. Ko smo prišli do nekega ovinka, se je artilerijski častnik ustavil in dejal:

— Bolje je, da se vrnemo. Kajti tu, niti 500 korakov daleč, so že italijanski strelski jarki.

Vsa planota bi bila v drugačnih priklakah prekrasna bela poljana za smučarje. V Grčiji

se smučarski šport še malo goji, zato se prednje straže v snegu le teže premikajo. Noben od častnikov ni računal s tem, da bodo morali kdaj voditi boje v globoko zasneženih vrhovih. Tako morajo tehniko zimskega operiranja na fronti šele sprosti studirati.

Italijani so v tem pogledu brez dvoma bolj opremljeni. Kajti, vse, kar smo videli pri Grkih gorske opreme, zimskih šotorov, sani, cepinov in plezalnih vrvi, vse to je bilo italijansko, plen, ki so ga ugrabili Grki po prvih dneh ofenzive! Zato govore po vsej Grčiji s spoštovanjem o četah, ki se bore na Kamiji, ki morajo zmagati ne le odpor dobro opremljenega in izvežbanega nasprotnika, nego tudi sproti premagovati ovire divje zimske prirode.

Večji ofenzivni sunki so v globokem snegu nemogoči. Pod zimskimi šotori pa študirajo grški častniki že zdaj pridno načrte za nove boje, ki jih bo prinesel s seboj topli jug. Ko bo ta zapihal, bo na Kamiji spet živahno.

Ob slovesu je dal poveljnik baterije izstreliti nam na čast v sovražnikove postojanke dve granati. Stisnil nam je roko in dejal:

— Drugič, ko se boste oglašili, bo namreč ta baterija že daleč onstran gora...

Delavstvo USA za Roosevelta

V »Prosvetici«, glasilu slovenskih socialistov v Zedinjenih državah Sev. Amerike, je izšel zanimiv članek, ki zgornjo prikazuje pomen Rooseveltove tretje izvolitve, ki izraža nekatere tehne predloge o reformi volivnega sistema ter prinaša marsikaj poučnega jedra tudi za naše prilike. V izveščku pravi:

»Dejstvo, da se večina volivcev — in ta večina so delavci — ni ozirala na one, ki so vpili, da je tretja Rooseveltova predsedniška kandidatura malone izdajstvo, dokazuje, da so tudi Američani pripravljeni prelomiti s tradicijami, če je treba. Vsake tradicije mora biti enkrat konec — in če ne bi bil zdaj Franklin D. Roosevelt prvi predsednik USA, ki je bil tretjič izvoljen, bi bil prej ali slej kdo drugi.

Za nas je bolj važno, da je Rooseveltova zmaga prišla iz industrijskih središč. To je bilo očito tako iz prvih poročil, izvemših v južnih državah, v katerih tradicionalno od civilne vojne sem prevladuje demokratska večina. Domala v vseh farnskih distriktih je imel Willkie večino, dočim so Rooseveltovi glasovi neprestano naraščali v industrijskih mestih — in ker večina volivcev živi v mestih, je Willkie skoro v vseh industrijskih državah ostal v manjšini. Vse države z velikimi mesti — New York, Pennsylvania, Ohio, Illinois itd. — so druga za drugo padle na Rooseveltovo stran.

Druga važna stran tega dejstva je, da so delavci večinoma volili Roosevelta, niso pa volili vseh ostalih kandidatov na demokratski listi. Bilo je mnogo izbiranja; mnogo demokratskih kandidatov za kongres in domače urade je propadlo v državah, v katerih je imel Roosevelt večino. To pomeni, da povprečen ameriški delavec v veliki večini veruje le v »praktično politiko«, v dejanja in ne da nič na tiskane programe in teorije. Rooseveltova pozna in mu zaupa zaradi dobrih delavskih in socialnih zakonov, ki jih je dobil od Rooseveltove vlade, prav tako pa pričakuje — dasi se prej vara — od domačih republikanskih kandidatov kakšnih koristi. Iz tega razloga je volil Roosevelta za predsednika, republikanec pa za guvernerja ali senatorja. S tem je pokazal, da ne da nič na stranke in politične programe.

Dalje je povprečni ameriški delavec v veliki večini demonstriral, da se strinja z Rooseveltom glede obrambe Amerike. V tem oziru ga izolacijska opozicija ni mogla preblufati s strašenjem za vojno in fašizmom kot posledico. Resnično so bile volitve v tem oziru veličasten plebiscit, v katerem je ameriško ljudstvo z delavci v ospredju izreklo zaupnico Rooseveltu in mu dalo mandat za izvajanje obrambe, kakor si jo je on zamislil.

Volitve so pokazale, da ameriško tselavstvo ni brezglava čreda, ki bi se lahko zaloplj vsak šarlatan ali blufar in to lahko velja sorazmerno za preseljene delavce, kakor za domačine, izvemših seveda onih, ki so se dali potegniti po petokolonjskih zarotnikih.

To nam daje upanje, da se ameriška delavska masa prej ali slej zdrami in si ustvari novo življenje. V prihodnje bo pa treba izpremeniti ameriški sistem predsedniških volitev, ki je zelo nazadnjaški in prav nič demokratičen. V Ameriki je na tisoče volivcev, ki še danes ne vedo, da ne volijo predsednika direktno, temveč volijo elektorje ali volivne može, ki se potem — enkrat v decembru — snidejo in izvolijo predsednika in podpredsednika. Ta volilni sistem, ki je bil morda dober leta 1800, je danes smešen; prav za prav

Strah pred peto kolono na Portugalskem

»Gazzetta del Popolo« prinaša članek dopisnika iz Lisboe, ki pravi, da je to mesto najbolj bučno na svetu. Po začetku sedanje vojne se je zateklo na Portugalsko 30.000 do 40.000 tujcev z vseh strani. Med ljudmi je nastal veñk strah pred akcijami pete kolone. »Angleška propaganda je kriva, da vidijo Portugalci v vsakem Nemcu tajnega agenta in se ga povsod izogibljejo. Tako ima dopisnik nemškega lista »Signal« kaj velike težkoče. Kjer se pojavi, beži vse pred njim.

je lahko tragičen, če kandidat, ki dobi večino popularnih glasov, dobi po naključju manjšino elektorjev in propade. To se je že zgodilo menda dvakrat v 150 letih in še se lahko ponovi.

Volitve so orodje demokracije. Če je to orodje zastarelo, skrhano in polomljeno, demokracija ne more delovati in postane polomija. Treba je torej, ameriški volilni sistem za predsednika poenotiti in demokratizirati do viška. Elektorje je treba odpraviti in uvesti direktne volitve, da bo odločevala splošna popularna večina.

Danes živimo v dobi strojev in elektrike — volimo pa še vedno kakor pred sto leti s papirnati glasovnicami, ki so ponekod pravcarke plahte in delamo Andrejeve križe na vrhu liste ali pred imeni kandidatov. To zahteva ogromno volivnih uradnikov, števec, paznikov in drugih.

Vse to bi odpadlo, če bi kongres uvedel enak zakon za vse države in papirnate glasovnice zamenjal z električnimi volivnimi stroji, ki bi sproti beležili in šteli glasove v lokalnih centralah in v glavni centrali v Washingtonu. Na ta način bi lahko federalni volilni urad v Washingtonu naznanil popoln izid volitev v eni uri po zaključenih volitvah — in vsa tista komedija štetja glasov in naznanjanja v radiu, ki traja dolge ure in dolge dneve ter drži milijone ljudi v agoniji, bi odpadla.

In še nekaj je potrebno. Volivci bi se morali izobraziti, izšolati za volitve! Volivna pravica daje veliko odgovornost in za to odgovornost je treba državljanskega in političnega znanja. Kadar tujec dobi volivno pravico z državljanjskim listom vred, mora napraviti izpit o državljanstvu in če ne pokaže dovolj znanja, ne dobi volivne pravice. Čemu ni takšnega izpita tudi za domačine? Ta diskriminacija ni demokratična! Vsak volivec bi moral ob registraciji položiti izpit in če pade, bi moral iti v šolo do prihodnjih volitev. Nepismeni bi ne smeli na noben način voliti, prav tako ne slabotni.

Prepričani smo, da to enkrat pride. Zakaj ne bi prišlo že danes?«

Kako napredujejo Židje v Palestini

Kolonizacija Židov v Palestini se je hitreje začela razvijati šele po Balfurovi deklaraciji 1917. leta. Znano je namreč, da je Anglija obljubila pomoč za sistematsko kolonizacijo vseh Židov v Palestini. Vsa finančna sredstva dobiva cionistična akcija od »Židovskega narodnega fonda«, ki je odrejen samo za kupovanje zemljišča in od »kolonizacijskega

fonda«, ki daje potrebne kredite.

Rezultati te akcije so brezdvomno zelo pomembni. Ostvarjen je gospodarski temelj samostojne politične uprave. Nad pol milijona Židov je že naseljenih v Palestini. Od 1920. leta je več kakor podvojena površina obdelane zemlje. Industrijskih podjetij je 4615 z 33.000 delavci in 9 milijonov funtov šterlingov kapitala. Uvoz je trikrat, a izvoz petkrat večji. Produkcija električne energije presega 20 milijonov kilovatov. Tel Aviv, glavno mesto židovske kolonije, ki je štel I. 1920 komaj 600 ljudi, ima zdaj nad 140.000 prebivalcev, ki so z malimi izjemami sami Židje.

Topli brzojavni čestitki sta izmenjala naš zunanji minister dr. C. Marković in bolgarski zunanji minister Popov ob štiritletnici podpisa pakta o večnem prijateljstvu.

Ostavko na župansko mesto je dal župan iz Dobrenja ob meji, Fran Fras. 90% občanov se je svoj čas izreklo za samostojno občino na Pesnici, kar je podprl tudi župan Fras. Ker je pa drugo glasovanje odločilo drugače, je Fras odstopil.

Novi madžarski listi so začeli izhajati v Senti in Starem Bečeju.

Spomnite se CMD!

Taktiziranje, izkušnje in posledice moderne vojne

Dnevno sprejemamo preko novin in radia nove pojme, ki spremljajo vojne dogodke. Poplave moderne propagande so nam tuje, da čisto težko izločimo jedro od slepila. Označba današnje vojne je totalnost in bliskovitost. Včasih so branili državo samo telesno sposobni državljani, danes se v vojne svrhe izkoriščajo vsi državljani in vojna zajame ves narod in državo kot celoto.

Za totalnost vojne pa mora biti narod primerno politično organiziran z notranjo enotnostjo, kot navajata to Nemčija in Italija. Razvoj moderne vojaške tehnike omogoča napadalcu, da z bliskovitim sunkom premaga tudi močnejšega nasprotnika. Uporaba strojníc je spremenila prvotni način bojevanja v rovovsko vojno in vojna je prešla v počasno slabljenje nasprotnika.

Po svetovni vojni je, ne samo med vojaki, nego tudi med vojaškimi strokovnjaki nastal odpor proti rovovski vojni. Ljudi je pretreslo meseci in leta trajajoče uničevanje. Edino letalstvo je sposobno, da brez ozira na ustajenje fronte napada naravnost celotno sovražno ozemlje. Zato se vsaka država prizadeva, da ima močno in borbeno letalstvo, katerega na-

loga je onemogočiti nasprotniku mobilizacijo in koncentracijo, uničiti njegovo zračno moč, letalske tovarne in letališča. Ves čas borbe za zračno nadvlado bo domače ozemlje izpostavljeno tujim zračnim napadom. Domače letalstvo se ne sme omejiti na obrambo svojega zračnega prostora. Nasprotnikove sovražne napade je treba mirno prenašati, da bi ga mogli tudi sami čim silneje napasti. Upravičena je le obramba najvažnejših centrov in pasivna zaščita.

V moderni vojski mora biti letalstvo glavni del oborožene sile, dočim je omejena vloga suhozemne vojske in mornarice bolj na obrambo. Anglež L. Hart je pobornik vsega, kar osigura zmago duha in moralnih sil, da se vse tehnične pridobitve izkoristijo do vrhunca in da se tako pojača dejstvo na polju moralnih sil. Poudarja važnost iznenadenja, da se drži sovražnik v nesigurnosti o naših ciljih. On hoče vojno, ki se vodi proti organiziranemu nasprotnikovemu gospodarstvu. Poslužiti se je treba vseh tehničnih sredstev, da se s čim manjšim razpoložljivim ljudstvom doseže največja možna sila.

Potek borb v Poljski in Franciji jasno ka-

že, da je zmago nedvomno odneslo letalstvo. Svojega nadaljnega nasprotnika pa Nemčija doslej ni mogla zlomiti z letalstvom, ker ga loči morje. Morala bo poizkusiti izsiliti odločitev z vpadom na sam angleški otok.

Moderno orožje je tudi propaganda, s katero se začne prej kot z napadom. Propaganda hoče omogočiti napadalcu njegove zunanje politične cilje in olajšati v primeru vojne oboroženi sili njeno delo. Propaganda skuša notranje razbiti svoje bodoče žrvice, povečati socialno nestrpnost in podpirati pri nasprotniku vsako skrajno socialopolitično gibanje. Tuja propaganda skuša predvsem zajeti mladino. Sedanja vojna nam tudi kaže, da maledga naroda ne more vojna tako kmalu streliti s svojo totalnostjo in bliskovitostjo, če je narod složen in strnjen ter odločen, da se brani.

To je nekaj misli iz predavanja g. Prekorska v Slov. Bistrici. Predavatelj je podal s skioptičnim aparatom slike o modernih tehničnih sredstvih vojskovanja. Res zanimivega predavanja se je udeležilo zelo mnogo ljudi. Smatram, da bi predavatelj napravil prav, če bi o tej temi predaval še kie drugod. S. Lj.

Novice

Zaradi maksimalnih cen je najbolj prizadeto uradništvo III. draginjskega razreda

Pod tem naslovom objavlja zadnji »Učiteljski tovariš« aktualen sestavek V-ara, ki je tudi v četrtkovem »Večerniku« napisal podoben članek, v katerem se zavzema za izenačenje draginjskih razredov. V stanovskem glasilu poudarja pisec zlasti težnje učiteljstva na deželi, ki je najbolj prizadeto, in pravi: »Zaradi grupacij po draginjskih razredih je pa najbolj prizadet učiteljski stan. Vsi ostali uradniki so večinoma, vsaj 80%, v okrajnih mestih, kjer je navadno največ uradov koncentriranih, dočim je pri učiteljskem stanu ta zadeva baš obratna. Največ šol in to okrog 90% je

na podeželju in tako živi tudi okrog 90% učiteljstva v tretjem draginjskem razredu in je sedaj baš najbolj prikrajšano glede prejemkov.

Še bolj pa je udarjeno tisto učiteljstvo, ki je več kilometrov oddaljeno od železnice ali celo od večjega naselja in mora dobiti življenjske potrebščine iz mesta. To učiteljstvo pa mora plačevati še prevoz, kar še bolj podraži že itak draga živila.

Tako vidimo, da je maksimiranje cen s strani državne uprave sprožilo problem izenačenja draginjskih razredov, ker sedaj mi več one krilatice, da se na

deželi ceneje živi kot pa v mestu.

Učitelj na deželi, torej v tretjem draginjskem razredu, je prikrajšan še za eno ugodnost, in sicer zaradi šolanja dece. Zelo je oddaljen od srednjih šol in ga stane šolajoča se mladina v mestu ogromne zneske, dočim je uradnik v mestu, kjer je šola, brez teh skrbi.

Poleg akcije za zvišanje naših prejemkov, moramo uvesti tudi akcijo za izenačenje draginjskih razredov ali vsaj odpravo tretjega draginjskega razreda. V tej akciji moramo biti složni, kajti le v slogi bomo dosegli uspehe!»

Najvišja cena enotne moke 5.50 din

Z ozirom na prijave, da se je prodajala v nekaterih trgovinah enotna moka po 5.75 din kg in bela moka nad 9 din kg, opozarja urad za kontrolo cen na odredbo kraljevske banske uprave od 24. dec. 1940, da kateri cena enotne moke n' s ne

biti višja od 5.50 din, cena bele moke ne višja od 9 din, ki je še v veljavi. Vsi, ki bi prodajali pšenično moko dražje, imajo računati s kazenskimi sankcijami po uredbi, poleg tega pa se jim bo razdeljevanje pšenične moke sploh odvzelo.

Burja je odtrgala mnogo min od albanse obale ter jih spravila v naše vode

V sredo je blizu Budve eksplodiralo več morskih min, ki jih je odtrgala burja v vodah vzdolž albanske obale. Ena mina je eksplodirala v majhnem zalivu »Jaz« in ranila 7 oseb, od katerih se ena bori s smrtjo. Naše pomorske oblasti so nekaj min izvlekle ter demontirale, eno mi-

no pa so uničili s streljanjem z obale. Dve mini sta splavali v zaliv Boko kotorske, eno pa so uničili pri otoku »Jagljan« blizu Dubrovnika. Naše pomorske oblasti so odredile, da se ustavi parniški promet pri Hercegovnem.

Ljubljana gleda in občuduje

najlepši in najrazkošnejši francoski glasbeni film, ki predstavlja odlomek iz življenja največjega muzikalnega genija!

Schubertove in Beethovne skladbe za film priredil: PAUL ABRAHAM

Telefon 22-21 KINO UNION

SCHUBERTOVA SERENADA

Lilian HARVEY, Bern LANCRET, Jovet LOUIS

Predstave ob 16., 19. in 21. uri; v nedeljo ob 10.30 dop. (znižane cene) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Neprijetna vožnja s tujim hidroplanom

Poročali smo že, da se je v bližini neke naše luke prisilno spustil hidroplan tuje narodnosti. Hidroplan so privezali ob obali, na njem pa sta stražila dva orožnika. Vihar je premetaval hidroplan sem in tja ter ga končno odtrgal. Odeslo ga je skupno z obema orožnikoma po morju. Končno se je hidroplan ustavil v neki drugi precej oddaljeni luki, kjer so ga spet spravili na varno, orožnika pa rešili prisilne vožnje.

NOVI GUVERNER NARODNE BANKE

Za guvernerja Narodne banke je bil postavljen dr. Milan Radosavljevič, bivši guverner Narodne banke in tajnik beograjske borze. Tako je zasedeno mesto guvernerja, ki je bilo izpraznjeno po odstopu prejšnjega guvernerja dr. Dragutina Protiča, ki je odstopil ob poddržavljenju NB. Za viceguvernerja banke je ponovno imenovan dr. Ivo Belin, drugi viceguverner Ljubiša Mikić je razrešen dolžnosti. — Imenovan je tudi nov upravni odbor. Med ponovno imenovanimi člani tega odbora sta tudi Ivan Avsenek iz Ljubljane in Anton Fazarne iz Celja. Med štirimi novimi člani so trje Beograjčani in industrijec inž. Jojkić iz Indije.

KONCERT HARMONIKARJEV SOLISTOV V LJUTOMERU

Preteklo nedeljo je bil v Ljutomeru lepo uspel koncert harmonikarjev solistov. Priznani mojster učitelj Kuhar Ivan iz Šafarskega že dolga leta vzgaja harmonikarski naraščaj. Priredil je že več uspešnih koncertov in mladi harmonikarji so se predstavili kot mnogoobetajoči solisti. Tokrat so zopet nastopili solisti nižje, srednje in višje stopnje. Program je bil tako izbran, da so se mogli uveljaviti vsi svojimi stopnjam primerno. Venčku narodnih so sledile umetne. Posebno efektna je bila Kuharjeva skakajoča lutka. Vsa

dela, posebno višjega oddelka so bila izvajana s tehnično preciznostjo in pravilno interpretacijo.

Delo učitelja Kuharja je idealno in zasluzi toplo priznanje. Tudi nesebično je, kajti vsi koncerti so bili namenjeni božični in zimski pomoči najsiromašnejših otrok iz Šafarskega.

DUNAJSKI VELESEJEM V ZNAMENJU POLJEDELSTVA IN GOZDARSTVA

Dunajski pomladanski velesejem 1941, ki se vrši od 9. do 16. marca, je v skladu z občinam razvitjem nemške zunanje trgovinske politike ter predvsem vpošteva investicijske potrebe jugovzhodnoevropskega poljedelstva, gozdarstva in mlekarstva. Poleg industriji, ki delajo direktno za poljedelstvo in nemške industrije poljedelskih strojev, bodo zastopane tudi vse pomožne in postranske poljedelske industrije z bogato izbiro svojih izdelkov. Nemške kemične tovarne bodo pod naslovom »Kemija v poljedelstvu« razstavile nova gnojila. Organizacija nemškega poljedelstva, državna postaja za prehrano (Reichsnährstand), ki službeno sodeluje na pripravah in izvedbi tega velesejma, bo pokazala najnovejše rezultate na področju poljedelstva na posebnih poučnih razstavah. Sodelovala bo celokupna avtomobilska industrija Rei-

cha in protektorata kakor tudi posebno važna nemška industrija rezervnih delov in pribora za motorna vozila. Razven tega bo zastopana tudi nemška industrija lahkih kovin kot važna predindustrija za avtomobilsko industrijo, razstava vzorcev, pregled nemškega ustvarjanja na področju mode, umetnega obrta, Tekstilna grupa je zelo razširjena.

Dozidano je nekaj novih stavb in razširjen nepokriti prostor, tako da skupna netto razstavna površina velesejma znaša 56.000 m² lani pa je bila 43.000.

CITAJTE »MALE OGLASE«

Potrebe mesta Laško

Laško ima kot letovišarski in kopalniški kraj precej potreb, ki bi se morale čimprej uresničiti. O teh problemih smo že poročali. Svoj čas je že obstajala avtobusna zveza med Celjem in Laškim, ki pa je bila ukinjena iz razlogov, da dela avtobus konkurenco železnici. Laško ima z občino Sv. Krištof okrog 10.000 prebivalcev, 6 tovarn, rudnik Hudo jamo, 10 drž. in samoupravnih uradov in zdravilišče. Kot izrazito letoviško mesto bi pač moralo imeti avtobusno zvezo s Celjem. Celje je važno tujskoprometno središče ter gospodarsko in trgovinsko središče. Avtobusna zveza je sedaj še bolj potrebna, ker je ukinjenih več vlakov. Potrebno je torej, da se ugotovi prizadevanju po avtobusni

zvezi s Celjem. — Nujno potrebna je tudi rešilna postaja. Gasilno društvo bi naj z drugimi vpošteve prihajajočimi ustanovami pokrenilo akcijo, da dobimo rešilno postajo. — Potrebna je tudi tržnica. Ker je Laško letovišče, uradniško in industrijsko mesto, je poraba živil zelo velika. Ker pa Laško nima stalne tržnice, kmetje ne prinašajo pridelkov na trg, zaradi česar so cene zelo visoke. To vprašanje bi najlaže uredila občina sama v zadovoljstvo svojih občanov. — Potrebno je tudi razširjenje pokopališča. Izbiranje prostorov sploh ni več mogoče. Mnogi odkupijo že zastarele grobnice, da lahko pokopljejo svoje. Razširjenje pokopališča se mora izvesti čimprej.

Za slučaj smetne nezgode
so naročniki »Večernika« s posebno polico zavarovani za din
10.000.-

Naši parniki v službi Švice

Več parnikov naše trgovinske mornarice se pripravlja na nova potovanja. Parnika »Dubace«, »Petar«, »Pavla« in »Una« je najela švicarska vlada za prevoz življenjskih potrebščin za švicarsko prebivalstvo. Vsi parniki bodo prevažali predvsem ameriško žito na račun švicarske vlade. Pod zastavo RK bosta prevajala življenjske potrebščine za Švico in

Španijo parnika »Ivan« in »Anton«, medtem ko bo parnik »Hercegovina« prevajal blago za francosko prebivalstvo. Na progji New York—Genova pa bo vozil za švicarsko vlado naš parnik »Jurko Topić«. Z novimi potovanji se bo tudi nezaposlenost naših pomorcev precej zmanjšala.

Število rojstev v Prekmurju stalno pada

Prekmurje, ki je pred dobrimi desetimi leti še izkazovalo velik prirastek prebivalstva, je začelo izumirati. Leta 1938, je znašal naravni prirastek soboškega okraja le 1.2 (l. 1921 pa še 7.5) in v lendavskem 5.1 (1924 največji slovenski prirastek 14.6). Vzroki tega izumiranja so nereseni socialni problemi in ne toliko moralni, kakor hočejo to nekateri dokazati. Kajti v pokrajini, kjer ima 72% vseh kmetovalcev (12.281) manj kot 5 ha zemlje, je družina razbita. Vsako leto mora iti tisoče mladih žen in mož v svet iskati kruha in garat za dolgove in davke in

kar šele od tega preostane, je za lepšo bodočnost. Odtod omejevanje rojstev, ki pri evangeličanih, kjer so bile že prej redke družine z več kot tremi potomci, ni tako opasno, kakor pri katoličanih, kjer je padec od 10 na 3—5 potomcev že zelo viden.

Lansko leto je bilo v evangeličanski župniji, ki ima nad 500 duš 52 rojstev, 58 smrtnih slučajev in 23 porok, 13 oseb je umrlo v bolnišnici ter so iz drugih far. Tako pride na soboško župnijo samo 47 mrtvecev in prirastek je le 7 duš. Med tem ko je pa bilo v kat. župniji, ki ima

6200 duš 156 rojstev, 158 smrtnih slučajev in 51 porok (3 pari iz drugih far). Ali število rojstev in smrti se zmanjša, če odštejemo 9 rojstev v bolnišnici — ostane 147 rojstev (19 nez. — od teh 12 ciganov) — in 68 smrtnih slučajev. Tako znaša naravni prirastek 57 duš. Te suhoparne številke so dejstva, ki ilustrirajo težek socialni problem Turpolja, na račun katerega je župnija izkazovala stalen prirastek. Mnogi bogatejši, ki bi zmogli prehranjevati več, je ostalo pri starim — le eden ali dva otroka.

Maribor

Mnoge težave ovirajo razmah našega jadranskega letalstva

Mestni odbor mariborskega Aerokluba je imel sinoči v svojih prostorih na Aleksandrovi cesti svoj letni občni zbor, ki je bil obremenjen nekako predpriprava za občni zbor oblastnega odbora, ki bo dne 23. febr. ob 10. v dvorani trg. gremija. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik ravn. Krejči, ki je omenil, da preteklo poslovno leto ni bilo posebno uspešno, da si je pridno gradilo ter je mariborsko jadransko letalstvo dobilo niz jedrilnic. Vzrok temu leži v daljši odsotnosti učiteljev, razen tega pa poleti z jedrilnicami niso dovoljeni, dokler niso preizkušene. V ne najzadnji meri so razmah ovirale tudi finančne prilike. Kljub temu pa so si mariborski jadralci zgradili 14 jadranskih letal, ki jih bo danes pregledal strokovnjak inženir od centrale Aerokluba v Beogradu, kakor to zahteva komanda vazduhoplovstva. Končno se je zahvalil mladim letalcem za njih požrtvovalno delo ter jih pozval, naj zaradi trenutnega inrtvika ne izgube potrpljenja in dobre volje.

Nato so poročali vodje skupin. Marjan Škofič za Maribor I. »Mejaš«, dr. Horvat za drugo in Linzner za tretjo jadransko skupino. Prva skupina je zastavila vse sile za izboljšanje gmetnih prilik in za dograditev letalskega parka po programu, ker rednega šolanja iz raznih razlogov ni bilo mogoče organizirati. V

ta namen so bile čajanke in nabiralna akcija, kar pa je tudi le trenutno pomagalo. V septembru so bili nad vse uspehi poizkusni starti z letalom domače konstrukcije, 8. sept. pa nato krst 4 jadranskih letal. Ker je večina članstva preko leta odsotna, je moral odbor sprejeti predlog, da se delo v delavnicah omeji le na večje počitnice v letu. Skupina studentov v Zagrebu gradi moderen transportni voz za letala. Prihodnje leto pa je posvečeno predvsem zgraditvi visokozmogljivega letala in izšolanju članstva na čim višjo stopnjo. Glavni vir dohodkov so bile čajanke in nabiralna akcija. Dohodki so znašali 18.272, izdatki pa 14.084 din, kljub temu pa ima skupina dolgov zaradi nabave letala. V I. 1940 je bilo zaradi pomanjkanja startnih in transportnih sredstev, pogonskega kuriva in denarja samo 65 startov, v novo-

gradnji je skupina »Mejaš« porabila 765 delovnih ur, pri popravilih pa 31. V II. in III. skupini se delo ni moglo prav razviti, ker sta se morali še v večji meri kot prva boriti z različnimi težkočami. Poleg denarja manjka tudi prostor za delavnice. Kljub temu pa se nadaljuje akcija za nabavo visokozmogljivega letala. Tudi pomladku je primanjkovalo sredstev. Mestni odbor Aerokluba šteje 179 članov. Pri volitvah delegatov za občni zbor so bili izvoljeni po skupinah Jurkovič, Vales, ravn. Kovačič, dr. Horvat, Pajtlar, Linzner, Kramberger in Grnek.

Nato je predsednik ravn. Krejči zaključil zborovanje, ki je pokazalo res idealne težnje naših mladih letalcev, ki bi jih trebalo v najizdatnejši meri podpreti, saj je to garda požrtvovalnih delavcev za narodne in državne interese.

Materinski tečaj Ženskega društva

Ker so vsi dosedanja tečaja Ženskega društva v Mariboru prav lepo uspeli, se je društvo tudi letos odločilo za prireditev materinskega tečaja, ki bo trajal mesec dni, in sicer od 11. februarja do 12. marca. Razdeljen bo v dva dela, v zdravstveni in splošno vzgojni. Predavalo bo pet zdravnikov in pet vzgojiteljev. Zdravstvena predavanja bodo imeli

gg. dr. Radšel, dr. Lebanova, dr. Cundrič, dr. Marin in dr. Koprivnik, splošno vzgojna pa gg. dr. Meško, prof. Dora Vodenikova iz Ljubljane, Pavla Kočevarjeva, Miloš Ledinek in dr. Trstenjak. Predavanja bodo dvakrat tedensko v Ljudski univerzi in je zanje med starši že sedaj precejšnje zanimanje.

Drugi teden zimske pomoči

Naše mesto je bilo eno izmed prvih, ki je po hudi zimi 1. 1928-29 ustanovilo tako zvano »Pomožno akcijo« za pomoč nezaposlenim in siromašnim, ker mestna proračunska finančna sredstva niso več zadoščala. Darila v naturalijah je razdeljeval najpotrebnejšim mestni socialni urad, prispevki v denarju pa so se uporabljali za javna dela, pri katerih je dobilo kruha preko zime več sto delavcev, ki so po sezonski zaposlitvi ostali brez zaslužka. Mnogim je občina tudi nudila hrano v svojih kuhinjah in jim nakazovala življenjske potrebščine. Akcijo je v veliki meri podprla občina s proračunskimi sredstvi in banska uprava iz bednostnega fonda. Tudi meščanstvo je prisloščilo na pomoč, tako s prostovoljnimi prispevki kakor tudi s socialno davščino, ki jo je občina uvedla zadnja leta.

Letošnja zima je pa mnogo kritičnejša od prejšnjih. Stalno narašča draginja, pomanjkanje in nezaposlenost. Tem pojavom posvečajo vso pažnjo država, banovina in mestna občina. Najboljši dokaz temu je, da je prevzela predsedstvo Kraljevskega odbora za zimsko pomoč kraljevine Jugoslavije Nj. kr. Vis. kae-ginja Olga, podpredsednik pa je predsednik ministrskega sveta. Tudi v Sloveniji se je nedavno ustanovil odbor za zimsko pomoč pod banovim vodstvom, sodelujeta pa tudi oba slovenska knezoškofa ter predsedniki vseh večjih javnih korporacij.

Ker primanjkuje potrebnih sredstev za

uspešno delovanje zimske pomoči, je potrebno sodelovanje nas vseh, pa četudi nas omiljenje bede najsiromašnejših stanje žrtve. Število darovalcev v nabiralnem tednu od 31. dec. 1940 do 5. januarja 1941 je bilo za naše mesto premajhno. Ker so nekateri darovali več, se je nabralo sicer 18.114 din, ki pa niso v nikakem sorazmerju s številom prebivalstva in številom potrebnih v našem mestu.

Odbor zimske pomoči za Slovenijo je zaradi nezadostnega odziva in velikih potreb odredil ponovno teden zimske pomoči od 2. do vključno 8. februarja 1941. Mestna občina prosi vse meščane, da priskočijo na pomoč onim, ki so ostali zaradi socialnih in gospodarskih pretresov zadnjega časa brez dela in čijih otrokom primanjkuje kruha. Društva in ustanove naj v svojih krogih izvrše zbirke, po možnosti naj se vse prireditve v tem tednu vrše v korist zimske pomoči. Lastniki trgovinskih, obrtnih in industrijskih lokalov in podjetij naj v svojem delokrogu organizirajo zbiranje prispevkov.

Denarni zneski naj se nakazujejo mestni blagajni, Slomškov trg 11, darila v naturalijah pa mestnemu socialno-političnemu uradu, Rotovski trg 9.

Vse naše žrtve za omiljenje bede našim someščanom bodo obrodile narodu in državi obilen sad.

Predsednik mestne občine: dr. Juvan, s. r.

Izdaja živilskih nakaznic

Mestni preskrbovalni urad bo pričel izdajati živilske nakaznice za moko in kruh v torek, 28. t. m., ter naslednje dneve do vključno petka 31. I. 1941. — Nakaznice se bodo izdajale v torek, 28. t. m. od 9—12 in od 14—17, naslednje dneve pa od 8—12 in od 14—17. Živilske nakaznice se bodo izdajale izključno le lišnemu lastniku oziroma upravitelju za vse stanovalce njegove hiše (najemnike, podnajemnike, služničad itd.).

Hišni lastnik oz. upravitelj se mora ob dvigu nakaznic izkazati z veljavno, s silko opremljeno legitimacijo ter davčno knjižico hiše, za katero bo prevzel nakaznice. Cena nakaznic je 25 par po komadu, katere plača hišni lastnik oz. upravitelj mestnemu preskrbovalnemu uradu ob prevzemu, njemu pa znesek povrnejo stanovalci.

Pozivamo vse hišne lastnike oz. upravitelje, da dvignejo izkaznice pravočasno ob dnevih in v uradni prostorih, ki bodo posebej objavljeni v dnevnem časopisu. Nakaznice se bodo v veljavo dale I.

februarja in so hišni lastniki oz. upravitelji odgovorni, da njihovi stanovalci pravočasno prejmejo živilske nakaznice.

Simfonični koncert GM

v Mariboru bo 5. febr. ob 20. v Sokolskem domu pod vodstvom kapelnika kap. J. V. Jiranka. Kot solist in koncertni mojster bo sodeloval član Mariborskega tria in učitelj na šoli GM Taras Poljanec. Spored je najskrbneje izbran ter vestno pripravljen. Podprimo GM s številnim posetom. Predprodaja vstopnic v knjigarni Koren, Gosposka ulica, telefon 29-41.

m V poštni službi je premeščen iz Sarajeva v pošto delavnico v Mariboru Milan Erad, tehnik 8. skupine.

m Imenovanje. Mariborsko okrajno sodišče je imenovalo g. Mirka Feldina, trgovca v Mariboru za stalnega izvedenca za tekstilno, konfekcijsko, specerijsko in kolonialno blago za območje mariborskega sodnega okrožja.

m Orkester GM bo imel vajo v celokupni zasedbi v ponedeljek 27. in sredo, 29. januarja.

Na turo v Airiko — nikar, nikar, brezmesni dnevi so, oj črni kres! A brez strahu za 1. februar le pridi raje na Planinski ples!

m Mariborska Borza dela išče za takoj 3 samske fante za vrtna dela ter poročenega majerja. Interesenti naj se javijo takoj Borzi dela.

m Šahovska tekma. Jutri se v kavarni »Astoria« ob 9 srečata v klubskem tekmovalstvu za prvenstvo Slovenske šahovske zveze Mariborski šah. klub in Šah. sek-cija SK Železničarja.

Poročni prstani M. JLGGERJEV SIN Gosposka 15

m Notarja dr. Otona Ploja so prepeljali v Gradec. Mnogi odlični predstavniki mariborskega kulturnega in nacionalnega življenja so se poslovili od posmrtnih ostankov zaslužnega mecena in narodnega delavca upok. notarja dr. Otona Ploja pred hišo žalosti v Rosinovi ulici. Spominski govor je imel ban. arhivar prof. Baš, ki je orisal pokojnikove zasluge na raznih popriščih našega kulturnega in narodnega življenja. Po svečanosti so krsto z avto-furgonom prepeljali v graški krematorij, kjer bodo posmrtni ostanki upepeljeni.

CITAJTE »MALE OGLASE« * Pisarniške potrebščine, tiskovine pri Hinko SAX, Grajski trg. m Lutkovni oder Sokola Maribor-matica ponovi v nedeljo, 26. ob. 15. igro »Vragov svak«. m. Članski sestanek SK Bratstva na Febrežju bo 26. jan. ob 10. dop. pri Renčlju. m. Stavbena zadruga »Naš dom« bo imela prvi redni letni občni zbor v nedeljo, 26. jan., ob 8. v dvorani pri Povodniku, Jurčičeva ulica. m. Pri smučanju na Smrekovca sta si teže poškodovala noge žena upravnik »Totega lista« ga. Zdenka Gerželj in uradnik tovarne »Zlatorog« g. Zmago Rudolf.

Sokolsko društvo Vuhred - Marenberg priredi v soboto 1. februarja občajno pustno prireditev s plesom na katero so tudi maske dobrodošle. Prevozna in odvozna sredstva bodo na razpolago! Narodni Maribor vabljent!

m Tradicionalno »Pomlad v zimi« priredijo studenški gasilci v nedeljo, 2. febr. popoldne

m 200 dinarjev je izgubil iz žepa površnika upokojeni žandarmerijski narednik Gregor Lesjak iz Kopalniške ulice, ko je šel po raznih opravkih po mestnih ulicah.

m Avtobus na progi Maribor—Ljutomer bo po 1. februarju posloval kot doslej, ker je banska uprava na razne prošnje ugodila predlogu, da se nameravana jutranja vožnja iz Maribora s povratkom ne ukine. S tem je srednjemu in spodnjemu delu Slov. goric zagotovljena stalna dvakratna dnevna zveza z Mariborom, seveda če se bo občinstvo te zveze v dovoljni meri posluževalo.

m Neznani zlikovec se je prikradel v nezaklenjeno klet veletrgovca Josipa Holzmana v Maistrovi ulici ter mu ukradel 1090 din vredne smučič. Dal jih je popraviti v trgovini Divjak, kjer je tudi izročil pogodbo, na podlagi katere je smučke kupil od nekega Ivana Zupana z Meljske ceste za 220 din. Ko se je trgovec Divjak B. vrnil domov, je spoznal smučke kot Holzmanovo last ter mu jih je vrnil. Poizvedovanja so pokazala, da je tudi pogodba lažna.

* ZA VSE HISNE POSESTNIKE, avtomobiliste, lastnike tovarniških in obrtnih obratov, zdravnike itd. je velike važnosti zavarovanje zakonite dolžnosti jamstva. Isto štiti zavarovanca pred odškodninskimi zahtevki, ki jih na podlagi zakonskih določb more staviti nanj tisti, ki je utrpel kakšno telesno škodo ali pa škodo na imetju. Ti zahtevki so često neupravičeni in pretirani, poleg tega je pa pravno postopanje še v zvezi z velikimi stroški. Vso to skrb Vam odvzame policia zavarovalne deln. družbe »DUNAV« v Zagrebu, podružnica v Ljubljani. Vsa pojasnila Vam daje radevolje in brezplačno Glavno zastopstvo v Mariboru, Aleksandrova c. 12, tel. 23-86. * »Toi list« je danes izšel ter ga dobite pri kolporterjih in v trafikah za ceno 2 din.

CITAJTE »MALE OGLASE« * Vsi časopisi, domači ter inozemski pri Hinko SAX, Grajski trg. * Glashena Matica Maribor razpisuje mesto društvenega delovodje za vsa pisarniška dela. Prosilec mora biti več strojepisja, blagajniškega in knjigovodskega poslovanja ter starejši samostojni delavec (ev. upokojenec). Plača po dogovoru. Ponudbe samo pisмено na odbor od 1. febr. 1941. * Prvič v Mariboru nastopata g. Anatolj Zukovskij prvi plesalec in šef baleta beograjskega Narod. gledališča in gospa Janja Vasiljeva primabalerina istega gledališča na Ruskem večeru v soboto 15. febr. v Narodnem domu.

* VII. Ruski večer v soboto 15. febr. v Narodnem domu. — Baletne točke. — Ples. — Začetek ob 20. uri. * Pevsko društvo pekovskih pomočnikov v Mariboru, priredi v soboto, dne 1. februarja v Gambrovini dvorani družabni večer, z zborovim petjem, humorističnimi nastopi in plesom. Prijatelji društva se vljudno vabijo. * Gostilna Krempl, fureš, prvovrstna vina in dr.

* Občni zbor »Zveze tekstilnih strokovnjakov kraljevine Jugoslavije« s sedežem v Mariboru se vrši 8. februarja v lovski sobi hotela »Orel« v Mariboru ob 9. uri dopoldne. Vabimo na ta občni zbor vse absolvente tekstilnih šol in tekstilne mojstre. Odbor. * Inserati za vse časopise pri Hinko SAX, Grajski trg. * Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, »BATA«, Maribor. m. Dežurni zdravnik OUZD bo v nedeljo, 26. januarja, g. dr. Stanislav Lajavec, Maribor, Glavni trg 22/III. m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 25. do vključno 31. januarja Kraljeva dvor-na lekarna pri sv. Anehu, Glavni trg 20, tel. 20-05 ter Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Narodno gledališče Sobota, 25. jan., ob 20. »Habakuk«. Red C Nedelja, 26. jan., ob 15. »Na cesaričin ukaz«. Zadržje. Znižane cene. — Ob 20. »Lepa Vida«. Zadržje. Ponedeljek, 27. jan.: zaprto. Torek, 28. jan., ob 20. »Habakuk«. Red B Sreda, 29. jan.: zaprto. (»Lepa Vida«. Gostovanje v Murski Soboti.)

Kino * Grajski kino. Danes izborna veseliga »Moja hčerka živi na Dunaju«. Smeh. Zabava. Hans Moser. * Esplanade kino. »Balalajka«, največji filmski rekord z Eddy Nelsonom in Ilono Masseyovo. Film razkošja, očarljivih melodij, glasbe, napetih dejanj. Pozor! V sled velikega navala prosimo, da se vstopnice telefonsko ne rezervirajo, temveč kupijo v predprodaji. * Union kino. Od danes naprej »Tundra« pustolovni film z znamenitim Del Cambre v glavni vlogi. * Zvočni kino Pobržeje. 25. in 26. jan. krasni film »V domovno«.

Prirodopisna kramliania

Bezeg, naša sloveča domača zdravilna rastlina

Ne le nagej in rožmarin, tudi bezeg je zelo priljubljen med narodom

Bezgov grm je najti pri vsaki pristni slovenski hiši. Svojičas je bil bezeg prav tako spoštovan, kakor sta še danes pri slovenskem dekletu nageljček in rožmarin. Najdejo se pa tudi še v današnjih dneh

očanci, ki se pred bezgom spoštljivo odkrijejo, prav tako kakor ko gredo mimo kakega božjega znamenja.

Sloves bezga je še iz naše pradavnine, ko je bil Slovenec še svoboden in je volil svoje kneze in vojvode. Zaradi tega bo njegov sloves trajal, dokler bo obstajal slovenski rod. Res je pa tudi, da bezeg ni kar tako, kakor vsaka druga rastlina. Pomaga slovenskemu dekletu tudi v najtežjih časih, ko je

godna za možitev, pa ni ženina od nikoder. Korošice so še pred nedavnim ob takih prilikah potresle bezgov grm in prosile:

»Biz, bza, daj moža,
če tud le krumpastega!«

Rožanke so bile nekoliko bolj izbirčne in so dejale:

»Bis, bza, daj moža,
le mladega,
kar (=nikar) starega!«

Bezeg je prošilo skoraj vselej uslišal, oni, ki jo je vzel, ji je prišel že naproti, ali pa je videla v bezgovem grmu njegov obraz in je tako vedela, katerega fanta se naj drži, da je ne bo spjel na led. Neko koroško Mojco, ki je bila hudo, hudo jezika, pa je bezeg na dokej neprijeten način uslišal

ko je potresla bezeg, je padel z njega sam vrug

in dekle jo je moralo pobrisati, kar so jo le nesle noge.

Bezeg je bil uporaben še tudi za druge čare, tako so ga uporabljale čaravnice, pa celo sam vrug. Ta je učil čarovniški ženski naraščaj čaranja, in ker mu neka učenka ni naredila vse tako, kakor je on želel, jo je raztrgal na kosce in razmetal njene kosti po gozdu. Pred zoro je iz raztresenih delov zopet zložil učenko, pa ni mogel najti ene kosti; pomagal si je z bezgom, odlomil je bezgov palico v debelini manjkajoče kosti in

dekletu niti vedelo ni, da ima bezgovo kost.

V Črnem vrhu pri Idriji vtaknejo v butaro tudi po eno bezgovo palico, s katero udarjajo na veliki četrtak po večnih vratih ali pa po strehi. Tako daleč, kakor sega odmev teh udarcev, so mora potem držati od hiše vsaka kača in zli duh.

Bezgov slovi pa najbolj zaradi svoje zdravilne moči. V Meziški dolini pripovedujejo, da je mladenič bolehal leto dni na želodcu in da so naredili že vsi učeni zdravniki in tudi ljudske zdravnice čez njega križ, češ, temu ni več pomoči. Nekega popoldneva pa je zaspal pod bezgom in mu je padla v usta bezgova jagoda. Prebudivši se, je izbruhal jagodo z njo pa tudi leto dni stare žgante, ki bi ga bili spravili sicer v grob, če bi jih bezgova jagoda ne spravila zopet na dan.

Zdravilna moč bezga je znana povsod,

v okolici Koprja v Istri pa ozdravi celo malarijo, ki zahteva v južnih krajih toliko človeških življenj; bolniku dajejo piti čaj iz bezgovega lubja. Kako star je bezgov zdravilni sloves, pa nam najboljšo pričajo »Slovenske dohtarske bukve«, ki jih je rabil leta 1720. ljudski zdravnik na Notranjskem. Ta naša najstarejša rokopisna zdravilna knjiga naštevava bezgovo zdravilno moč takole:

Voda, v kateri so se namakali bezgovi listi, omeči prsa, prežene vsak »otok« (otekline), čisti jetra, vranico, ledvice, prežene »tridansko mrzlico«, očisti in okrepi želodec in je dobro in zanesljivo odvajalno sredstvo. Ote-

kle noge je kopati v zavrelci bezgovih korenin in listja, kdor ima pa trganje v udih, mora seči se po kozjem loju in na njem očvrsti bezgove liste in to zmes dati na obolele dele. Bezgovo lubje, ki je bilo skuhanu na vodi, vrže tudi vso nesnago iz želodca, če pa kuhaš bezgove korenine na vinu, ozdravi ta pijača tudi vodenico. Se goba, ki zraste na bezgovem deblu, pride človeku prav; voda, v kateri se je kuhala ta goba, prežene vse očesne bolezni, če pa z njo umiješ rane, se brž zacele in se ne gnoje. Nekako tako kakor bezgova palica, s katero bijejo po večnih vratih na veliki četrtak, pomaga ta voda tudi proti kačjemu piku, češ, da potegne ves kačji strup »ven«. Ko ni bilo še dragih mazil proti ušem in drugim zajedavcem, je omenjena slovenska zdravniška knjiga priporočala najcenejšo in najučinkovitejšo mazilo: treba je bilo le iztisniti iz svežih bezgovih listov sok in z njim namazati »grinto«, gnide in uši in bilo je po njih.

Razen malih izjem porablja slovensko ljudstvo bezeg še danes tako, kakor mu je služil

že pred tri sto leti, zlasti pa proti katarjem, za zdravljenje prebavil, osveženje krvi, proti očesnim boleznim in še proti šenu in tvorom. Zdravniki, ki dajo tudi nekaj na zeliščno zdravilno moč, ga priporočajo za zdravljenje slabokrvnih, pri katarjih in obolenju prebavil. Z mirno vestjo pa more vsakdo opustiti draga odvajalna sredstva, ker za to zadostujejo bezgovi listi, posebno prav mladi, ki jih namočiš v vodi.

Vsakdo pa more uporabiti tudi posušene bezgove jagode in cvet za potenje, sveži bezgovi listi za čaj, ki ga morda osladiš še z medom, prav ugodno vpliva za čiščenje krvi, če ga jemlješ nekaj tednov na tešče. Da je bezgov sok, primerno oslajen in konserviran boljši kakor vsak malinovec in vrh tega zelo zdravilen, je znano vsepovsod. V Žilji pa kuhajo v času, ko bezgov dozori, bezgove jagode kot močnik h koruznim žgancem in se počutijo pri tem zelo dobro. Vsakdo je tudi že použil v jajcu očvrto bezgovo cvetje in se je gotovo prepričal, da je to prav imenitna jed.

Ko je bila Amerika brez poletja

Leta 1816. Severna Amerika sploh ni imela poletja. Do države Ohio in še dalje na jug je ležal sneg z mrazom vse leto. Celo v Norfolku, v državi Virginiji, je ležal sneg še do 16. maja. Pomladi so opravljali farmerji svoja poljska dela v zimskih plaščih in toplih rokavicah. Meseca junija je pokrival New England še 15 cm visok sneg, mraz je vklestil deželo. Poginilo je mnogo jagjadi in na tisoče ptic. Vsa povrtnina je zmrznila. V Pensilvaniji je bil sneg visok 12 cm.

Dne 23. junija so prebivalci Massachusettsa trpeli veliko žejo zaradi vro-

čine, istočasno je pa v New Englandu pritisnil tako hud mraz, da so morali znova obleči plašče. V avgustu je uničil mraz vso žetev v Novi Angliji. V septembru je bilo nekaj toplih dni, potem je spet pritisnila zima. V oktobru je bil sneg že 30 cm visok. Američani so to leto ohranili v spominu kot »prokleto leto in božjo kazen«. Na Švedskem so tedaj molili, naj bi postalo dovolj toplo, da bi dozorela žetev. Učenjaki so trdili, da je bil vzrok tako hladnemu letu velik prah, ki se je razlezel ob izbruhu ognjenika v Holandski Indiji po vsem svetu in zastiral sončne žarke.

Po ušesih spoznate človekov značaj

V reviji »Švicarski mesečnik za naglušne« je objavljena zanimiva studija o oblikah človeškega ušesa. Cela vrsta oblik ušes je pripravila nekatere učenjake do tega, da so začeli v zvezi s tem proučevati človeški značaj. Dognali so, da nizko priraščena ušesa predstavlja močno osebnost, ki je v stanu, izvršiti tudi nasilja. Nepravilno formirana, »mahadrava« ušesa imajo prepirljivci in neuravnoteženi ljudje, ki vsiljujejo drugim svoje mišljenje. Čim manjše je uho, tembolj vase zapet je njegov lastnik. Dolgo in ozko

uho priča o preračunljivosti in lokalnosti človeka, močno vzbočen lok ušesne dupline imajo borbeni ljudje. Genialni ljudje imajo neobičajno razvit gornji del uhlja. Debel rob ušesne školjke priča o duševni globini človeka, obenem je to znak nedostopnosti. Močne krivine ušesne školjke pomenijo, da je njih lastnik dobrodušen in nežen. Ljudje z velikimi in polnimi ušesnimi jagodami so običajno srčnejši. Tanka in prirasla ušesna jagoda pomeni upornost in neokretnost.

Potopljena petrolejska ladja uničila kite

Danski ribiči, ki so se vrnili z tova na polenovke v neko grenlandsko luku, od tod pa v Kjevenhaven, so pripovedovali o zanimivem odkritju.

Med počasno vožnjo v severnem Atlantiku so opazili velik madež olja, razlitega po vodni površini. Takoj so uga-

nili, da je bila tu blizu potopljena neka ladja. Ugotovili so tudi, da vsebuje mastna površina morja petrolej in kitovo mast. Ostali so čez noč na mestu, naslednjega dne so pa opazili truplo mrtvega kita. Ko so pluli dalje, so našli še 400 plavajočih, mrtvih kitov. Najbrž je zadela

Psihološki tečaj Martina Kojca

Vse pravice pridržane. Prevodi, ponatisi in izvlečki brez avtorjevega dovoljenja prepovedani.

Do pravega spoznanja samega sebe in s tem do lepšega in srečnejšega življenja pripelje človeka samo dolga in truda polna pot razvoja.

Čim bolj razvit in popoln postaja človek, tem bolj se mu v slehernem dogajanju razkriva stroga in dosledna zakonitost in vzročnost. Večni zakon o vzroku in nasledku (učinku) vlada vsepovsod in nobeno človeško dagnanje ne bo tega spremenilo, temveč človeka zmerom samo bolj približalo spoznanju te resnice. Ta stroga in dosledna zakonitost v vsem dogajanju deluje že od prazčetka — in nikakor ni važno, ali smo mi to že razumeli ali šele začnemo razumevati.

Zaradi tega ne bomo nikjer našli kakršnega koli nasledka brez vzroka, kakor bi zaman stikali za vzrok, ki bi mu neizbežno ne sledil nasledek. Tako je bilo od vekovaj, tako je današnji dan in tako bo ostalo do vekovaj.

Tudi v lastnem življenju spoznavamo, da ima sleherni zavestno ali podzavestno oblikovanje naše usode svoj vzrok v naših mislih. Samo naše misli torej oblikujejo naše vidno materialno življenje.

Naše misli so potemtakem skrivnostni čarodeji, ki nas zemljane nenehoma gradijo, vodijo, usmerjajo, ki nas zmerom silijo k delanju in nehanju in tako ustvarjajo naše vidno življenje.

Lahko smo torej samo takšni, kakor zavestno ali podzavestno mislimo, da smo.

S svojimi mislimi ustvarjamo vse svoje življenje, s svojimi mislimi si nenehoma oblikujemo ves svoj notranji in zunanji svet. Ki ga doživljamo: obliko in delovanje svojega telesa, svojega sreča in nesrečo, svoj uspeh ali neuspeh, bolezen ali zdravje, skratka — vso svojo usodo.

Zaradi tega je jedro naših misli za nas odločilnega pomena, zakaj samo od njih je odvisna naša blaginja in sreča.

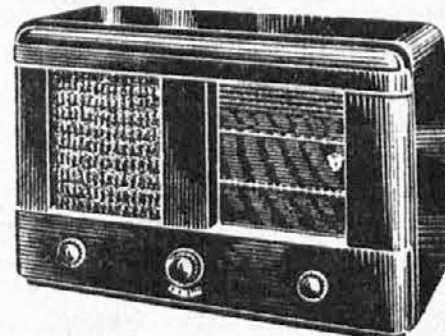
Ker je pa vse na svetu podrejeno strogi večni zakonitosti, zato tudi naša miselnost nima svojevoljnega razmaha. Svojega mišljenja ne moremo poljubno spreminjati, kajti naša trenutna miselnost je odvisna od trenutne stopnje našega razvoja.

Da dosežemo nov, boljši način mišljenja in s tem seveda tudi boljše in lepše življenje, so nam potrebna nova spoznanja; ta si pa lahko prilastimo šele tedaj, ko smo dosegli potrebno stopnjo zrelosti. Do potrebne zrelosti pa nas privedejo izkustva, ki so jim bile predhodnice zmote in iz njih izviraajoči neuspehi, nesreče in trpljenje.

Ni ga skoraj človeka, ki bi se ne bil že čudil, kako gre njegovemu sosedu vse tako po sreči. Vse, česar se dotakne, se spremeni, rekel bi, v zlato. Nekateri imajo v življenju neznanske uspehe, čeprav skoraj z mezincem ne ganejo in so začeli iz nič. Poznamo spet ljudi, ki se pehajo in trudijo, pa vendar ničesar ne dosežejo in le prepogosto morajo potrkati na vrata svojih sosedov in znancev in molelovati za miloščino. Tudi vidimo ljudi,

Zena je ona, ki določa okus in kulturo svojega časa. Za sodoben dom si izbere

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION RADIO 150

RADIO d. z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
RADIOVAL, LJUBLJANA, Dalmatinova ulica 13
ANTON BREMEC, CELJE, Miklošičeva ulica 2
L. LUŠICKY, MARIBOR, Koroška cesta 11

na mino cisterna ladja, našla se je razlila in razlezla po morju ter zastrepila čredo kitov. Mnoga trupla so že razpadala, ribiči so bili veseli, da so našli na nepričakovan plen, ki so ga, kar ga je bilo še porabnega, naložili na ladjo in odpeljali domov.

Alkohol iz zmrznjenih pomaranč pridobivajo v okolici Barcelone. V Španiji je zaradi zadnjega mraza zmrznilo mnogo oranžnih nasadov. Gospodarski so prodali te pomaranče neki industrijski družbi, ki bo iz oranž proizvajala alkohol.

Avto z motorjem na veter si je omislil neki danski inženir. Ker primanjkuje bencina, vozi svoj avto s pomočjo akumulatorjev, ki jih polni na strehi vozila pritrjen motor na veter. Med vožnjo se akumulator v 16 urah toliko napolni, da nudi pogonske sile za 2 uri nadaljne vožnje.

290 jezikov govori dr. Ludwig Harald Schütz v Frankfurtu ob Odri. Pravi, da so za Nemce najtežji jeziki madžarski, baskiški, indijanski, eskimski in perzijski jezik.

Zakaj ima slon tako majhne oči

Zamorska pravljica

Pred mnogimi, mnogimi leti so bili sloni slepi, zato so morali biti zmerom doma.

Nekega dne je lev, mogočni podkralj živali, povabil svoje podložnike na slavnostno pojedino. Vse živali so se njegovemu povabilu odzvale, samo slon ne. Ko so živali, ki so slona smatrale za svojega kralja, to slišale, so hotele svoj prihod na slavnostno pojedino prekljicati. Ko so pa izvedele, zakaj noče priti na pojedino, so mu svetovale, naj si izposodi oči od kakšne majhne živali. Slonu je bil ta nasvet všeč.

Tedaj je prilezel mimo črv. Slon ga je prosil, naj mu za en dan posodi svoje oči. Velikodušna živalca mu je oči res takoj posodila.

Drugo jutro so se živali napotile k podkralju levu na pojedino. Tudi slon je prišel. Jedli so in se gostili, da je bilo veselje.

Dan pozneje je črv zahteval svoje oči nazaj. Slon pa mu je po svojem služabniku odgovoril:

Pridi jutri, danes sem truden. Drugega dne se je črv spet oglasil in prosil slona, naj mu vrne oči. Slon pa mu jih ni hotel vrniti. Dolgo sta se pričkala, nazadnje pa je nehvaležni in brezsrčni slon dvignil nogo, da bi ubogega črva poteptal. Ta pa je hitro smuknil v zemljo in se za vse čase odpovedal svojim očem.

Tako živi črv še danes pod zemljo in se skriva pred sončno svetlobo, ker nima oči.

Slon pa ima izredno majhne oči.

Nadaljevanje prihodnje soboto.

Ženski kotiček

Ali vpliva materina starost na razvoj otroka?

Ljudstvo je že od nekdaj trdilo, da dado le mladi starši zdrave, polnovredne otroke, starši, ki dobe otroke v starih letih, pa potomce, ki kmalu umrjejo ali pa preživotarijo svoje življenje kot pohabljeni in bebeci. Znanost se je takšnemu naziranju smejala. Kakor pa kažejo mnoge raziskave, je v stari ljudski veri vendarle nekaj resnice.

Tako je otroška klinika monakovskega vseučilišča objavila uspehe svojih raziskav, ki so hotele dognati, da-li kažejo otroci starejših staršev res v večji meri znake izrojenosti in manjvrednosti. Statistika se opira na primere 13.000 otrok.

Izkazalo se je, da se pojavljajo neke oblike idiotstva predvsem na otrocih starih staršev, posebno tista vrsta slaboumnosti, ki jo spremljajo težki pojavi telesne degeneracije, ki jih poznamo pod imenom mongolizma. Ti otroci, ki so videti v marsikakšnem oziru podobni Mongolom, za-

stajajo na živalski razvojni stopnji. Dunajski nevrolog dr. Blach je v njihovih možganih in hrbteničnem mozgu odkril celo tipično živalske, atavistične posebnosti.

Vzroki mongolskega idiotstva so bili doslej neznan. Sedaj so odkrili vsaj enega, in sicer preveliko starost staršev, ali prav za prav matere. Kajti izsledki kažejo, da odloča starost matere. Če šteje mati ob rojstvu otroka štirideset let ali več, je verjetnost tem večja, da bo otrok manjvreden. Očetova starost nima vpliva na pogostost slaboumnosti med potomstvom. Naziranje, da ima prevelika starostna razlika med možem in ženo neugodne posledice za potomstvo, je treba v tem smislu torej popraviti. Verjetno je, da odloča večja starost matere zavoljo tega, ker proizvajajo ključne stanice v dobi proti klimakteriju manjvredne in življenja le malo zmožne jajčne stanice.

Skrbite za svoje zobe!

Vsaka ženska se dobro zaveda, da smehljaj polepša obraz. Zaveda se pa tudi, da brez lepih zob ni lepega obraza. Vsaka ženska je mikavna, če se nasmeje in pokaže dve vrsti svojih lepih belih zob.

Navadno ljudje mislijo, da zobem popolnoma zadošča, če jih dvakrat na dan dobro očistijo z zobno pasto in s ščetko. To pa nikakor ni res. Kdor hoče imeti lepe in — kar je glavno — zdrave zobe, mora najprej poskrbeti za svoje dlesni. Če so vaše dlesni zelo občutljive in začno pri najmanjšem dotiku s ščetko krvaveti, potem so bolne in so vaši zobje v nevarnosti. Torej morate takoj poskrbeti za utrditev svojih dlesni.

Ameriški zobozdravniki v tem primeru posebno priporočajo masažo dlesni. Tak-

šne dlesni ima samo tisti, ki je samo kuhano hrano in ne uživa nič trdega. Posebno pri otrocih moremo opaziti, da dobe dovolj presne hrane. Posebno priporočljivo je sadje, ki očisti in utrdi otrokove dlesni in s tem seveda tudi zobe.

Pri vsakodnevem ščetkanju zob nikar ne pozabite, da so vaše dlesni prav tako potrebne ščetkanja. Dobro jih zato natrižite s ščetko, posebno pri zobnih koreninah in tam, kjer navadno ostane hrana. V začetku bodo sicer dlesni krvavele, pozneje se bodo pa utrdile in ne boste nič več imele zobnega kamna, ki tako škoduje zobem. Če hočete, da bi bili vaši zobje res popolnoma čisti, odstranite ostanke hrane med zobmi s sukancem. Če boste tako skrbele za čistočo svojih zob, boste imele bele in zdrave zobe.

Senčne rastline

Skoro slednje stanovanje ima to ali ono slabo stran. Dostikrat motijo lepoto slabe, vlažne stene ali koti, ki kaj kvarno vplivajo na celoten vtis stanovanja. Pa temu je lahko odpomoči. Vsaka gospodinja pozna gotovo precej sobnih rastlin, ki uspevajo v temi in ne rabijo preveč vlage, ali pa še celo srkajo vlagu naše in s tem direktno suše stanovanja. Med temi senčnatimi rastlinami, se posebno odlikujejo razne praproti, tradeskancije, aspidistre, nekatere palme, kraljevske begonije itd. Te rastline razvrsti-

mo na primernem dekorativnem stojalu, ki pa naj bo nekoliko odmaknjeno od stene, da more zrak vedno krožiti in tako steno osuševati. Rastlin tudi ne smemo prekomerno zalivati.

Pri razstavljanju in razvrščanju, pa je potrebno, da računamo tudi s svetlobo, kajti nobena rastlina ne more uspevati v temi. Tu pa moramo vedeti, da dobi cvetica, ki je oddaljena od okna 1 m, le $\frac{1}{2}$ one svetlobe, ki bi jo bila deležna v prosti naravi.

Rastline, ki jih imamo v senčnih in

temnih kotih naših stanovanj pa je treba tudi bolj negovati. Vsak dan bi jim morali obrisati z listov prah s suho a mehko cunjjo. Pri brisanju pa moramo biti previdni, da ne polomimo listov. Tedenko pa naj bi jim umili liste z mlačno vodo. Večkrat je potrebno, da prerahljamo vrhno plast zemlje, odpremo odtočno luknjico ter storimo sploh vse, da nam bodo tudi v temnejših prostorih rastline vsaj kolikor toliko dobro uspevale. n-n.

Kaj bi kuhala?

Ponedeljek:

Opoldne: 1. Krompirjeva juha s smetano. 2. Naravni svinjski zrezki. 3. Ohrovtova prikuha s krompirjem.

Zvečer: Koruzni močnik.

Torek:

Opoldne: 1. Goveja juha s ribano kasičo iz enotne moke. 2. Govedina. 3. Kuhana hrenova omaka. 4. Krompirjev pire.

Zvečer: Kravice s kislo repo.

Sreda:

Opoldne: 1. Ponarejena možganova juha. 2. Jetrni zrezki. 3. Dušen riž. 4. Solata.

Zvečer: Krpice s prekajenim mesom. Solata.

Četrtek:

Opoldne: 1. Prežgana juha. 2. Kokošji paprikaš iz pol kokoši. 3. Široki rezanci iz enotne moke.

Zvečer: Zelodčna juha s krompirjem.

Petek:

Opoldne: 1. Pretlačena fižolova juha s smetano. 2. Fižolovi zrezki. 3. Solata. 4. Pečena jabolka.

Zvečer: Fižolova solata. Kakao.

Sobota:

Opoldne: 1. Kisla juha iz svinjske glave. 2. Svinjetina iz juhe. 3. Gorčična omaka. 4. Pražen krompir.

Zvečer: Makaronovo meso. Solata.

Nedelja:

Opoldne: 1. Zelenjavna juha. 2. Kokošji rižoto iz pol kokoši. 3. Mešana solata. 4. Jabolčni zvitek.

Zvečer: Pečenice z zeljem.

Ajdova kaša namesto riža

Zadnjič je naš list prinesel dopis o ajdovi kaši, ki letos, ko primanjkuje riža, nadomešča to vrsto hraniva. Je pa riž tudi zelo drag, tako, da si ga ne morejo vsi privoščiti. Danes prinašamo nekaj receptov, kako se pripravijo jedi z ajdovo kašo, kot nadomestek za riž.

1. **Ajdova kaša v gobovi juhi:** Dobro oprano kašo kuhaj, prideni pest narezanih in opranih svežih ali suhih gob. Prideni: petršilj, strok česna, vejico dimjana in poper. Zabeli s prižganjem, ali še bolje s pol skodelice smetane, v katere si vsipala žlico moke in vse skupaj razžvrkljala s kisom.

2. **Mlečna juha z ajdovo kašo.** Mleku prilij nekaj vode, ko vre, zakuhaj kašo in juha za otroke je gotova.

3. **Pražena kaša** — se pripravi kakor dušen riž ter se poda k vsaki salati.

4. **Dušena kaša s svežimi, praženimi gobami.** Suši posebej kašo in gobe s pe-

PRIPOMBE K JEDILNIKU

Gospodinja se lahko sedaj prišteva res med velike mislece. Morda se vam zdi prav enostavno, postaviti na mizo eno izmed skromnih in preprostih kosil, ki jih najdemo dandanes na naših mizah. Pa ni! Skozi desetletja je morda vajena gospodinja uporabljati pri kuhi pripomočke: belo moko, sladkor, žemlje, bel pekovski kruh, meso in slično. Vsak dan je vsaj eno izmed teh stvari rabila, če ne vseh. Danes ne more nobene ali skoraj nobene. Ene ni, druga je predraga, tretje ne sme uporabljati ob poljubnih dneh. Kakor da se zaganja ob nevidno steno, se počuti današnja gospodinja, ko sestavlja jedilnik.

Silna kopica starih receptov je padla med staro šaro. Sestavljati si mora nove. Črtati mora obilico mesa, masti, masla, odtegniti belo moko, žemlje, jajca in podobne, iz tega ali onega vzroka nedosegljive sestavne dele naše dosedanje hrane.

Kako bomo torej kuhale? Enostavno ali bolje rečeno enotno — prvič, ker se mora skromna izbira jedil večkrat ponavljati, drugič, ker moramo povsod, kjer smo doslej uporabljali belo moko (prežganje, podmeti, rezanci, krpice, žličniki, svaljki, štruktli in podobno) uporabljati odslej naprej enotno moko. Sicer pa, resnici na ljubo bodi povedano, da so te enotne zadeve čisto dobre — le izgledajo nekoliko manj okusno.

Ste že delali kedaj v življenju **jetrne zrezke**? Poskusite jih sedaj. Jetra zmeljite na mesnem stroju. Ker so sama preveč roda, dodajte košček slanin ali kar malo masti. Vsi ostali dodatki so isti, kakor pri zrezkih iz sesekljane mesa.

Kaj pa **fižolovi zrezki**? Dandanes je beseda zrezek zelo visokozveneča, zakaj torej ne bi tudi iz fižola delali zrezkov. Prvič, se bolje sliši, drugič pa se tudi bolje je nego navaden fižol z repo ali zeljem. — Fižol skuhaj in pretlači — to je vsa umetnost. Dodatki so isti kakor pri zgoraj navedenih zrezkih — seveda po okusu lahko kaj dodamo ali izpustimo (na pr.: poper ali timijan ali majaron — vsak ima rad teh precej močnih dišav). Oblikovane zrezke povaljamo v enotni moki ter jih ocvremo na vroči masti.

teršiljem, česnom, kumino in poprom. Ko je mehko, zmešaj skupaj. Je zelo okusna in tečna jed. Navadno se je k salati.

5. **Dušena kaša s praženimi jetrcami** ali mesom se pripravi kakor rižoto.

6. **Koline iz ajdove kaše.** Nekatere gospodinjne nadevajo koline z rižem, druge z ječmenovo kašo, proseno kašo, žemljo itd. V Slovenskih goricah in na Murskem polju nadevajo koline z ajdovo kašo, kateri so pridjali precej drobno narezanih in praženih jetrc, mesa, ocvirkov, masti in krvi.

Brez težav

deluje Darmol. K temu prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja človek, ni priporočljivo. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z neprijetnimi pripravami, temveč uredite svojo prebravo z dobrim odvajalnim sredstvom.

DARMOL

30 LET

Obli go v vseh lekarnah

W. E. BARTHELL:

ŽENA V DŽUNGLI

Eksotični roman iz INDIJE

»Trnu, hudiča, da — trnu!« je zakričal Macdougty, dolgi Irec. V potrdilo je pomohl obvezano roko kvišku. »Za prst dolgi ... ostri in trdi kakor meč. — Če bi se le ti vaščani bolje lotili stvari! Toda lenuhi se plazijo tako previdno sem in tja, kakor da menijo večno živeti! In če jim rečeš le besedo preveč, se plazijo še počasneje.«

»Za vse na svetu, nikakega napačnega hitenjat! Forrest je vstal, da bi vplival odločilneje in da bi načrt prihodnjega dne razvil jasno in nedvomljivo. Lovci so vzele v roke svoje zemljevide in poslušno sledili izvajanjem moža, ki so ga cenili vsi kot enega najboljših vodnikov in odličnega poznavalca tukajšnjega sveta. Forrest je vedel, zakaj daje vedno svoja navodila pred večerjo; če so ti možakarji sedeli že pri jedachi in pijači, je bila vsaka beseda izgubljena. »Ste me razumeli?« je zaključil.

Odgovoril mu je »all right« v zboru. Beatina roka se je dotaknila Forrestove desnice, ko je ta zopet sedel.

»Jutri je poslednji dan —« je šepetala. Henry Forrest je pomirjujoče skril ožke, drhteče prste v svoji močni, široki roki.

»Zadnji dan«, je ponovila Beata. »Jutri vas pripelje raziskovanje, do brezna,

za katerega tedaj sploh nisem vedela. Dovolite mi, da grem jutri z vami!«

»My lady!«

Beata ga pogleda.

»Zadnji dan je. — Ta odloči mogoče o mojem življenju. — Iskati se delj okrog, njima nobenega smisla. To uvidevam. — Čutim, da moram z vami. Ali si lahko mislite, kaj so pomenili zame ti dnevi, ko sem čepela doma kakor ptica v kletki? Ali veste, kaj pomeni zame čakati?! O, doslej sem se pokoravala vaši volji, kajti v vaših rokah je moja usoda, v vašem prijateljstvu. Toda jutri, mister Forrest — jutri je zadnji dan!«

Skoro s strahom so se vnile njene oči v njegov obraz. Gledal je predse; njegovi prsti so se nemirno igrali s kozarcem. V njegovem obličju je bilo razbrati sočutje in ugovor. Boril se je. Z odločno kretnjo je odrmil kozarec in objel z globokim pogledom lepo, žalostno ženo.

»Nesmisel je in koristilo ne bo ničemur. Ovira je celo,« je dejal polglasno predse. »Toda vi hočete, missis Wilgard — torej bodi!«

Poslednje jutro se je zasvetlikalo. Še pred soncem so vstali lovci in domorodci. Ko je hrum utihnil in so se in-

dijski služabniki pod nadzorstvom Mawase in starega Bengalca pripravljali, da počistijo hišo, se je dvignila tudi Beata, da bi se okopala in oblekla.

Ko je bila gotova, je posvetil prvi žarek skozi okno in se ujel na ogledaču njene sobe. Beata je nežno zrla na sij svetlobe in si mislila: Ah, da bi tudi ob svojem zatonu sijal name tako veselo ... Počasi je stopila k ogledaču in s prsti pobožala žarek. In nenadoma se opazi v ogledaču. Z velikimi očmi je zrla to podobo. Kako dolgo se že ni videla! In kako drugačna je zdaj! Kako drugačna je bila takrat ... takrat, ko je bila srečna. Kako ozek je njen obraz — kako trdo njeno čelo in brada, kako strogo obrvi — kako globoke in žareče oči. Le njeni gladko počesani plavi lasje so sijali v starem lesku.

Gledala se je — in videla skozi sebe nazaj v preteklost. »Fred!« so n morale njene ustnice. Njene oči so gorele v hrepenenju.

In tedaj je nenadoma prekrila obličje mrtvega podoba Henryja Forresta — njegova vesela usta so se ji nasmehnila, njegove pametne oči so zrle resno in prodorno. Beata se je okrenila od ogledača, stopila izgubljeno po sobi, se ustavila in se zamišljeno trla po čelu. Henry Forrest — koliko svežosti in koliko sončne vedrine, koliko moči! Vse, kar on govori ali stori, se zgodi s samoumevno gotovostjo. Vsaka njegova kretnja, vsak njegov korak govori: mož sem!

Sila njegovega bitja je preplavila sa-

motno ženo in zbudila v njej zasute vrelice milobnega ženstva. Rada je držala njegovo močno, toplo roko v svoji, rada je gledala lesk njegovih zob. Zamislila se je ... Da, on je njen prijatelj! — Prijatelj ... Ali je ona kdaj imenovala kakoga človeka svojega prijatelja?

Beata je stopila k oknu in nemirno gledala ven.

Zadnji dan! — Vedela je, da bodo še enkrat delali vsi tam zunaj z največjim naporom moči. Še enkrat preiščejo grm za grmom, drevo za drevesom, skalo za skalo ... in potem? Če tudi danes nič ne najdejo? Ali ni potem vsako upanje pri kraju? Ali ni bilo potem vse njeno delo zaman? ... Vse njene želje, vsi njeni upi so se oklepali tega zadnjega dne le še Henryja Forresta.

Do desete popoldanske ure je vzdržala; potem je naročila Mawasi, naj ji pripravi in zavije zajtrk, se oblekla za gozd in stopila v dolino. Pot proti džungli je poznala; tam najde moža, ki ga je bil poslal zanjo Forrest.

Pod vodstvom Američana Dicka Santersa so domorodci vsekali skozi grmičje nizko stezo. Črnoglave opice so kričale v vrhovih in lučale, jezne nad motenjem, veje. Trni so bodli.

»Halo!« je zaklical glas Dicka Santersa iz goščave cvetočega srobotja. »Pojdite rajši tod okrog, my lady. Daleč smo od tega, da bi plesala kakor po kakem parketu.«

Beata vpraša:

»Kje je mister Forrest?«

Drzen predor Nemcev skozi blokado:

Na divjem begu v pogubonosno past križark

Tihotapska nemška ladja „Aud“ je končno le prišla v roke krepkim rokam angleške mornarice

Hitro sem skočil h krmilu in naglo zaokrenil na levo. Komaj za ladijsko dolžino smo švignili mimo Angležev. Se večje iznenadenje nas je čakalo zdaj. Kapitan broda je stal na poveljniškem mostu, moštvo je bilo na krovu. Ko smo pluli mimo, je kapitan dvignil kapo in zamvil:

— Three sheery for the »Aud«! (Trikrat hurra za »Aud«.) Če bi imel pri roki nekoliko steklenic whiskyja, takoj bi jih vrgel možem na krov. Kot sem kasneje zvedel, je bila namreč obalna baterija že pripravljena, streljati na nas. Ko pa je zaslišala hurra vzklikanje angleških mornarjev, se je obotavljala in zamudila priliko, da nas onemogoči že pred tem zalivom...

Razvili smo signalno zastavo in z znakom XOR, kar pomeni »Iskreno se vam zahvaljujemo!« naglo pluli dalje. Ta dvig signalne zastave bi nas skoraj stal življenje. Kajti neki mornar je razumel, da je treba dvigniti nemško vojno zastavo in vžgati dinamit ob pripravljene vrvice. K sreči je prihitel nadstrojar in rešil ladjo pred katastrofo...

Angleška baterija je bila zdaj že dobro miljo oddaljena za nami. Po stopnicah je prihitel nadstrojar in dejal:

— Gospod kapitan! Če bomo tako kurili dalje, nam bodo kotli vsak čas zleteli mimo ušes. Rdeča značka je že davno prekoračena.

— Nič ne pomagaj! Moramo čimprej od tod. Tako še lahko uideemo. Če nas pa ujame oni tam zadaj — in pokazal sem na preganjalce, patroljno ladjo iz Limmericka, potem lahko takoj napravimo oporoko in numeriramo naše kosti...

BEG NA ŽIVLJENJE IN SMRT

Strojari je zmajal z glavo in pohitel k svojim ljudem, ki so kurili dalje kakor v peklu. Medtem se je velika patroljna ladja približala majhnemu brodu našega znanca — kapitana, ki se je vedno zibal pred zalivom Tralee. Jasno smo videli, kako je z večjega broda stopilo več mornarjev na manjšega. Gotovo so ugotovili, da je kapitan z moštvom malo preveč pogledal v kozarec, kajti kmalu se je začelo z manjšega hudo kaditi in oba broda sta s polno paro hitela za nami...

Zdaj je šlo na življenje in smrt! Naša »Aud« je hitela s 13 miljami na uro. Uro in pol so nas preganjali Angleži in z zadovoljstvom smo ugotovili, da so nekaj zaostajali. Pri skrajnem otoku na odprtem morju, na Dunmore smo opazili majhno signalno in radiotelegrafsko postajico. Vsi ljudje so bili pri ograji ter zrlji na nas. Niso nam mogli do živiga, ker niso imeli topov. Obvestili so pa gotovo vse ladje naokrog, kod plovemo.

SPET NA ATLANTIKU

Pred nami se je razširil Atlantik. Kam zdaj? Na sever, na jug ali zahod? Zadnje bi bilo za nas najpovoljnejše, kajti, čeprav smo bili Angležem sumljivi, vendar niso imeli dokazov proti nam. Na naši ladji je še vihrala norveška zastava in ker sem davi dejal angleškemu kapitanu, da plovemo v Cardiff, nato pa v Italijo, je najbolje, da ostanem do noči v tej smeri, kakor da sem res tudi v Cardiff namenjen. Čim pa nastopi mrak, krenemo proti zahodu, da uideemo zalezovalcem.

Morje je bilo razburkano. Cela vrsta visoko natovorjenih parnikov je plula proti severu. Zadnji med njimi je bila neka norveška ladja z veliko norveško zastavo ob boku. Pravega imena nismo mogli razbrati. Bila je pa zelo podobna naši »Aud«. Kaj če ni prava »Aud«, ki se je imela prav tiste dni vrniti iz Sredozemskega morja. To bi bilo srečanje! Kasneje smo zvedeli, da je bila prava norveška »Aud« iz Bergena torpedirana istega leta v oktobru.

Z ugodnim vetrom in strujo smo naglo pluli po Atlantiku. Moštvo je bilo zaradi uspelega pobege zelo dobre volje. Privlekli so od nekega harmonika in začeli veselo peti. Da bi jim ne pokvarili veselja, nisem hotel reči, da so ti trenutki kaj malo primerni za muzikalčno razpoloženje...

NOVA PAST ZA OBZORJEM

Okrog 6. ure zvečer smo na jugovzhodu opazili velik oblak dima, ki je naglo naraščal, čim bliže smo pluli. Pred nami je bil neki parnik z dvema dimnikoma. Kmalu so zagledali jarbole, anteno, opazovalni stolp: to je bila angleška vojna ladja! Zdaj nas le hladna kri more rešiti!

Anglež je hitel s polno paro. Ni trajalo dolgo in z daljnogledi smo lahko opazovali ves njihov krov. Bila je pomožna križarka, ena onih hitrih vojniških ladij iz Kanala, ki so kontrolirale promet med Anglijo, Irsko in Francijo. Seveda je bilo vse na naši ladji spet alarmirano. Vse sumljive reči smo poskrili, priprave za eksplozivno skrbno pregledali. Počasi smo stopicali po krovu, spet smo bili brezbržni mornarji norveške trgovske ladje...

Angleška križarka, ki nam je hitela naproti, je bila gotovo ena prvih, ki so jo obvestili s krova preganjalcev obeh patroljnih ladij. Kmalu smo opazili 10 in pol cm topove in strojnice. V cik cak vožnji je križarka plesala okrog nas, delali smo se, kakor da nas vse skupaj nič ne briga. Kdo more opisati naše začudenje, ko je križarka potem, ko nas je

dobro ogledala, naenkrat izpremenila smer in naglo odplula proti vzhodu...

SREČANJE Z »BLUEBELLO«

Kaj naj pa to pomeni? Mi nismo niti slutili, da se je križarka bala domnevne naše težke artilerije, torpedov in podmornic, zato je odhitela po pomoč. In res. Nismo dolgo čakali. Sonce je že viselo nad zahodom, ko se je pojavilo vse naokrog več bojnih ladij, pomorskih križark istega tipa, kakor je bila prva. Bili smo obkoljeni. Ker nam ni nihče zaprl poti, smo mirno pluli dalje. Ob 7. uri zvečer se nam je pa približala prva križarka, na katere boku smo razbrali ime »Bluebell«. Istočasno so nam dali signal:

— USTAVITE TAKOJ!

Ostale ladje so se držale v respektini razdalji, pripravljene na streljanje. Naš stari pes je začel neusmiljeno lajati. Njegov instinkt mu je povedal, da mora čim bolje odigrati svojo vlogo...

Ustavili smo ladjo in dobili nov signal: — Kdo ste! Od kod prihajate? Kam plovete?

Zdaj nisem mogel več imenovati Cardiff kot svojo namembno luko, ker smo se že preveč oddaljili proti jugu Atlantika. Zato smo odgovorili:

— Genova — Napoli.

Za silo smo imeli na krovu še precej vrat in okenskih okvirov z naslovi na italijanske tvrdke. Pri dviganju signalov je signalist namenoma utrgal vrvice, da smo lahko pridobili na času. Da bi Angležem vseeno lahko odgovorili, smo posamezne signale obešali na ograje palube. Tako smo signalizirali četrt ure. Na »Bluebellu« so stopili v akcijo reflektorji, s katerimi je kapitan signaliziral drugim ladjam. Iskrene na njegovi anteni so dokazovale, da istočasno deluje tudi ladijski brzojav. Med tem so se pojavile še druge angleške ladje, med njimi gotovo tudi ena s poveljnikom na krovu, ker so bili signali koncentrirani nanjo.

Naenkrat se je na »Bluebellu« dvignil nov signal:

— PROCEDET! (PLOVITE DALJE)

Seveda, nismo čakali, da nam signal ponove. »Aud« je spet plula s hitrostjo — 5 milj na uro! Poslal sem prvega krmilarja, naj z največjim spoštovanjem spusti našo zastavo v pozdrav, kar so Angleži sprejeli z dobrim vtisom, ker so ljubeznivo odgovorili z odzdravom. Videti je bilo, da so se prepričali, da smo pravi Norvežani.

morska pot nemške ladje »Libau-Aud« do vojne ladje angleške blokade Merilo 500 km

Bili smo že precej daleč od križark, ki so se zbrale na mestu, kakor da se poveljniki posvetujejo. Bila je vprav 8. ura zvečer, ko smo spet dobili s križarke signal:

— Ustavite takoj!

Na žalost nam ni preostalo drugo, kakor ubogati. Ker se mi je pa zdelo vse skupaj že prenemno, sem dvignil signal:

— Zakaj?

Namesto odgovora se nam je »Bluebell« približal za 150 m, ustavil stroje in pripravil čoln za spuščanje. Vanj sta že stopila dva častnika in 12 do zob oboževanih mornarjev. Aha! To je torej dolgo pričakovano spremstvo! Vsem je postalo laže pri srcu, ker smo bili prepričani, da bomo ponoči lahko ušli, Angleži bodo pa zaman čakali na nas in svoje moštvo...

PODMORNICA, KI JE NI BILO

Nadstrojar je imel medtem opravka pri stroju za dviganje tovorov. V morje je padla neka prazna skatla konzerv. Ne vem, ali so jo smatrali Angleži za periskop podmornice, kajti naenkrat so se križarke razpršile in na »Bluebellu« so dvignili čoln, ki je bil že na morju.

Na vprašanje, ali lahko plujem dalje, so mi odgovorili:

— Počakajte!

— Prosim, zakaj?

Odgovora dolgo ni bilo. Nato so signalizirali:

— Folow me to Queenstown, South 63° East. (Sledite me v Queenstown, kurs jug 63 stopnja, vzhod).

Prekletstvo! Zdaj sumijo v nas. Naša usoda je zapečatenata...

Razočaranje

ZVONKO B.

Po zaprašeni ulici hodi ubog fant. Ime mu je Milan. Ta je sirota, ki je izgubila mater takoj po rojstvu, očeta pa je zasulo v rudniku. Sedaj živi pri daljnem sorodniku, kjer ga vsi prezirajo. Hoditi mora prosit k dobrosrčnim ljudem miloščno.

Tako grede, se ustavi pred samotno trgovino in si ogleduje lepo izložbo. V njej vidi polno vsakovrstnih čokolad in bonbonov. On še ni okusil čokolade. Ne ve kakšna je, samo le to, da mora biti zelo dobra. Pa kje bi dobil denar, da bi jo kupil? To lahko kupijo le sinovi bogatih ljudi, on pa še za kruh nima denarja.

»Da bi samo poskusil,« si reče samemu sebi: »Zakaj sem sirota brez staršev?« Oči ima široko odprte in se ne more vziveti v resnico, da čokolada ni zanj.

Dolgo, dolgo stoji pred izložbo in gleda in sanja o čokoladi. Tedaj pridrvi po cesti avto. Kamenje, posuto po cesti, meče na vse strani. Ko pridrvi mimo trgovine, pade velik kamen naravnost v izložbo. Šipa se pred očmi prestrašenega Milana razbije.

Trenutek obstoji Milan otrpel, nato mu pa šine v glavo misel, da bi vzel čokolado. Hitro pobere iz strte izložbe čokolado in odleti z njo pod bližnje drevo. Neki dobrosrčen gospod vidi ves prizor, se skrije za drevo in opazuje dečka.

Milan z velikim veseljem strga ovitek čokolade, toda doživi bridko razočaranje. V ovoju ni bila čokolada, temveč les, katerega je dal trgovec za model v ovoju. Oči se mu povezejo in dve solzi kaneta na lice.

Gospodu, ki je ves prizor videl, se deček zamili. Vpraša ga, zakaj je vzel čokolado. In Milan mu pove, da bi rad vsaj enkrat poskusil čokolado, denarja pa nima, da bi si jo kupil.

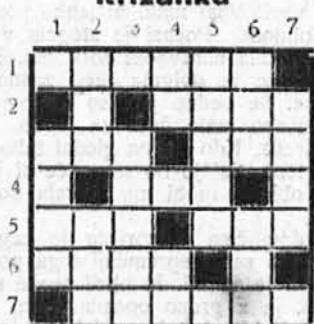
Tedaj prime gospod Milana za roko in ga odpelje v trgovino, kjer mu kupi mnogo čokolade. Vesel grize Milan čokolado, tokrat pa pravo.

»VEČERNIK ZA MLADINO« JE VAS ČASOPIS!

NAJKRAJŠA SLOVENSKA REKA

Katera je najkrajša, a ne najmanjša slovenska reka? Prepričani smo, da je ne boste uganili, ker je dolž ob našem slovenskem morju. To je Timava blizu Devina. Izvira izpod Krasa in se kmalu nato izliva v morje. V resnici je le izliv reke Reke, ki se v Skočjanu na Krasu izteka pod zemljo in prihaja potem kot Timava na dan ob jadranski obali. Podobno reko imamo blizu Dubrovnika v Dalmaciji in se imenuje Ombla.

Križanka

Vodoravno: 1. sodoben slovenski pesnik ali ime meseca, 2. pokrajina v francoski Indokini, 3. kratica za Zedinjene države Severne Amerike, žuželka s strupenim želom, 4. skupina mednih celic, 5. pripadnik baltskega naroda ali latinsko »je«, turški dostojanstvenik, 6. deklice v hrvaščini, 7. način dela, n. pr. pri pouku.

Navpično: 1. notranjska reka, 2. pripadnik slovenskega naroda, dvom, 3. jesenske cvetice, 4. pritrilnica, latinsko »in«, 5. zaokrožena celota, 6. osebni zaimek (drugi sklon), dan patrona, 7. hrana Izraelcev v puščavi.

RESITEV ZADNJE KRIZANKE:

Vodoravno: 1. ropar, 2. bor, 3. ol, ve, 4. renegat, 5. ak, se, 6. UJU (Udrženje jugoslovanskih učiteljev), 7. Opeka ali Opeka. — Navpično: 1. korak, 2. lek, 3. Ob, up, 4. poletje, 5. ar, uk, 6. vas, 7. petek.

Rešitev zadnje uganke: podmornica

»Večernik«

za mladino

Leto 3

Maribor, 25. januarja 1940

Štev. 4

SAJ BO HITRO...

Črtomir Kobanko

Kaj nam mar je, če je sneg, če je sneg in če je mraz, saj bo hitro prišel čas, ko bo zelen dol in breg.

Saj bo hitro prišel čas, ko odrastemo v može, mi v može, one v ženē in mladost bo mimo nas.

TATVINA

DANKO

Ivan Grobar je sedel v kuhinji in se učil. Okrog njega je kraljevala grobna tišina, ki so jo enakomerno presekavali udarci ure. Snežinke so se zaletavale v šipo, kjer so se topile in kot kapljice drsele po njej.

Ivana je pričelo učenje dolgočasiti.

»Kam bi šel,« si je mislil, ko je odložil francosko knjigo. Leno je vstal, stopil k oknu in pogledal na obzidano dvorišče, polno navlake.

»Kaj pa v kino? Saj gresta Kranjec in Lah tudi, še vabila sta me. Toda kje dobiti denar?«

Pri tem vprašanju so se ustavile vse njegove misli, a le za hip. Huda misel mu je šinila v glavo: »Ukrasti!« Pogledal je v materino denarnico, ki je bila polna drobiža in vzel iz nje pet dinarjev. »Ne kradi!« ga je pričela svariti vest. A skušnjava je bila močnejša; premagala ga je in zgodilo se je zlo.

»Zakaj ne bi stopil enkrat v kino in vsaj za dve uri pozabil na skrb?« se je opravičeval sam pri sebi, da bi pozabil na tatvino. Materi je dejal, da gre v šolo. Začel se je urno oblačiti, a ko se je pogledal v zrcalo je zardel in zazdelo se mu je, da mu je neka šepnilo: »Tat, kradel si, sramuj se!«

Ko je stopil v kino se je pred blagajno gnetlo polno ljudi. »Še je čas in še lahko popraviš napako, ki si jo storil,«

se je ponovno glasila vest. Že se je hotel obrniti in oditi, ko so se odprta vrata v dvorano. Na uho so mu udarili poskočni zvoki lepe pesmi in to ga je premamilo, da je vstopil k blagajni in si kupil vstopnico. Srce mu je prevzela trenutna sreča, ki pa je kmalu izginila, kakor je izginila njegova mirna vest. Dušo mu je napolnila grenkoba, ki je niso mogle pregnati iz nje ne očarjiva godba ne napeta vsebina in navdušeno petje junakov-zmagovalcev.

Med tem ko je bil Ivan v kinu, je prišel na njegov dom sošolec, da bi ga vprašal, kaj ima za nalogo.

»Kaj ti nisi v šoli?« ga je začudeno vprašala mati.

»Saj danes nimamo popoldanske šole,« je odgovoril učenec zmeden in se poslovil.

Mati je začela pospravljati in pogled ji je obvisel na odprti denarnici. Lahko bi prisegla, da je denarnico zaprla, ko je vtaknila vanjo račun. Preštela je denar in opazila, da ji manjka pet dinarjev. Bila je prepričana, da je dobila od sto dinarjev sedemdeset dva nazaj, a sedaj jih je le šestdeset sedem. Ali je to mogoče, ali sanja. Da bi jo sin okradel. Čeprav je dvomila, je bila žalostna. Ze to zaradi šole jo je bolelo. Vzela je blago, ki ga je dopoldne kupila in odšla k šivilji. Srečala je Bogdana, Ivanovega sošolca, in

Masveti in pobude našemu podeželiu

Pomenek z vinogradniki o izrednih pojavih po naših goricah

I. KAKO NAJ REZEMO TRSJE LETOS

O stvari smo že precej čitali. Najprej že leta 1929. in še pozneje v starih mariborskih »Naših goricah«. Saj veste: po tisti hudi zimi pred 12 leti. Rekli smo že tedaj, da so taka leta dobra učna leta za gospodarja, ki kaj misli. Ali le malokdo se je takrat kaj naučil iz nesreče.

Lani — 1940 — je zima zopet hudo prilikala. Skode po zimski pozebi zlasti po goricah in sadovnjakih ne moremo prav oceniti. Je mnogomilijonska samo v Sloveniji. Pa smo ponovno opozarjali na mogoče hude posledice, ki so se pozneje — tu bolj, tam manj — res pokazali. Mnogo o tem sta lani prinašala tednik »Edinost«, ki ne izhaja več, in dnevnik »Večernik« v Mariboru.

Javni činitelji so se za stvar premalo zanimali. Vinogradniki sami so naše prijeteljske opozoritve večinoma preslišali. Svetovali smo jim, da naj naša splošna navodila za ravnanje z bolj ali manj pozeblimi trsem predvsem ob rezi vsaj preizkušajo. Prosili smo jih, da nam naj o uspehih in neuspehih poročajo. Ponovno. In še posebej smo pisмено povabili kakih 20 vinogradnikov, da bi nam poročali o tem. Samo del naprošenih se je ustrezno odzval. Drugi niso mogli nič pravega povedati, ker sami niso ničesar poskušali niti niso opazovali takega dela pri drugih.

Vinogradnikom smo namreč priporočali pozno rez, to je — bolj pravilno in bolj točno rečeno — trsna rez v zeleno. Ker je treba pri tem mnogo misliti tudi tistemu, ki trsno rez dobro pozna, so si to po veliki večini prihranili in so delali pač — po stari navadi. Kdo bi hodil v gorico s škarjami dvakrat?! Gorica ni — živa meja...

Zanimivo, obenem značilno je bilo poročilo nekakega javnega vinarskega strokovnjaka, ki nam je pisal lani v drugi polovici meseca avgusta, da naj potrpiamo, ker da si mora šele ogledati vinograde s svojega službenega področja, koder so morda »tudi letos rezali pozno«. Potrpešli smo vse do danes, ko še vedno potrpežljivo čakamo na obljubljeno poročilo... O, ti nesrečna pisarna! Poročila, ki smo jih že lani prejeli in so za stvar važna, pa bomo priobčili v »Večerniku« postopno pozneje, v celoti ali vsaj v izvlečkih z navedbo poročevalcev.

Naša lanska vprašanja so bila:

1. Obseg in nasledki letošnje zimske pozebe?

2. Ali je v zeleno obrezano trsje, torej ko je že pošteno pognalo, kaj solžilo ali ne?

3. Ali je kaka razlika v rasti in rodnosti — poslednja je letos na sploh slaba — med trsi, ki so bili v navadnem času in na navadni način obrezani, in med trsi, ki so bili obrezani v zeleno?

4. Kako naj reżemo vinski trto po zimskih pozebah v bodoče?

Ker se že bliža čas letošnje trsne rezatve, bomo danes kolikor mogoče na kratko odgovorili samo na vprašanje v naslovu: **Kako naj reżemo trsje letos?** Kdor je čital naše prejšnje objave, bo stvar razumel, drugim pa jo naj razložijo javni činitelji, ki so za to poklicani po svoji službeni dolžnosti!

Zadeva je letos marsikod še bolj kočljiva ko lani ali pred 12 leti. Nekaj časa je pritiskala »suha zima«, ko je bilo skoraj prav povsod brez snega. Toploter je tu pa tam pokazal precej nad 20° C pod ničlo. Po nekem presledku je sledila prav tako huda zima s snegom. Ko to pišemo (21. jan.), je pošteno »mokra zima«: povsod »teče« in nam pretijo poplave. S tem pa zime še ni konec. Take velike vremenske izpremembe pozimi tudi vinski trti ne prijaajo, tem manj letos, ker trsno mlajše in rozge lani niso mogle popolnoma dozoreti: nasledek prejšnje zimske pozebe in izredno neugodnega vremena vse lansko leto.

Za letos priporočamo 2 načina trsne rezi:

1. Ali reži samo enkrat in dokončno v običajnem času tako, da pušča trsju po več in daljših reznikov in po več in daljših šperonov (konjičev). Po potrebi pozneje se lahko kaj popraviš, ako bi namreč preveč pognalo. Morebitno rozgico iz žlahtnega starega dela (debla) trsa prireži na čep radi možnosti poznejše pomladitve trsa.

Letošnja zima in vinogradi

Letošnja zima ni nič milejša od lanske in nam ne bo najbrž nič dobrega prinesla v vinograde. Se od lanske zime bi se poznale v nekaterih vinogradih posledice pozebe letos in še mogoče drugo leto. Le pogledmo si na pr. eno pri nas najbolj razširjenih vrst t. j. moslavec, v nekaterih krajih mu tudi pravijo »šipon« ali »poščip«. Ta vrsta je namreč ena najbolj občutlivejših vrst glede pozebe. Moslavec je lansko leto po nižjih legah trpel naj-

II. Ali reži v dveh rokih: o rednem roku odreži ali odžagaj vse, česar po dobrem preudarku ne potrebuješ, drugo pa pusti, dokler trs pošteno ne požene. Drugič in dokončno pa reži v zeleno! Morebitno rozgico iz žlahtnega starega dela (debla) trsa prireži na čep radi možnosti poznejše pomladitve trsa.

Ponavljamo, kar smo med drugim napisali v »Večerniku« od 27. junija 1940. pod naslovom »S Kreflovega vrha v Mursčaku« in kar moremo šele zdaj pravilno oceniti:

»Nadzemni deli so povsod kolikor toliko poškodovani in pokvarjeni po zadnji zimski pozebi, čeprav so ozeleneli in pokazali še precej veselo rast. Morda se trajno popravijo in okrepijo, morda pa tudi ne. Morda se bodo prej ali slej kar na lepem posušili ali pa jih bo prihodnja hujša zima kot nekake pohabljenice še iz leta 1929. ali iz leta 1940. tem lažje pomorila. Le opazujte to počasno umiranje! Zato bodi skrb vsakega vinarja, da pusti vsakemu trsu vsaj eno krepko mladico, ki je vendarle pognala iz najbrž nepozeblega žlahtnega starega dela (debla) radi možnosti poznejše pomladitve rastline! Ze čez dve leti imaš potem lahko tako rekoč nov, zdrav in roden trs, brez tistih hirajočih nadzemnih delov, seveda samo tedaj, ako so tudi vsi nižji deli trsa s korenjačo vred ostali zdravi!«

Zdaj vidiš, koliko suhljadi se je nabralo v trsju. Debelejše rozge so seveda tudi letos slabše prezimile ko bolj drobne. Trsje je po veliki večini bolno radi zaporednih zimskih pozeb. **Trenutno ni bolj važnega vprašanja prav za vsakega našega vinogradnika, kakor je današnje: Kako bom rezal letos?** Da nam ne bo nihče mogel očitati, da smo med tistimi, »ki so obrali že z rezjo«...

Andrej Zmave

pozebljih trtah pa moramo biti zelo previdni pri rezi. Pozeble trte nosijo posledice pozebe še eno do dve leti in še celo več, če sploh ne začnejo hirati. Le deloma lahko pri vsem tem pomagamo pozebljim trtam, in to samo z pozno rezjo. O vsem tem pa nam je lansko leto dal dober nasvet v »Večerniku«, ravnatelj Andrej Zmave. Koliko uspeha je imela lanska pozna rez, ve oni, kateri jo je izvršil. Če bo pa letošnja zima imela tako hude ali še mogoče hujše posledice, bo to težko ozdravljiva rana za naše vinogradištvu.

Peter Rižnar

Zanemarjen sadonosnik

Posestniški sin, ki je dovršil Kmetijsko šolo, je prevzel po svojem pokojnem očetu posestvo in s tem posestvom tudi sadonosnik, ki že več let ni rodil. Reklo se je: drevje sicer vsako pomlad cvete, a sadu ne pokaže nikoli, ker je — prestaro. Novopečeni absolut strokovne šole pa je bil drugačnega mnenja: okrog drevov v obsegu krone je izkopal ozke jarke, korenine je za tretjino dolgosti prikrajšal, nato jih z dobro pognojeno prstjo pokril, drevesne krone razredčil, drevesne kolobarje prekopal in drevju pozimi z gnojnico močno gnožil. — Uspeh tega dela je bil presenetljiv: večina tega drevja je bilo že prihodnje jesen obloženo s prelepim sadjem in zdaj je ta prej zanemarjeni sadonosnik v najlepši rodovitnosti. Na tak način bi se pomoglo še marsikateremu drugemu sadovnjaku, ki ga sedaj grajamo, češ: nič ne rodi, ker je prestar. Gnoji sadnemu drevju in neguj ga, ne bo ti žal!

Nepravilno sekanje žive meje (ograje)

Žive meje sekajo nekateri kar s sekirami in s srpi. Po mahljajih navzdol se po tem načinu sekanja les razcepi in grm se pokvari, poedine veje često tudi usahnejo. Prej ali slej dobi meja po uselih dolgih okrških spacceno grdo obliko — nastanejo navadno nelepe praznine. Iz tega vzroka je za sžajenje žive meje neobhodno potrebna žagica, vrtnarske škarje in za slabše poganjke nož. Po pravilnem odstranjevanju in krajšanju vrhov s tem orodjem ostane štrcelj v grmu do rezi zdrav, poganjki vzbrstijo ondi v kratkem znova, in ni se bati, da bi nastali po tem ravnanju goli parobki, ki bi kvarili obliko ograje. Četudi je delo z žago in s škarjami nekoliko mudnejše in težje, toda po dovršenem delu ima človek vendarle z lepo obrezano živo mejo večje veselje nego bi ga imel, če bi moral gledati s sekiro in srpom oguljeno ograjo.

K.

ga vprašala, če je Ivan bil danes pri njih.

»Ivan je v kinu, tako mi je rekel, ko sem ga srečal,« je tožil Bogdan.

»Zbogom Bogdan!« se je poslovila Ivanova mati. Hitro se je obrnila. V trenutku je razumela vse in solze so se ji vlije po licu. Da je sin tat, domači tat, to ji je bolelo. »Nesrečni otroke« je obupano vzdihnila in solze so se ji ponovno vlije iz oči, kapljale na mehki sneg in ga talile.

Ko je prišla domov se je sesedla na stol in glasno ihtela. Mož je pravkar prišel domov. Hitro si je obrisala solze, da bi zatajila jok. Bala se je za Ivana, ker je vedela, da bi oče segel po skrajnem sredstvu — palici. Toda solz ni mogla tajiti; morala mu je povedati od začetka do konca. Oče je umolknil; postal je tih ko grob; tudi njega je zadelo.

Predstava v kinu je bila končana. Prižgale so se luči in ljudje so vreli iz dvorane. Srečal je Laha, ki si je pravkar prižgal že enkrat ugašeno cigareto.

»Ali ni bilo napeto!« ga je vprašal Lah in bahaško kremžil obraz, ko je potegnil dim iz cigarete.

Ivan se ni zmenil zanj. Pričelo ga je skrbeti, kako bo doma. Hitro in žarečih lic od vročine, ki je vladala v dvorani, je stekel po poldnevem pločniku domov. V glavi mu je še vedno zvenela godba in še enkrat se mu je vsaka napeta scena zavrtela pred očmi. Stopil je v vežo, lagodno prižgal luč in se obo-

tavljajoče povzpel v prvo nadstropje. S strahom je pozvonil. Odprl mu je oče, pogled je bil mrk in steklen. Ivanu se je krčilo srce ob misli, kaj je storil. Z negotovim korakom je stopil v kuhinjo.

»Ivan, do kdaj si bil v šoli?« ga je vprašala mati in namignila.

»Do tričetrt na šest,« se je zbegano zlagal.

»Lažeš!« je kriknil oče. Pogled mu je bil top, prsa so se mu napela in ko klada se je sesedel na stol.

Tedaj je vstala mati in stopila s trdnimi koraki k sinu. Dva pogleda sta se križala, iz štirih oči so se vlije solze. »Ivan,« je vzdihnila obupno, »zakaj si to storil?« Pogled je bil truden, žalosten, a glas, s katerim je govorila, je bil poln odpuščanja. »Obljubi, da ne boš nikdar več kaj takega storil!«

»Nikdar in nikoli več,« je obljubil sramežljivo Ivan.

»Danes greva k spovedi, da boš imel zopet mirno vest kot prej,« je rekla mati mehko in nežno.

Drugi dan sta zgodaj vstala. Pravkar je vželo sonce in ivje se je zablješčalo kakor drago kamenje. Stopila sta k oknu in ga odprla. Spogledala sta se in se drug drugemu nasmehnila. Mati ga je nežno pobožala po glavi in oba sta bila vesela v zavesti, da bo kmalu tudi njima vželo sonce sreče in veselja, ki bo presvetilo senčno in črno preteklost.

SMUČARSKÉ HLACE

Stanko Pahič

Nevoljno se je Evica napotila po cesti proti domu. Nihče ji ni prišel nasproti. To jo je jezilo. Le kaj delajo doma, saj vendar vedo, da prihaja na počitnice. In niti Janko ni prišel. Ta tepec! To mu jih bo povedala. So pa že drugi fantje dosti bolj vljudni. Mirko na primer, ta bi jo gotovo spremljal. Ali pa Branko. Še kovčeg bi ji nesel. Janka pa ni. Evica je vzdihnila in preložila kovčeg. Saj se pozna, da je na deželi. Nobene vljudnosti ni nikjer. Kako, da še Janka zmirom ni videti? Upala je, da se bo vendar prikazal. Zdaj pa je že čez pol poti.

Kaj bo dejal, ko jo bo zagledal. Evica je moderna. Saj je zapadel sneg in ji nihče nič ne more, da je namesto tankega krila oblekla smučarske hlače. Snu-

či sicer nima, a nič zato. Ljudje bodo vsaj mislili, da jih ima. Očeta pa bo že naprosila, da ji bo dal denar zanje. Potem jih bosta šla z Mirkom kupit, on je strokovnjak za to. In smučala se bosta potlej vsako soboto. To bo nekaj nebeško lepega. Da bi le počitnice hitro minile! Sicer pa... Sicer pa lahko reče, da mora teden prej nazaj v mesto. Oče ji bo verjel.

Cesta je zavila navkreber. Za gozdom je zagledala domačo vas. In malo niže je bil njen dom. Kako jo bodo sprejeli? Malce se je bala, da bi ji oče kaj rekel zaradi hlač. No, ga bo že prepričala, da je zdaj to moderno in da nosijo v mestu vsa dekleta take hlače. Malo vznemirjenja bo sicer po vasi, toda vas je

starokopitna, treba je vse skupaj prezreti, pa je. Evica je vendar že petošolka in s tem gospodična. Go-spo-dič-na. Kako lepo se to sliši. Posebnost iz Mirkovih ust. Zanj je vedno gospodična Evica. Janko ji pa reče kar po domače Ev'ca. Kako grdo ime! Ob prvi priliki ga bo že poučila, kaj je olika. Danes se bo gotovo začudil, ko jo bo videl. To jo je že vnaprej jezilo. Kot da bi bile smučarske hlače nekaj tako strašno čudnega. V krilu se vendar ne more smučati!

Evica je zavila s ceste na stransko pot. Slabo izhojena je bila. Le kako da je ne osnažijo. Kako brezbrizni so ljudje tu na vasi! Vsaj malo bi lahko poskrbeli za udobnost. Počasi je stopala v breg. Pot je vodila naravnost do doma. Domača hiša se je dvigala med zasneženim drevjem. Še vedno je niso na novo pobelili. Kako malo čuta za lepoto je tu, se je jezila. Kdo bo pa gledal tako umazano steno. Saj jo bo sram, če bi jo kdo poleti obiskal in bi mu morala pokazati dom.

Na domačem dvorišču je zagledala očeta. Nič se ni spremenilo tega pol leta. Sklonjen je že bil. In obril se že menda tudi ni, je z grozo opazila. Zdaj jo bo hotel poljubiti, kot je to delal vedno, kadar je prišla domov. Da bi jo te trde koline zgečkale po licu? Ne. Da bi morala duhati tisti neznosni vonj tobaka? Ne. Ko bi vsaj kaj poštenega kadil in ne te smrdljive cigare.

Sklenila je, da bo takoj po pozdravu smuknila v hišo. Lesna vrata so zaškripala, ko jih je odprla. Te lese se še vedno niso iznebili. Koliko lepša bi bila ograja.

Oče se je obrnil in jo pogledal. Pozdravila ga je in skušala skočiti v hišo, toda nekaj ji ni dalo. Oče jo je dolgo motril in tudi sosed Kržan, ki je stal poleg, jo je začudeno gledal. Le kaj jima je? Rdečica jo je oblila. Seveda, hlače.

Kje si pa tega vruga staknila? je dejal oče počasi in pokazal na hlače.

Ah očka, se je Evica skušala narediti ljubeznila, to so vendar smučarske hlače, povsod jih imajo.

Smučarske hlače? je ponovil kmet. Kje pa imaš smuč?

Evica je v zadregi strmela v tla. Očetu ni mogla lagati. Ko bi vsaj soseda ne bilo tu, takrat bi z očetom že opravila. Zdaj pa jo je bilo sram. Zadrege jo je rešil oče, ko je osorno dejal:

Takoj mi spravi to kunj!

Ah, oče?...

Evica je bila globoko užaljena. Naglo je smuknila v hišo. Solze so ji silile v oči. Da je oče tak neotesanec, si ni mislila. Ne da bi še koga pozdravila, je stekla v svojo podstrešno sobico in se vrgla na posteljo. Zdaj bo Kržan seveda vse razblebetal po vasi, da bo sramota popolna. Ampak krila tudi ne obleče. Kar tako se pa tudi ne da. Le kaj je očetu, da ni čisto nič več ljubezniv? Pa ne, da bi mu bili iz šole kaj pisali.

Vzdramil jo je očetov klic, ki jo je klical na dvorišče. Evica ni hotela iti, potem pa si je premislila. Hotela je jo očetu zagosti. Slekla bo hlače in oblekla najbolj raztrgano krilo, kar jih je pri hiši. Naj vidi, kako nemožna bo potem!

V omari je našla krilo, ki ga je nekdanj nosila njena stara mati. Cunja je bilo prav za prav. Oblekla ga je in se nasmehnila v misli, kako jo bo oče pogledal. Seveda ji bo dovolil nositi hlače. Zlaže se mu, da nima krila.

Kot stara babnica oblečena je prišla na dvorišče. Toda tu jo je skoro zadela kap. Zraven očeta je stal Janko in jo hudo začudeno gledal. Strašno sram jo je postalo. V zadregi mu je ponudila roko in hotela spet nazaj.

Očetu pa se ni zdelo krilo nič nemogoče. Tudi ni začudeno pogledal, ampak je mirno dejal:

Ej, to je pa nalašč zate. Hlače pa kar Janku daj.

Kakšne hlače? se je fant začudil in zardel.

Evica pa je bila že planila v hišo.

Snežinke bele...

Boris Kočevar

Snežinke bele padajo, goré in dol pokrivajo. Otroci se jih veselo, po sanke svoje pohite.

Skozi okna starčki gledajo, starosti se zavedajo, a ptičice zmrzujejo, po oknih potrkujejo.

UGANKA

Najprej rije pod zemljo, pa prerije se na njo, potlej v daljo poleti, s krili rjavimi brenči.

Zanimivosti

Na meji življenja in smrti

Znanost prodira v tajne človeškega in rastlinskega življenja

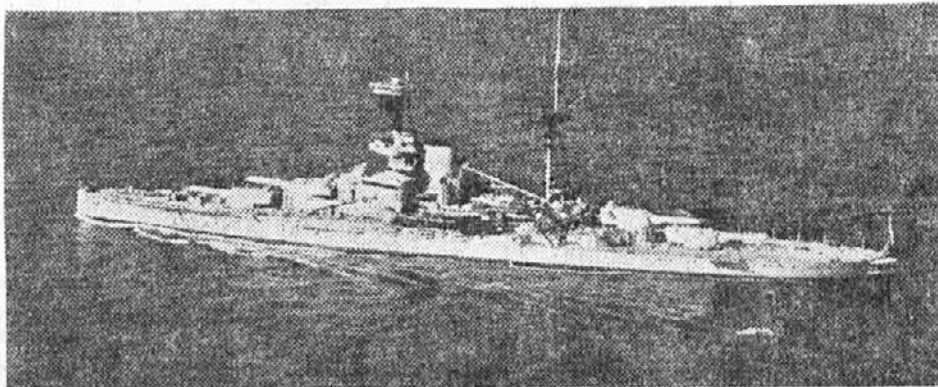
Poleg različnih bacilov, ki povzročajo neštete bolezni v človeškem in rastlinskem organizmu, zbujajo posebno pozornost zdravnikov in znanstvenikov tkzv. virusi, povzročitelji črnih koz, meningitisa, slinavke, pegavca tobakovega listja itd. Sprva so bili virusi zanimivi in naravnost tajinstveni radi tega, ker nihče ni ničesar vedel o njih. Virusi so namreč tako drobni, da vam jih niti najboljši mikroskop ne pokaže. Lahko se torej prebijajo skozi špranžice in tkivo, kar pa je očesu nevidno. S pomočjo najnovejših aparatov pa je mogoče zasledovati in proučevati tudi spiruse. Zdravniki, kemiiki in biologi so ugotovili nešteto zanimivih potankosti, da je danes znanost mnenja, da so virusi bitja, ki so ozir. živijo na meji življenja in smrti. Točno pa še zdaj ni ugotovljeno, ali so virusi le nekako kemično dogajanje ali pa že predstavljajo prvo in komaj zaznavno manifestacijo življenja.

Vsi ti nevidni povzročitelji bolezni imajo eno skupno lastnost: ni jih mogoče vzgajati izven živih celic, ker uspevajo samo v živem organizmu. Učenjaki so radi tega jeli proučevati virus v rastlinah. Izstisnili so sok iz listov tobaka in ga kemično razdelili v njegove sestavine. Nato so vsako sestavino posebej raziskovali, da bi tako ugotovili, katera je ona, ki prenaša bolezen pegavca. Vsako

sestavino, pri kateri so ustanovili, da pospešuje bolezen, so nato še podrobneje razdelili. Slednjič so dobili povzročitelja bolezni v obliki malih kristalov. Kristali sestojijo z neke beljakovine in brez dvoma predstavljajo kristalizacijo virusa. Če se raztopi take kristale, zadošča deset milijonti del milijardnega dela grama, da okuži rastlino. Kljub temu, da bi bilo mogoče prvenstveno trditi, da gre za kemični proces, vendar sodijo, da je virus prav za prav živo bitje. Kemična tvorba se namreč ne množi, dočim pa se virus zelo naglo. Že v petih tednih izpremeni

virusova beljakovina ostalo beljakovino ter jo razkroji.

V Nemčiji so sestavili elektronski nadmikroskop, s katerim je mogoče zaznati viruse. Tako so med drugim odkrili virus, ki povzroča koze. Ta virus je menda med nami največji ter meri 0.0002 mm. Večina virusov pa je še sedaj nevidnih. Virus tobačnih listov je povprečno velik 0.0001875 mm. Delovanje virusa pa je približno takole: virus razkroja beljakovino. Proces gre približno tako kot bi se utrgal plaz, polagoma se razkroji vsa beljakovina zdravega organizma.

Angleška križarka »Renown«

Jezuitske svečanosti v Španiji

Ob priliki 400letnice ustanovitve jezuitskega reda so bile prirejene po vsej Španiji velike svečanosti. Med drugimi proslavami je bila posebno opažena proslava v Salamanci, kjer je imel prof. Garcia Vellostada predavanje o ustanovitvi jezuitskega reda ter o osebnosti ustanovitelja Ignacija de Loyole. Prof. Vellostada je med drugim dejal, da stoji danes svet pred enakimi vprašanji kot v dobi protestantskega odpadništva od Rima. Sedanjno zgodovino je mogoče označiti kot nekako novo protireformacijo in popolno obnovo katolicizma. Duh jezuit-

skega reda je eminentno krščanski in istočasno bojni duh. Predavatelj je v tej točki posebno naglasil vojaško zadržanje jezuitov, in sicer prav tako, kakršno se je manifestiralo že pri ustanovitvi jezuitskega reda, ki je sam prišel od vojaškega duha k Bogu.

NEMSKI LISTI IN REVIJE NE MOREJO V AMERIKO

je dejal ravnatelj mestne knjižnice v Indianopolisu Dickerson. Tisk iz zasedenih držav tudi ne prihaja zaradi blokade preko morja, edino angleški listi se redno dostavljajo. Ameriška društva in organizacije plačujejo naročnino še dalje, časopisi in revije se zbirajo v Lipskem in Rimu, od koder jih bodo po vojni poslali v USA.

Zlati časi ameriških kaznjencev

NA FILIPINSKIH OTOKIH IMAJO IDEALNO UREJENO KAZNILNICO

Ameriške kaznilnice so znane kot najmoderneje urejene. Tu postopajo z zločinci in sploh kaznjenci na najbolj človečanski način. Kaznjenci, ki so lepega vedenja, pa dobivajo še posebne privilegije. Zato ni čudno, če ameriški gangsterji in zločinci jedva čakajo, da se konča zasliševanje ter po obsodbi odidejo v kaznilnice, kajti šele tam prične zanje lepše in boljše življenje.

Naravnost idealne razmere pa vladajo v veliki kaznilnici na Filipinskem otočju. Tu je kaznjencem celo dovoljeno, da hodijo domov na kosilo in večerjo. Oni

Nagrade italijanskim kmetom

Preteklo nedeljo so bile po vsej Italiji podeljene italijanskim kmetom, ki so se posebno odlikovali v »borbi za žito«, posebne nagrade. Ob tej priliki je italijansko časopisje posvetilo dolge članke vprašanju italijanske prehrane, zlasti žitu in kruhu. Poleg nagrad, ki so jih kmetje dobili, so bili tudi javno pohvaljeni. »V času, ko je ves italijanski narod pri delu za svojo končno veljavno zmago, stojijo kmetje v prvih vrstah. Stalno povečanje proizvodnje ni zgolj dolžnost, ampak tudi zahvala vsem onim žrtvam, ki so padle za zmago vsega naroda. Vsako zrno žita, ki bo več pridelano, bo povečalo slavo in čast zmage.«

NOV KOMET

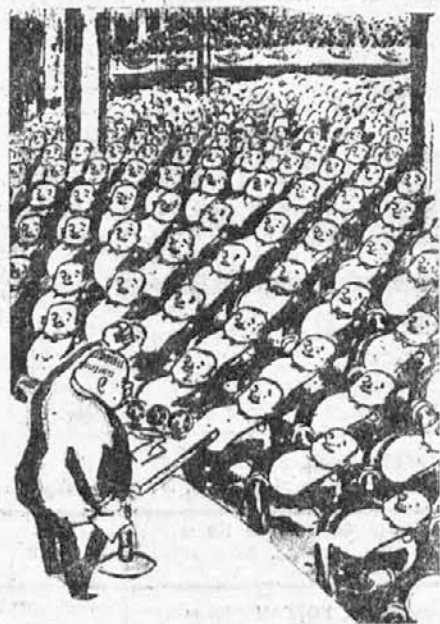
Iz Helsinkov poročajo, da so ondotni astronomi opazili nov komet, o katerem so pred nedavnim poročali iz Kalifornije. Komet se je prikazal v bližini labudjega sozvezdja. Na Finskem so napravili več posnetkov kometa, ki se je videl izredno jasno.

Turški tisk je zelo razvit. Zdaj imajo Turki 113 dnevnikov in 227 časopisov. Političnih dnevnikov je 40. V Carigradu samem izhaja 151 dnevnikov in časopisov. Ankara izdaja 60 periodičnih glasil. Republikanska ljudska stranka izdaja 43 raznih listov.

Človek je najbolj nesrečen takrat, kadar izgubi ono, kar mu je najdražje, to je njegova duševna osebnost in sposobnost, da more nekoga drugega ljubiti. — (Ep.)

LJUBEZEN V AVTOBUSU

Zaljubljeni par je vstopil v avtobus. — Grozno! — pravi on, — mar naj se med tolikimi ljudmi stiskava? — Ne, dravec moj, — mu odkima ona, — počakaj vendar, da prideva vsaj domov!

— Gospodje, vse stvari so se poenotile. Poskusite se uživati v to, da poslej ne bomo več nosili naškrobljenih srajc!

VINKO ZITNIK:

Njene pomladne noči

Pavla leži na postelji in gleda skozi rezo zastora v svežo, svetlo, po prsti in brstju dišečo noč prve pomladi; tamkaj nad Pohorjem visi ožeci se zadnji krajec kakor srebrna obrv, ravna pokrajina tja čez do gore pa je videti v medli mesečini, kakor bi bila posuta s pšenično moko; sredi njiv in gozdov se belijo nizka pročelja in konci hiš in skednjev, hlevov in kaš; nad obzorjem spreminjajoče se trepetajo drobni ognji daljnih zvezd v zlatih, belih, modrikastih in zelenkastih plamenčkih. Skozi okno valovi strastni duh prebujajoče se zemlje in poganjajočih vej in trav, zastor se giblje kakor v sanjah, spodaj pod hišo pa se med temnimi debli in vejami v mesečini zdaj pa zdaj zaleskeče val na reki, ki mirno pošumeva za gozdom. Nad hišo, daleč nekje v goricah, se sliši zategli »uhu« in rezki »teujem, teujem« sove — kakor da kliče smrt v srce.

Pavla ne more spati. Noč za nočjo ji mineva brez spanca in vsa premišljanja se zlivajo v grenko zavest, da se ne da zdaj ničesar več spremeniti ali popraviti. Videla je rasti prvi krajec na nebu ter v belih, nespeh urah spremljala njegovo rast v šcip in njegovo pojemanje v mlaj. Ali ni z njenim srcem prav tako: ko je njena sreča dosegla vrhunec in je mislila, da ji te sreče ne more nihče vzeti, jo je sama pahnila od sebe, rekoč Stanetu, da iz te moke ne bo kruha; on pa je odšel in se ni vrnil — in njegovi dnevi padajo v mlaj, v temo. In kar jo najbolj peče in boli, je spoznanje, da je sama vsega kriva in da nihče, niti mama ne sluti, kako se je od tistega dne njeno življenje prevesilo v bolečino. Ah, da: hotela je, da bi padal pred njo na kolena, kakor se bere v romanih, da bi ji v obupu in vztrajnosti pokazal, kako velika je njegova ljubezen do nje — on pa je vstal in šel in se ni več pokazal. Ali je bilo njegovo vprašanje res ta-

ko resno ter je vzel njen odgovor za tako dokončen? Ali se je res štel za prenzkega in je videl v Francetu svojega tekmeča in njenegega pravega izvoljenca? Ali res ni znal brati v njenih očeh in kako se je vedla do Franceta? Ali je res mislil, da ji kaj pomeni Francetov boljši položaj? Kako čudni, boječi in nespretni so možki v takih zadevah!

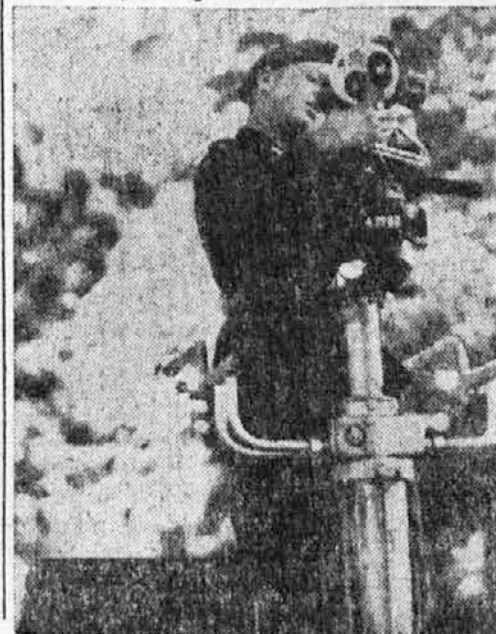
Pavline misli se ustavijo ob popoldanskem dogodku v gledališču in ga obkrožijo kakor rdeča krvna odprta rano. Tehta vsako besedo, ki jo je govorila s Stanetom, presoja njegov obraz in obraz njegove žene in ne more zaslediti na njem poteze, ki bi ji dala vsaj malo tolažbe, poteze, ki bi izdajala, da Stane ni srečen. Komaj leto dni je minilo od tistega usodnega pogovora in že se je oženil, morda njej na kljub, morda se je zaljubil — ko bi Pavla to vedela! — Kaj ji ni bil odgovoril, da je zelo srečen in zakaj ona odlaša s Francetom, ko pa je slišal, da sta se že poročila. Seveda ljudje marsikaj povedo, kar je brez podlage. Čutila je, kako se ji šibijo kolena in tako zaželela si je, da bi bil Francé z njo, da bi imela v njem vsaj nekaj opore. Našmejala se je in odgovorila, da bi ona pač rada, pa da se njemu nič ne mudi in čutila, kako laže. Zdaj pa ne bo nič več odlašala! Takoj bo povedala Francetu, da naj se čimprej poroči, zadosti ji čakanja. Tako lahko jo je pozabil! Tako malo mu je pomenila! Odšla je v ložo in ni videla ne igralcev na odru in ne ljudi okoli sebe. Iskala je njega in njegovo ženo, pa sta morala sedeti pod njo v loži, da ju ni našla. Čutila je, kako se v njej nekam vse širi in poglablja in kako hladan in prazen je ta prostor. Šele zdaj je čutila, da je popolna tema, poprej je še vedno brlelo rahlo upanje. Čutila je, kako so v njej odmevale njegove tople in zrele besede, njegov glas, ki ga je že toliko časa pogrešala. In če bi bila

ona le hotela, bi bil zdaj njen ne pa one druge tam doli! Če bi le hotela, pa ni hotela! Kakšen demon je bil v njej, da se je spustila v tako nevarno igro, in kateri demon je zasleplil njegove oči, da ni znal videti, da ne govori resno.

Doma jo je čakal Francé kakor je bila že njegova navada. Ko bi znal biti Stane vsaj malo tako vztrajen! Francetova vztrajnost jo je odbijala in ji ugajala obenem, nocoj pa ji je bila ljuba. Vsaj nekoga ima, ki jo res ljubi, ki jo ljubi, oni drugi pa ni znal ljubiti. Kaj zato, če ona ne čuti te ljubezni, hvaležna pa mu bo za njo. Kako so žarele njegove oči; ko mu je povedala, da naj pohiti in da morata biti v treh tednih poročena. Mama jo je gledala začudeno in zmajevala z glavo, ni ji mogla ta nagla izprememba v glavo. Prej pa jo je vedno silila. Kaj pa mama ve, kaj čuti, saj se Pavla zna smejati in vse skriti, saj je vesela, saj mora biti vesela, da prevpije bolečino v sebi! Saj bo Francé njen mož, tisti vdani, postavni in dobri Francé, ki je že na zunaj ves viden in ni ničesar v njem, kar bi jo moglo pritegniti nase. Dobro ji bo z njim, lep oblik bo lahko imela, delati ji ne bo treba, služkinjo ji je že večkrat obljubil, toda kdo in kje je tisti, ki bi mogel napolniti praznoto v njej in nasititi njeno lačno srce?

Pavla se smeje s stisnjenimi ustnicami, kakor se smeje vselej, kadar zadržuje solze, ki se dvigajo iz srca in hočejo v oči... Kaj ve mama in Francé, kako je njej, kako naj jima to pove — ne, ona ne bo tega nikomur razodela. Saj se zna smejati in biti vesela... Mesec tone za Pohorje, jutri nemara bo že mlaj in tema. Na mizi v vazi venejo zvončki, prva pomlad umira v beli dekliški izbi... Toda čez tri tedne bo že polna pomlad, tačas se bodo veje in cvetlice odprle soncu, rastoči mesec se bo lesketal na nebu, ona bo nevesta, zagrnjena v belo tancico kakor v mesečino, v njenih mehkih lasih bosta bel nageli in rožmarin, svatje in družice se bodo veselili, Francé, njen mož, bo žarel od ljubezni in sreče, ona pa mu bo lagala, da je srečna.

Vojni poročevalec

Celle

e Poročili se je na Teharju g. Leopold Stropnik z gđe. Marijo Oberžan.
e Obrtništvo dobi pojasnila o napovedih za pridobitno, o pavšalnem obdajenju in drugih davkih v pisarni Zdrženja.
e Zdrženje Irgovec v Celju opozarja članstvo, da vložijo do 4. februarja pri davčni upravi v Celju napovedi za pridobitno, reditno in davke na poslovni promet, da se izogne kazni.
e Dežurni zdravnik OUZD dr. Drago Hočevar, Kolenčeva ul. 4.
* Preračunska seja mestnega sveta bo v začetku februarja, V sredo, 20. I. m., ob 18:30 bo redna seja.
e Ako imate kaj za prodati, če želite kaj kupiti, sporočite to z malim oglasom v upravi »Večernika« v Celju, Prešernova ul. 3.
* Nova realitetna pisarna, Gosp. Konradu Tovorniku, bivšemu uradniku sodišča v Celju, Mariborska cesta 13 a-11, je podeljena koncesija realitetne pisarne.

Slovensko obrtno društvo v Celju priredi v soboto 1. februarja svoj tradicionalni

XXIII. OBRITNIŠKI PLES

v gornjih prostorih Narodnega doma. Začetek točno ob 20. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Vabljen vsakdo!

e Nočno lekarniško službo ima od 25. do 31. I. m. lekarna »Pri Križu« na Kralja Petra cesti.

e Gasilska četa v Gaberju ima letno skupščino v nedeljo 2. febr., ob 11. v Gasilskem domu.

e Nogo in roko si je zlomil pri padcu 38 letni dninar Janez Atešek iz Belih vod pri Soštanju.

e S stavbe ja padel v Gaberju 6 metrov globoko 39 letni zidar Alojz Pušnik iz Razdela pri Novi cerkvi in si poškodoval križ.

e Poparil se je z vrelo juho po prsni in trebuhu 3 letni sin delav. Stanko Romih iz Prožinske vasi pri Teharjih. Težko poškodovanega otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

e Avtobusno podjetje v Celju nam sporoča, da je večerna avtobusna vožnja ob sobotah in dnevih pred prazniki z odhodom z Dobrne ob 17.40 in povratkom iz Celja ob 20.40 ukinjena.

Kultura

Prežihov Voranc: Doberdob

Prežihov Voranc je ime, ki zdaj velja kot eno najbolj znanih v naši sodobni književnosti. Ze zgodaj se je lotil pisateljevanja (Vydov »Domači prijatelj«, izdal »Povesti« (1925), nato utihnil in šele pred nekaj leti vstopil znova v književno arno. Njegov prihod — v času velikega razmaha naturalistično-realistične proze (Kranjec, Ingolič) je bil srečno izbran, da je lahko predril v vodilne vrste. Zanimanje je zbudila njegova »Požganica« (1939), nedvomno višek je dosegel s knjigo novel »Samorastniki« (1940), okoli Božica pa je izdal vojni roman »Doberdob«.

Podnaslov romana »Vojni roman slovenskega naroda« nam daje upanje, da bo delo res zajeto v vsej širini in grozoti, ki jo je nam Slovincem prinesla svetovna vojna. Znak Prežihovega romana, torej zgodovinsko-literarnega dela, je v tem, da je avtorjevo hontenje ustreljeno predvsem na zgodovinsko verodostojno, pa najsibodi še tako osebno pojmovano, umetniško tolačenje kake zgodovinske dobe ali osebe, v tem primeru svetovne vojne. Tipičen primer takega tolačenja je Flaubertova »Hérodiada«. Toda pustimo take razprave. Ne bomo reševali delo z zgodovinskih vidikov in ne bomo preučevali, v kolikem odnosu je volja do oživljanja zgodovine nasproti volji do oblikovanj postav, ki so se rodile iz avtorjeve domišljije. Soditi s takega stališča bi bilo napačno in krivično, zakaj vsako umetniško delo je treba soditi v prvi vrsti iz umetniškega zrelšča, šele pozneje z zgodovinsko verodostojnega.

Svetovno vojno 1914—1918 je obdelala že velika množica pisateljev vseh narodov; tudi mi Slovenci smo že načeli to veliko vprašanje.

Da se vrnemo k »Doberdobu«. Prežihov je obdelal vojno čim bolj strnjeno in postavil nekaj navadnih vojakov za nosilce svojih razmišljanj. Delo je razdeljeno na štiri dele: »Črna vojska« nam pokaže življenje v taborišču, »Doberdob« nam pričara vojne grozote v prvih vrstah, »Lebring« razgali vso umazanijo proslulega vojaškega taborišča v Lebringu, »Judenburg« pa nam poda tragičen upor slovenskih vojakov. Ze po samih naslovi običutimo pomanjkljivosti in podnaslov »vojni roman slovenskega naroda« nas razočara, ker mnogo obeta, manj pa izpolni. Kajti slika dogodkov v taborišču in morda še na bojišču (ampak samo na Doberdobski planoti!) nas ne prepriča v toliko, da bi temu lahko rekli »vojni roman slovenskega naroda«. Saj se je tudi zaledje borilo — in kar je glavno — vprav v zaledju so se izoblikovale postavbe, sovražne Avstriji.

Pa še nekaj je razvidnega: tendenca dela je ta, da je samo iz preprostega človeka prišla slovenska in jugoslovanska misel. Sani preprosti ljudje, zastopniki ljudske množice delajo revolucijo (v Judenburgu!), inteligenta pa stoji ob strani. Človek iz tega sklepa, da so samo neuki ljudje, skoraj analabeti, ustvarili Jugoslavijo, izobraženstvo in bolizobrazženstvo pa je stalo ob strani prežihovih rok, če ne sovražno razpoloženo do teh nositeljev protiaustrijske ideje. Vojni epos,

e Epidemija gripe močno razsaja v celjskem okraju.

e Uradilev beračenja v celjski mestni občini. Beračenje vedno bolj narašča. Med berači so tudi delamurzneži, ki so dostikrat tudi nevarni in nasilni. Mestna občina ima namen urediti vprašanje beračenja v okviru socialnega skrbstva mestne občine in to za berače, pristojne v celjsko mestno občino. V to vršvo bo sklicana v kratkem anketa. Da se namera lahko izvede, je potreben popis vseh beračev, ki pa je mogoče le s sodelovanjem prebivalstva Celjsko meščanstvo je naproseno, da ob pelkih, ki je dan beračenja, napoli vsakega berača na socialni oddelek mestnega poglavarstva, ki bo ugotovilo osebne podatke vsakega berača. Ker ima mestna občina namen, da vprašanje beračenja v mestu Celju primerno uredi v skladu z zakonitimi predpisi, se naproša prebivalstvo, da se ravna strogo in brez izjeme po tem razglasu, ker bo popis beračev in pristop k materialni ureditvi tega vprašanja le tako mogoče.

e Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 27. I. m., ob 20. bo predaval pesnik Mile Klopčič o velikem ruskem liriku M. J. Lermontovu ob 100 letnici njegove smrti.

e Celju se obeta izredna umetniški užitek. V nedeljo, 2. februarja bodo razstavili v mali dvorani Celjskega doma odlični člani kluba Neodvisnih iz Ljubljane. Svoja najboljša dela bodo razstavili slikarja Maksim Sedej in Stane Kregar ter kiparja Zdenko Kalin in Karel Putrlh.

Ptu

p Male oglase oddajte v poslovalnici »Večernika«, Zrinjsko-Frankopanska c. (Čučkova hiša). Uspeh ne bo izostal.

p Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri »Pod jarmom«. Iz bojev irskega naroda za svobodo.

p Kino Royal predvaja danes in jutri »Gijotina čaka«. Film iz dobe vladanja kralja Karla X.

p S sejma. Na živinskem sejmu 21. I. m. je bilo prodanih od 71 volov 32 po 7.50—9 din; od 216 krav 91 po 4.25—7.50 din; od 11 bikov 4 po 6—7 din; od 19 juncev 5 po 6—7.25 din; od 17 telic 18 po 7—9 din; od 57 konj 19 po 2000—6000 din in od 3 zrebet 1 za 3000 din. V sredo 22. I. m. so bile debele svinje od 13.50—15 din in pršutarji po 12—13 din.

CITAJTE »MALE OGLASE«

Radio

Nedelja, 26. januarja

Ljubljana: 10.30 prenos izseljenske akademije; 13.02 nedeljski koncert Ro; 17. kmeljska ura; 17.30 pevski zbor »Slavec«; 18.15 šramel »Stirje fantje«; 19.30 samospelvi ge. N. Udovč-Breje, pri klavirju prof. M. Lipovšek; Vodnik bere iz svojih pesmi; 20.30 Ro; 22.15 pesna in zabavna gl. (pl.). — Beograd: 13.50 vojaška godba; 18.15 pesna gl.; 19.40 pesmi iz južne Srbije; 22. kavarniška gl.; 22.50 pesna gl. — Zagreb: 20. tamburaški koncert; 22. pesna gl. — Bratislava: 13.50 operna gl.; 17. slovaške nar. pesmi; 21. pisan koncert. — Praga: 10.30 koncert češke Filharmonije; 18.15 koračnice in pesni; 18.45 B. Nušič, »Analfabet«; 19.05 pesna gl.; 20. Ro. — Sofija: 12.50 lahka gl. Ro; 18.45 lahka in pesna gl.; 20.30 operetna gl.; 21. koncert lahke in pesne gl.; 21.55 pesna gl. — Anglija I: 21.15 variete, 22.55 lahka in zabavna gl. — Beromünster: 9.20 Bachove skladbe; 12.40 Ro; 15. zabavni koncert; 16.35 operetna gl.; 18. stare madžarske pesmi; 19.15 simfonični koncert Ro; 21. pesna gl. — Budimpešta: 12.30 madžarske pesmi; 15.30 lahka gl.; 21.25 pesna gl.; 22. ciganska gl. — Francija I: 13.15 koncert; 17. zabavna gl. — Italija I: 19.40 simfonični koncert; 21. pisan koncert. — Nemške postaje: 13.15 Leipzig, pisan spored; 17.10 Berlin, simfonični koncert; 18.20 Berlin, zabavna gl.; 19.30 München, pesna glasba.

Ponedeljek, 27. januarja

Ljubljana: Kreutzerjeva sonata; 13. Ro; 17.30 plošče; 19.50 hudomušnosti (Fr. Li. pah); 20. Gerbičev večer; 21.30 plošče. — Beograd: 13. jugoslovanska glasba; 14.20 Verdijeve skladbe; 17.35 Ro; 21. Ro; 22.50 pesna gl. — Zagreb: 17.15 narodne pesmi; 20.30 simfonični koncert. — Bratislava: 12.05 pesna gl.; 13. koncert; 16.20 Ro; 19.40 lahka gl. — Praga: 13.45 pisan koncert; 18.20 pisan spored; 19. zabavna gl.; 20.30 vesela gl. — Sofija: 11. lahka gl.; 12.35 pisan koncert 12.50 in 17.30 lahka in pesna gl.; 19. lahka gl.; 20. simfonični koncert 21.30 in 21.45 lahka in pesna gl. Anglija I: 19.20 zabavna in pesna gl.; 21.15 pisan koncert; 23.15 pesna gl. — Beromünster: 13. operetna gl.; 13.30 jazz; 17. koncert radijskega komornega zbora. — Budimpešta: 12.10 balalajke; 13.30 lahka gl.; 18.20 ciganska gl.; 19.40 simfonični

Novi naročniki

naj takoj po prejemu prve številke, ki ji prilagam položnico s pogoji za naročbo. nakažejo ustrezno naročnino! Vsako nakazilo za nas po položnici nam dostavlja Poštna hranilnica v Ljubljani, kar traja po več dni, zlasti ako je vmes kak praznik. Ako prve naročnine ne prejmemo čez nekoliko dni po odpošiljavi prve številke, pošiljanje lista ustavimo. Pismene pritožbe radi tega niso potrebne, marveč samo pravočasno nakazilo. — Najcenejša naročba pa je z istočasnim nakazilom prve naročnine po položnici golci, ki jo dobiš pri vsakem poštnem uradu in jo izpolniš s številko našega čekovnega računa in naslovom: 11—409, »Večernik« — uprava Maribor, Na srednjem delu zgoraj pripiši »Nov« ali »Naročam liste«, zadaj pa morebitne posebne želje radi načina pošiljanja lista, kar nič ne stane.

Uprava »VEČERNIKA«,

Maribor, Kopališka ulica št. 6.

koncert Filharmonije; 22. ciganska gl. — Francija I: 17. zabavna glasba. — Italija: 18.40 zabavna gl.; 19.30 vokalni koncert. — Nemčija: 15. operni koncert; 19. vesela gl.; 21.15 zabavna gl.

o Nagrade bodo po zakonu dobivali vsi tisti orožniki, ki so dosegli pri izvrševanju službe viden uspeh v življenjsko nevarnih položajih. Ista priznanja lahko dobijo druge osebe, ki se posebno izkažejo pri zaščiti državnih interesov.

o Luksuzni vlak Ljubljana—Sofija ima poleg spalnih vagonov tudi potniški vagon prvega, drugega in tretjega razreda. Vožna cena se zaračunava kakor za brzi vlak. Ti vlaki imajo postanek v Ljubljani, Zidanem mostu, Brežicah, v Zagrebu, Novski, Gradiški, Kapeli, Slav. Brodu, Zivonji, Vrhpolju, Vinkovcih, Sidu, Sremski Mitrovici, Rumi, Stari Pazovi, Zemunu in Beogradu.

Obiščite pozimi. Advertisement for winter tourism in the Pohorje region, listing hotels like IRAND HOTEL TOPICE and PARK HOTEL BLEB, and promoting winter sports and sightseeing.

KLEMENČIČEVA RAZSTAVA V JAKOPIČEVEM PAVILJONU

V nedeljo, 26. I. m. otvarja v Ljubljani ob 11. uri razstavo svojih del akad. slikar Franjo Klemenčič. Je to prva kolektivna razstava del, ki jo prireja slikar-umetnik ob priliki svoje šestdesetletnice. Kdor pogleda slikarja Klemenčiča, mu šest križev ne bo prisodil. Lahkih nog hodi naokrog in vedno je nasmejan in vedno zaposlen. »Delo pomlaja« — trdi vedno, zato pa, če ga iščeš, išči ga pri delu.

Franjo Klemenčič je prvič zbudil pozornost, ko je v krogu slovenskih impresionistov razstavil »Portret sestre«. Bilo je to v Mestnem domu pred štiridesetimi leti. Udeleževal se je kasneje skoraj vsake razstave. Z dvemi tremi deli je bil prav gotovo zastopan. Samostojno ni razstavil, ker mu to materialne prilike niso dopuščale. Nič, prav nič mu ni nerodno odgovoriti, če ga vprašaš, kako to, da ni popreje samostojno razstaviljal.

»Razstave, prijatelj, so drage, se odreže. Če imaš drugih obveznosti na kupe, ne moreš misliti na samostojne razstave. Danes je mizerija za menoj. Zato sem pripravil šestdeset del, šestdeset samih izbranih del, s katerimi bom stopil pred slovensko javnost. Zavedam se, da je v mojem delu mnogo truda, vztrajnosti, kritičnosti, pred vsem pa: delal sem po nareku srca. Z ljubeznijo ustvarjam in nič me ne plaši.«

Razstava obeta biti zanimiva in bo prav gotovo privabila marsikoga v razstavne prostore Jakopičevega paviljona.

MALI OGLASI

Small advertisements section containing various notices such as 'KAM, KJE?', 'GOSTILNA »EVROPA«, STU DENCI', 'OBMEJNA PROSTOVOLJNA GASILSKA ČETA V ŠT. ILJU', 'STROJEPISKO', 'VINIČAR ALI MAJER', 'ZASTOPNIKE', and 'BRIVSKI POMOČNIK'.

14 letno KMETSKO DEKLE katera ima veselje do prodajne, sprejemne takoj proti oskrbi. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Poštena«. 22137-2

Vajenca za izdelovanje štampiljk sprejme trdka »SOFRA« T. Soklič Gregorčičeva ulica 24.

HIŠNIK se sprejme za vilo. Prednost imajo državni nastavljenici oziroma upokojenci. Ponudbe poslati na ogl. odd. »Večernika« pod »Hišnik«. 22154-2

Sprejme se **FOTOGRAFINJA** hitra in perfektna v kopiranju, povečanju in razvijanju! Fototrgovina Ivan Pečar, Gosposka ul. 11. 22108-2

GOSPODINJSKO POMOČNICO pridno, pošteno, čisto, za vse hišna dela išče. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22176-2

DOBER ZASLUŽEK za moškega ali ženskega. Snažno lahko delo, doma. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Zasluzek«. Za odgovor priložiti znamko din 3.— 22162-2

POZOR: NAGRADO dam tistemu ki mi preskrbi mesto skladiščnika, vratarja. Sem starejša sigurna moč z dolgoletnimi spricjevali. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 22184-2

SLUŽKINJA mal. uradniški družini v Ljubljani, se sprejme. Informacije pri Kovačič, Maribor, Slovanska 10. 22219-2

Sprejem pridno in **ZANESLJIVO DEKLE** katera zna samostojno voditi gospodinjstvo. Praprotnikova ul. 16-II. 22211-2

URADNICO z znanjem kopirne knjigovodstva in nemščine išče podjetje na deželi. Pismene ponudbe z navedbo dosedanje zaposlitve na ogl. odd. »Večernika« pod »Zanesljiva«. — Plača po dogovoru. Nastop 1. februarja. 22246-2

SPREJMEM GOSPODICO starejšo za pisarniška dela in pomoč v trgovini, event. s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe z navedbo dosedanje službovanja in starosti na ogl. odd. »Večernika« pod »Stalna in dobra služba«. 22238-2

Iščemo dobrega **moškega in ženskega KROJACA** za krojenje in šivanje v stalno službo. Tedenska plača 350 din in oskrba. Sprejmemo tudi vajenka za damsko krojaštvo iz boljše obitelji v skrajšano učno dobo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Eksistenca«. 22275-2

FRIZERKO dobro moč, sprejemem s 15. februarjem v stalno službo. Silič, pri kolodvoru, Maribor. 22260-2

ŠOFERJA za tovorni avto, ki bi tudi delal, razkladal in nakladal, sprejemem takoj. Biti mora siguren vozač. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22252-2

SLUŽBO IŠČE do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

FANT se želi izučiti fotografske obrti v Sloveniji. Medved Jakob, Podravska Slatina. 22180-3

FANT 18 let star, s tremi razredi meščanske šole išče primerne zaposlitve. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22167-3

KROJACA se želim izučiti pri boljšem mojstru s hrano in stanovanjem v hiši. Stanislav Škodič, Rožarska Slatina. 22169-3

17 LETNO DEKLE išče službe gospodinjke pomočnice. Nastopi lahko takoj. Pobrežje, Aleksandrova 57. 22235-3

Sedemnajst letno **DEKLE** s štirimi razredi mešč. šole želi primerne zaposlitve. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22157-3

VAJENCI-(KE) do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

TRGOVSKI UČENEC se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 2227-4

UČENEC se sprejme za slikarsko obrt. Januk Egon, Preg. Gročijo 9, Celje. 22255-4

STANOVANJE ODDA do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

VEČSOBNO STANOVANJE na prometni ulici, se odda v najem. Dopise na ogl. odd. »Večernika« pod »Stanovanje«. 21969-5

LEPA SOBA in kuhinja s pritliklinami se odda s 1. marcem v Praprotnikovi ul. 16 v Krčevini. — Vprašati Aljaževa 5. 22138-5

Odda se **SOBA IN KUHINJA** s 1. februarjem, Primorska 4. 22147-5

ENOSOBNO STANOVANJE s pritliklinami oddam v bližini glavni kolodvora, Aleksandrova 83-II. Vprašati isto tom v drugem nadstropju. Uličnik. 22185-5

STANOVANJE sobo in kuhinjo, oddam takoj. Studenci, Pušnikova ulica 5. 22272-5

STANOVANJE IŠČE do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

OPREMLJENO SOBO s štedilnikom iščeta zakonca s lastnim perilom v Mariboru ali okolici z 1. ali 15. februarjem. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Čisto stanovanje«. 22148-6

Iščem **ENOSOBNO STANOVANJE** v bližini trga ali parka, ev. manjše dvosobno. Ponudbe s ceno na ogl. odd. »Večernika« pod »Čisto«. 22257-6

ZDRAVNIK išče dvosobno, zračno stanovanje v Melju. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Sončno«. 22223-6

PREHRANA do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

NA MEŠČANSKO HRANO dnevno 15.— din se sprejme gospod. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22104-7

Proda se **OTROŠKA POSTELJICA** in ročni voziček. Židovska 8, Šketa. 22280-7

SOBO ODDA do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom in kopalnico oddam Kneza Koclja 2-I. levo. 22178-8

Oddam **OPREMLJENO SOBO** Taborska ul. 11/II. 22236-8

Oddam takoj **OPREMLJENO SOBICO** s posebnim vhodom z vso oskrbo ali brez. Jerovškova ul. 44. 22228-8

OPREMLJENA SOBA se odda v sredini mesta. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22231-8

OPREMLJENO SOBO v bližini kolodvora oddam s 1. ali 15. februarjem. Razlagova 25, prtl. levo. 22237-8

OPREMLJENO SOBO v bližini kolodvora oddam s 1. ali 15. februarjem. Razlagova 25, prtl. levo. 22237-8

Odda se **SEPARIRANA SOBA** Kettejeva 24. 22183-8

OPREMLJENA SOBA ki nima posebnega vhoda, se odda gospodični ali se sprejme s ustanovalka. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22220-8

SOBO S ŠTEDILNIKOM takoj oddam. Ob bregu 12. 22216-8

Velika **PRAZNA SOBA** strogo separirana, se takoj odda. Livada 5. 22214-8

SOSTANOVALCA sprejmemo s 1. ali 15. februarjem po možnosti dijaka. Vinarska 33-I. levo. 22221-8

Odda se takoj lepo opremljena, separirana, zračna **ČISTA SOBA** z uporabo kopalnice. Radvanjska c. 45-I. levo. 22224-8

Čista **OPREMLJENA SOBA** za dva gospoda se odda blizu tekstilnih tovarni v Melju. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22140-8

Oddam **SOBO** s hrano ali brez dvema oseboma. Horvat Franc, Aleksandrova c. 17-I. dvorišče. 22135-8

Lepo opremljeno **SONČNO SOBO** blizu kolodvora s posebnim vhodom oddam 1. februarja. Aleksandrova 67-II. levo. 22158-8

SONČNA SOBA s štedilnikom se odda 1. mar. za pošten mirni osebi. Ogled po popoldnevih Dušanova 9, Maribor. 22152-8

Oddam takoj **OPREMLJEN KABINET** s celo oskrbo. Aleksandrova 55, pritličje. 22273-8

OPREMLJENO SOBO oddam solidnemu gospodu s souporabo kopalnice. Aljaževa 21. 22278-8

SOBO IŠČE do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Iščem s 1. februarjem lepo **OPREMLJENO SOBO** in sobo s štedilnikom ali kuhinjo ali s prostorom za plinski ali elektr. kuhinjski. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Soliden plačnik«. 22086-9

Dva gospoda iščeta za 1. februar **OPREMLJENO SOBO** z vso oskrbo do din 650.—. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Soliden 2284«. 22189-9

Iščem **SOBO** s štedilnikom ali sobico in kuhinjo. Ponudbe pod »Magdalenski okraj« na ogl. odd. »Večernika«. 22226-9

Vašena platna linolej, kartolej, kupite poceni pri **„OBNOVA“ F. Novak** Jurčičeva ul. 6

LOKAL do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

DAMSKI FRIZERSKI SALON na prometni cesti se ugodno proda v Mariboru. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22190-10

BRIVNICA sredi mesta radi starosti lastnika naprodaj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22212-10

POSEST do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

SIGURNA NALOŽBA DENARJA Prodajmo polovico hiše za 125 tisoč din katero se eventuelno obvežem kupiti nazaj po dnevnih ali dogovorjenih cenah. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 21046-11

Velika **STAVBENA PARCELA** pri postaji Hoče, tik ceste primerna za razparceliranje ali za industrijo, se proda. Pojasnila daje Rečnik, trgovina, Hoče. 22111-11

Veliko svetovno industrijsko in trgovsko podjetje išče nekoliko **mladih sil** ki žele s svojim resnim delom, marljivostjo in vestnostjo istinski napredovati in s tem ustvariti življenjsko eksistenco v družbi. Reflektanti morajo biti: 1. Jugoslovanski državljani; 2. duševno in telesno popolnoma zdravi; 3. brezhibnega moralnega obnašanja; 4. dovršili 18., a da niso prešli 25 let življenja; 5. odslužili kadrovski rok; 6. imajo potrebno teoretsko komercialno izobrazbo. Obširne ponudbe s curriculum vitae poslati na oglasni oddelek »Večernika« pod »Sigurna eksistenca«.

SIGURNA NALOŽBA DENARJA

Prodajmo polovico hiše za 125 tisoč din katero se eventuelno obvežem kupiti nazaj po dnevnih ali dogovorjenih cenah. Stanovanje je kupcu takoj na razpolago. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 21046-11

Prodajmo novoizidano **ENODRUŽINSKO HIŠO** Zg. Radvanje, Delavska ulica 38. 22139-11

Prodajmo **DVOSTANOVANJSKO HIŠO** Tezno, Jenkova ul. 3. 22130-11

Proda se **NOVA HIŠA** na Teznu ali se zamenja za malo posestvo. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22120-11

GOSTILNA z vinogradom in sadonosnikom, stanovanjsko hišo v bližini Maribora. Din 450.000.—. »Triglav«, realiteta pisarna Maribor, Aleksandrova c. 12, Tel. 25-34. 22245-11

Kupim v Mariboru ali v bližnji okolici Maribora **HISE** v vrednosti od 16.000 din do 27.000 din. Sifra »Plačam v gotovini«. 22248-11

KLJUČAVNICARSKO DELAVNICO, nekaj orodja in koncesijo, vsled bolezni oddam v najem. Naslov v ogl. odd. 22247-11

ŠTIRISTANOVANJSKA HIŠA se proda. Vprašati: Pisarna dr. Senkoviča, Maribor, Prešernova ul. 1-II. 22188-11

V Limbušu oddam **POSESTVO** v najem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22187-11

Takoj se odda v najem **UMETNI MLIN** na vodni pogon. Prednost ima jo lastniki posestev. Več se izve pri Mariji Slana, Sv. Benedikt, Slov. gor. 22182-11

Poceni prodajmo tristarovansko **NOVOIZIDANO HIŠO** s 500 m² vrta. Vprašati v ogl. odd. »Večernika«. 22215-11

Prodajmo **POSESTVO** pol ure od Maribora, 5 orolov. Vprašati Gostilna Škerl, Košaki. 22067-11

PAVILJON s trgovino in trafiko se takoj odda v najem v Mariboru. Ribniško selo 1. Informacije: Marija Orovič, Celje, Cesta na grad št. 2. 22174-11

ZEMLIŠČE I ha njive, travnika, vinograd, sadonosnik, oddam v najem pri Slov. Bistrici. Naslov: Stolec Franc, Nova cerkev pri Celju. 22163-11

Kupim **MANJSE POSESTVO** ali gozd, travnik, ne predalec od prometa. Ponudbe pod »Maribor-Celje« na ogl. odd. »Večernika«. 22243-11

Kupim **GOSTILNO ALI HIŠO** v mestu ali okolici. Sem tujec. Točne ponudbe pod »Vipava«. 22242-11

MESARIJA z inventarjem se proda za 40.000 din. Oprema pletilnice s strojem za pliširanje itd. za 50.000.— din. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 22241-11

Frizerski salon „Pavla“ Trajni kodri samo pri Pavli, specialiteta trajne brez vodne ondulacije, 6 mesečna pisarna garancija. Najmodernejši salon. Najboljša nosrežba po nižjih cenah. **Salon „Pavla“ Koroška 9**

Lepa **ENOSTANOVANJSKA HIŠA** s parcelo 145.000. Lepa moderna vila 320.000. Gostilna, novozgradba z vrhom poceni. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 22240-11

Kupim **DOBRO IDOČO TRAFIKO** Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Gotovina«. 22159-11

Prodajmo dve **PETSTANOVANJSKI HIŠI** Pekre 202, pod Kalvarijo. 22155-11

Prodajmo **NOVOIZIDANO HIŠO** enonadstropno, štiristanovanjsko, celo podkleteno, za din 290.000. Pobrežje, Cvetlična ul. 8. 22153-11

Prodajmo **MAJHNO POSESTVO** z novoizidano hišo, pri glavni cesti v Dev. Marija Brezju. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22151-11

Prodajmo **ENODRUŽINSKO HIŠO** z gradbenim dovoljenjem ob Ptujski cesti. Vprašati Pipuševa 2, pri Rižner. 22171-11

Anton Medved Avtotaksi Telefon 25-24 Maribor, Mlinska ulica 39 je vsak čas na razpolago. Zmerne in nizke cene.

ZAGREBSKA KRČMA a la bife, na najprometnejši točki med tramvajskimi postajališči, dobrodoč, prodajamo radi obolelosti lastnika z dvosobnim lokalom in opremo za 8.000 din. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 22266-11

Velemestno MLEČNO RESTAVRACIJO na najprometnejši zagrebški poziciji, z odlično opremo, velikim reprezentativnim lokalom, v polnem obratu, prodajamo za 90.000 din. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 22268-11

Več **STANOVANJSKIH HIŠ** in parcel v okolici Celja na prodaj. Cena 45.000.— naprej. Naslov: Sp. Hudinja št. 5, p. Celje. 22254-11

KUPIM NJIVO blizu Ptuj, najraje na Bregu ali Hajdini. Vprašati v poslovalnici »Večernika« v Ptuj. 22253-11

Krasne STAVBENE PARCELE naprodaj v Sp. Dobravi ob Maistrovi ulici. Informacije pri Mesiček Gustav, Tržaška cesta 46. 22261-11

Prodajmo **ENODRUŽINSKO HIŠO** z vsemi pritliklinami ob glavni cesti blizu Maribora. Cena 30.000. Ugodni plačilni pogoji. Pojasnila v gostilni Potočkar, Pobrežje-Maribor. 22271-11

KATRANIZIRANO KOLJE za sadna drevesa, hrastove sohe in potreben les za vrtno gradje prodaja Gnišek, Razlagova ulica 25. 22277-11

BRIVSKO-FRIZERSKI SALON v Mariboru prodajmo. Naslov v ogl. oddelku »Večernika«. 22258-11

Novoadaptirana GOSTILNA z mesarijo, trg. lokalom, z vsemi pripadajočimi prostori in posestvom na prometnem križišču, se proda. Ponudbe Francu Planincu, Sl. Konjice. 22270-11

ZAGREBSKA RESTAVRACIJA v strogem centru, odlična, renomirana, s prvorazredno opremo, s popolnim prometom, prodajamo s skupno opremo za 220.000 din. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 22262-11

Odlično **ZAGREBSKO ZABAVIŠČE** (bar restavracija) na najprometnejši točki pri Jelačićevem trgu, v elegantnem irau coskem stilu, prodajamo v polnem prometu za 245.000 din. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 22263-11

BIFE S TRAFIKO brez konkurence, v bližini kolodvora, izvrstno idoč, prodajamo z garantiranim mesečnim prometom 50.000 din ter z uporabo dovoljenja za din 29.000.—. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 22264-11

GOSTILNA A LA BIFE na najprometnejšem zagrebškem vogalu med tramvajskimi postajališči, dobrodoč, prodajamo z dvosobnim lokalom, kompletno opremo za 27.000 din. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 22265-11

ZAGREBSKA BONBONJERA z odlično elegantno opremo, dobrodoča, v središču najmočnejše pasaže, z dobrih stalnimi odjemalci prodajamo s skupno opremo in blagom za 136.000 din. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 22266-11

Trgovino z mešanim blagom na najprometnejši točki v Mariboru takoj prodajmo. Ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »Takoj«. 1789

DENAR do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

BOLJŠA GOSPA prosi plemenitega gospoda 2500 din posojila. Vračila v 12 mesečnih obrokih. Cenjene ponudbe poslati na ogl. odd. »Večernika« pod »Nužno rabim«. 22222-12

OBRT - TRGOVINA do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

PONIKLANJE pokromanje predmetov vseh vrst dobro in poceni pri »Ruda«. Maribor. Trstenjakova ulica 5. 6177-1

Vljudno sporočam

da sem po smrti svojega tasta g. FRANCA BATJELA prevzel njegovo podjetje v Mariboru. Priporočam se za enako naklonjenost kakršno so cenjeni odjemalci izkazovali dosedanjemu podjetju.

Istačasno javljam

da sem prevzel **Generalno zastopstvo** poznanih dvokoles znamke **Victoria**

Aleksandrova c. 26
Telefon 26-14

F. Batjela naslednik STANE BERGANT, MARIBOR

Aleksandrova c. 26
Telefon 26-14

Lepo
slika
Vam nudi
Foto-atelje
„JANA“
Sodna ul. 1
Prvovrstno delo
Nizke cene

ZABOJI
100x60/60 cm kakor tudi kan-
te iz pločevine prodajamo.
Vprašati Koroščevo ul. 50,
»Centra«. 22133-13

VOJAKI (REKRUTI)
vse potrebščine dobite v tr-
govini **Anton Franko**, Valva-
zorjeva 36, vogal Frankopa-
nove. 22131-13

HALO KLIČITE PROSIM
AKO RABITE št. 22-67
Tovarnica sladne kave A.
Jarc, Maribor-Košaki.
22083-13

KROJAŠKE ODPADKE
pleteljne in lopice kupujem
po najvišjih cenah. R. Višnje-
vec, Florjanska 37, Ljubljana
22168-13

JABOLKA
lepe mošančke à 5-50 din kg
in 7 lit. sladkega sadjevca od
mošančk à 4-50 din proda
Fistravec, Sv. Barbara, Svoj-
gorice. 22164-13

STROJI
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja
beseda 1 din

SIVALNI STROJ
»Pfaff«, pogrezljiv, malo rab-
ljen, proda poceni Ussar, Tru-
barjeva ul. 9/1. 22230-14

MOSK
PRI
ŽIVČNI
SLABOSTI
poskusite **Okasa tablete**
Orig. zavoj 110.- din
Dati in v vsaki lekarni
Po želji pošljemo literaturo
Poljensko diskr. 10.
DELINI
BEOGRAD - KNEZ MIHAJLOVA 1
Gra. ser. 802 C. Op. 22401939.

Kactoteka:
preglednost
točnost
enostavnost
zanesljivost
in cenenost

»Sofca« MARIBOR
Gregorčičeva 24
Tel. 25-10

SPOMNITE SE CMDI!

IZVRSTNO ORODJE
ki obstoja iz številnih dlet,
se ugodno proda. Ponudbe
na poslovalnico »Večernik«,
»Ptuj«. 22173-14

Zlato in srebro,

briljante, zastav-
ljalne listke išče
nujno za nakup

M. Ilgerjev sin,
Maribor, Gosposka 15

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja
beseda 1 din

**SPALNICE, JEDILNICE, KU-
HINJE**

vseh vrst v namodernejših
lastnoročnih izdelavah dobite
v zalogi pohištva Aleksandro-
va c. 48. 4311-1

Kupimo
PISALNO MIZO
Pismene ponudbe na oglasni
oddelek »Večernika« pod
»Pisalna miza«. 22089-17

POHIŠTVO
dobro ohranjeno, omaro, 2
postelji, 2 vložka, kuhinjsko
kredenco, stole, peč (gašper-
ček) poceni prodam. Alek-
sandrova 60, Studenci
22239-17

PREPROGE!
Oglejte si vse vrste ročnih
del po nizkih cenah. Zamenju-
jemo za stare obleke. Pop-
ravljamo vse stare prepro-
ge. Tomčešin Franjo, trgovina
preprog. Glavni trg 26,
Maribor. 22150-17

Rabljene, dobro ohranjene
STOLE
pisalne mize, kavarniške sofe
in drugo pohištvo razprodaja
kavarna »Astoria«, Maribor.
22149-17

POHIŠTVO!
Predalčnik z nastavkom, 2
omari, 1 miza, vse iz oreho-
vega lesa in gramofon. Vse
dobro ohranjeno. Proda Dr-
venik, Ptuj, Aškerčeva 10.
22170-17

Kupim
OPREMO IN VITRINO
za špecerijsko trgovino. Pon-
udbe na ogl. odd. »Večerni-
ka« pod »Oprema«. 22141-17

Kupim dobro ohranjeno
in

MODERNO POHIŠTVO
spalnice, sprejemnice in ku-
hinje. Ponudbe na ogl. odd.
»Večernika« pod »Pohištvo«.
22165-17

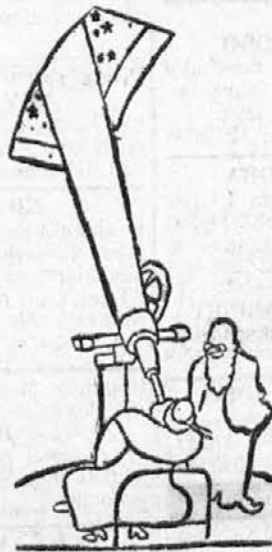
LEPO STENSKO URO
kakor tudi omaro za obleke
in psiho, poceni naprodaj.
Vprašati v gostilni Frankopa-
nova 55. 22234-17

Prodam dobro ohranjeno
SPALNICO
iz trdega lesa za 1800 din.
Ogled dnevno od 2. do 3. ure.
Gospovetska 17/1 levo.
22233-17

Zaklani
PURANI
kg 22.— din, skladišče Kora-
žija, Aleksandrova 51, tel.
2363. 22144-18

Kupujemo prazne ¾ litrske
STEKLENICE
od Franc-Joževe grencice,
Ema vreclec itd. Ivan Pečar,
kemikalije, Gosposka ul. 11.
22109-18

Najboljše, najcenejše po naj-
novejšem sistemu garantira-
ne
TRAJNE KODRE
samo salon **Košem**, Meljska
cesta 63. 2218-18

»Kaj v zvezdah je napisano
in kakšna naja bo usoda?«
sprušajeta Zoran Bradan
in zraven Micika Loboda.
Vsemirja glas pa jima pravi:
»Tam doli ob rjavi Dravi,
kjer z vinom vsak se rad napaja,
»Večernik« naš vsak dan izhaja.
In potem njega vsako srečo
dosežeta, kot vsi ostali,
če upoštevata uspehe,
ki dajo jih oglašiti mali.
Kdor pa v njem ne oglašuje,
ta sreče svoje sam ne kuje!«

POHIŠTVO
vseh vrst, vložke, odeje, ma-
drace in likalne mize po
ugodni ceni pri trdki Makot-
ter, Krekova 6. 22232-17

Snovačico
za sekcional stroj in frkačico
(Einzieherin) išče tovarna
Braća Bureš
Zagreb, Branimirova 43

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja
beseda 1 din

Oddam
6 LETNO DEKLICO
za svojo k dobrim ljudem.
Naslov v ogl. odd. »Večerni-
ka«. 22145-18

DALMATINSKA CVETAČA
in salata po najnižji dnevni
ceni, skladišče Koražija, Alek-
sandrova 51, tel. 2363.
22143-18

ZAKAJ SE MUČITE
z Vašim šivalnim strojem če
ni v redu? Dobro in poceni
vam ga popravi specialna de-
javnica za šivalne stroje Ko-
vaf, Maribor, Mlinska 10.
22160-18

SNEŽNE ČEVLJE
še vedno popravljamo. Hitra
popravljalnica gumijastih in
usnatih čevljev Stumpf, Dvo-
řakova 14. 22250-18

ŽENITBE - DOPISI

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja
beseda 2 din

Opozarjamo
POSEBNO DAME
ki nosijo štev. čevljev 35, 36,
37, 40, 41, na inventurno pro-
dajo od 150 do 250 din.
»KING SHOE«, Maribor, Go-
sposka 30 22031-19

Iščem
STAREJŠEGA GOSPODA
s stalnimi dohodki, kateri si
želi iskrene varčne žene z
nekaj prihranki. Ponudbe na
oglj. odd. »Večernika« pod
»Samska«. 22175-19

SIRITE »VEČERNIK«!

VDOVA

45 let, zelo prijetna, rim. kat.
brez otrok, resna in solidna
z doto okoli din 100.000, bi
poročila dobrega gospoda
srednjega stanu. Lahko tu-
di z 2 otrokoma. Informacije
pošilja proti prednakazilu
din 10.— v znamkah »FI-
DES«, Zagreb, Vlačka 66.

STROJEVODJA

27 let star, rim. kat., usluž-
ben pri drž. železnica v Za-
grebu, zelo prijeten, plača
združena s pokojnino. Poro-
čil bi gospodično z dežele
ali mesta. Informacije pošilja
proti nakazilu din 10.— v
znamkah »FIDES«, Zagreb,
Vlačka 66. 22207-19

UČITELJICA

25 let, rim. kat., Slovenka,
solidna in dobrodušna, aktiv-
no uslužbena bi poročila učitelja,
Slovenca do 38 let. —
Učiteljica, 28 let, rim. kat.,
Hrvatica, želi poročiti učitelja,
Slovenca. Aktivno
uslužbena. Informacije pošilja
proti nakazilu din 10.— v
znamkah »FIDES«, Zagreb,
Vlačka 66. 22208-19

Paroc!

družine s 5 in več otroki

naj takoj pošljete na-
slov in prilože za stro-
ške din 6.— na oglasni
oddelek »Večernika«
pod

»Pomoč«

LOČENKA

ne po lastni krivdi, 30 let,
solidna in lepa, brez otrok,
dota v nepričlnih in go-
tovini okoli din 700.000. Po-
ročila bi boljšega gospoda z
dežele ali mesta. Informacije
pošilja proti nakazilu din 10
v znamkah »FIDES«, Zagreb
Vlačka 66. 22209-19

VDOVA

38 let stara, dota v gotovi-
ni 1.500.000 din, iščem zakon-
skega druga. Navodila daje
»NADA«, Zagreb, Jelačićev trg
10, proti nakazilu din 10.
22198-19

ZELEZNIŠKI URADNIK

38 let star, mesečna plača
din 2000.— iščem zakonsko
družico. Navodila daje »NA-
DA«, Zagreb, Jelačićev trg
10, proti nakazilu din 10.—
22199-19

POMORSKI KAPETAN

35 let star, imam v gotovini
100.000 din, z mesečno pla-
čo 3300 din, iščem zakonsko
družico. Navodila daje »NA-
DA«, Zagreb, Jelačićev trg
10, proti nakazilu din 10.—
22200-19

MAMINA EDINKA
19 let stara, dota v gotovini
150.000 din, iščem zakonske-
ga druga. Navodila daje »NA-
DA«, Zagreb, Jelačićev trg
10, proti nakazilu din 10.—
22202-19

DRAŽESTNA INOZEMKA
19 let stara, dota 10 milj. din,
iščem zakonskega druga. Na-
vodila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10, proti naka-
zilu din 10.— 22203-19

ZELEZNIŠKI STROJEVODJA
39 let star, mesečna plača din
2000.— iščem zakonsko dru-
žico. Navodila daje »NADA«
Zagreb, Jelačićev trg 10, pro-
ti nakazilu din 10.— 22201-19

Krom-številke in
črke za izložbe
9.50
RADAN
Zagreb, Masarykova 13
Prospekti na zahtevo.

LOČENKA

28 let stara, dota v gotovini
250.000, iščem moža, ki je vo-
ljan biti samo moj. Navodila
daje »NADA«, Zagreb, Jela-
čićev trg 10, proti nakazilu
din 10.— 22204-19

ZDRAVNIK

32 let star, mesečni dohodek
8 do 10.000 din, iščem zakon-
sko družico. Navodila daje
»NADA«, Zagreb, Jelačićev
trg 10 proti nakazilu din 10.
22191-19

OROŽNIK

30 let star, s premoženjem
85.000 din, iščem zakonsko
družico. Navodila daje »NA-
DA«, Zagreb, Jelačićev trg
10, proti nakazilu din 10.—
22192-19

Pasteljina perje

do din 10, kemično očis-
čeno din 14, Čehano in
kemično očiščeno din 35-
45, 65. Belo in sivo gosje
perje in puh dobite naj-
ugodnejše pri
„LUNA“
Maribor samo glavni trg 24
Vzorci brezplačno!

INŽENIR

37 let tar, imam v gotovini
100.000 din, mesečno plač
5000 din, iščem zakonsko dru-
žico. Navodila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10, pro-
ti nakazilu din 10. 22193-19

GOSPODICNA

24 let stara, dota v gotovini
70.000 din iščem trgovca obrt-
nika ali slično. Navodila daje
»NADA«, Zagreb, Jelačićev
trg 10, proti nakazilu din 10
22194-19

VDOVA

popolnoma sama, zelo lepa
židovka, dota v gotovini din
2.500.000, iščem zakonskega
druga. Navodila daje »NA-
DA«, Zagreb, Jelačićev trg
10, proti nakazilu din 10.—

Proti mrazu in mokroti . . .

samo

»Seta« vložki

varujejo noge, čevlje

in nogavice

Naznanjamo svojim cenj. odjemalcem, da sta s 1. januarjem t. l.

gg. Roman Maučič in Aleksander Melzer

Maribor, Vetrinjska ulica 6

prevzela zastopstvo naše tvrdke. Ker sta omenjena gg. naša dolgoletna sodelavca, smo prepričani v njihovo brezhibno tehnično in administrativno postrežbo.

PHILIPS Jugoslovensko a. d.

Od Morave do Save
od Donave do Drave
proti kašlju vzemi

Karamelle Rave

Zavoječek din 5- v apotekah

POROKE:
Gospodična, šivilja, 27 let, rim. kat., dota din 35.000. —
Gospodična, 35 let, Slovenka, dota din 100.000. —
Gospodična, 37 let, dota din 25.000. —
Gospodična, 19 let, dota din 90.000. —
Gospodična, 27 let, dota din 30.000. —
Gospodična, 21 let, dota din 250.000. —
Vdova, 39 let, do ta din 200.000. —
Vdova, 50 let, dota di 80.000. —
Velika izbira: Vdov, deklet, ločenk in upokojenk. Informacije proti nakazilu 10 din v znamenkah pošilja »FIDES«, Zagreb Vlačka 66-II. 22210-19

GOSPODIČNA
23 let stara, dota v gotovini 100.000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10. —
DRAŽESTNA ŽIDOVKA
30 let stara, dota v gotovini din 800.000, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10. — 22197-19

ZENITVE IN MOZITVE
boljših krogov posredujemo uspešno, točno in strogo diskretno, velika izbira odličnih partij obojega spola. Prvo-razredne obiteljske zveze v najboljših krogih. Informacije pošiljamo s predplačilom din 10.— v znamenkah diskretno: »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 22269-19

GLASBILA
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din
MIGNON - GLASOVIR
skoraj nov, krasen glas, ugodno napredaj. Dobrajc. Maribor, Aškerčeva 16. 22156-20

Steznike

po meri dobite samo v prvovrstni in zato edino upravičeni specialni trgovini (delavnici)
Novi naslov:
I. Kocmut, Meljska cesta 1

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA
HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI CENIK

Prodaja v Mariboru
V. Weixl
in sinova
Jurčičeva 8

Iščem
RADIO APARAT
na posodo proti mesečni odškodnini. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik«, pod »22142« 22142-20

IZDELOVANJE
HARMONIK
JOS. FLEISS
LJUBLJANA
TYRŠEVA C. 35
ZAHTEVAJTE CENIK

VOZILA
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Kupim
ZENSKO KOLO
dobro ohranjeno. Vprašati za naslov v poslovalnici »Večernika«, Ptuj. 22172-22

TRANSPORTNO KOLO
za dostavljanje paketov za din 2700.— se prodaja. Jurič Ivan, Maribor, Koroška c. 19 22161-22

Etikete
TEL. 45-13
SITAR & SVETEK
GRAVERSKI ZAVOD
LJUBLJANA
FRANČISKANSKA UL. 3

Kupujem stalno vseh vrst in vsako množino

jabolok

po najvišjih cenah.
Josipina Bole
sadje, zelenjava in deželni pridelki en gros - Maribor, Koroška c. 20 na dvorišču.

Moderni šlagerji za ples in petje edino na ploščah

elektroton
LJUBLJANA
PASAZA NEBOTIČNIKA

Zahtevajte brezplačne sezname

Opozorilo!

Obveščamo vse naročnike »Naše založbe«, da g. Pinič Stefan ni več zastopnik omenjene založbe in da ni več upravičen sprejemati naročila ali celo kasirati denar.

Ljubljana, 20. januarja 1941.

»Naša založba«

SEDAJ JE ČAS:

da za mali denar hranite kolesa čez zimo, ako nimate doma prostora, da pustite Vaša kolesa temeljito pregledati, popraviti, omajirati, niklati ali chromati. Zelo bodeite zadovoljni, ako jih tozadevno zapate strokovno znani mehanični delavnici Justina Gustinčič, Maribor, Ulica kneza Koclja 14, podružnica vogal Ptujске in Tržaške ceste, telefon 21-30. Oglejte si tudi bogato založeno trgovino koles, otroških vozičkov in njih nadomestnih delov. 21717-22

MODERNI VOZIČKI
na vseh cenah
BOGOMIR DIVJAK
Ulica kneza Koclja 14

OTROŠKI VOZIČEK
bel, globok, napredaj. Majstrova 17-II. 22244-22

Prodajam troje novo okovanih **SANI**
po nizki ceni. Oglasiti se pri kovaču Svenšek, graščina Radvanje pri Mariboru. 22186-22

Sejem Rajha v Leipzigu

se vrši spomladi 1941. od 2. do 7. marca

60% popusta na nemških državnih železnicah.

25% popusta na jugoslovenskih držav. železnicah.

Nemški vizum se podeli brezplačno. Prijave naj se izvrše čimprej, najpozneje do 5. II. 1941 pri pristojnem častnem zastopniku.

V Mariboru: **Jos. Bezjak**, Gosposka 25, telefon 20-97
V Ljubljani: **Ing. G. Tönnies**, Tyrševa 33, telefon 27-62
V Beogradu: **Zvanični biro sajma rajha u Lajpcigu**, Knez Mihajlova 33

Kalivna pecesa

v veliki izbiri in najugodnejše nudi

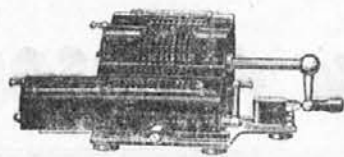
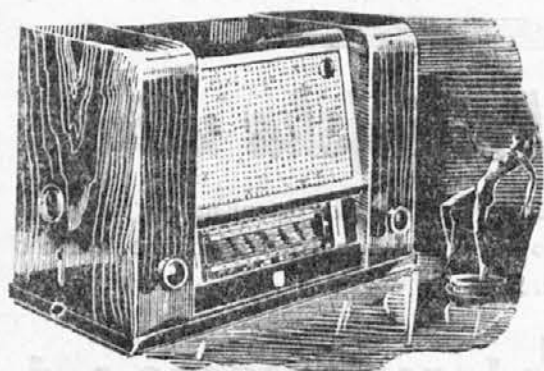
TISKOVNA

DRUZBA Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.

Ne zamudite! Dokler traja stara zaloga - stare nizke cene!

AEG RADIO

Računski stroji

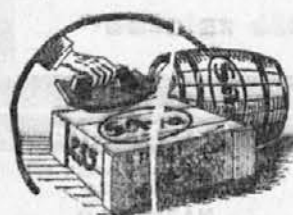

ADLER RHEINMETALL
pisalni stroji

Ivan KARBEUTZ, MARIBOR, Gosposka ul. 3, Tel. 26-42

V VSAKO HIŠO „VEČERNIK“

Štampiljke za signiranje zabojev, vreč, sodov, kož, kamenja itd.

Signierne tlačne štampiljke iz gumi in kovin

»Sofra« Gregorčičeva ulica 24
Maribor, telefon 25-10

Vsakovrstne

odpadke

papirja in cunj kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah

B. ŽELEZNIK trgovina vseh vrst surovin
Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16
Nakupovalnica Kopalniška ul.
Telefon 27-43

Najnovejši modeli Najnižje cene
Ceniki franko

otročjih vozičkov, dvokoles in delov, šivalnih strojev, prevoznih triciklov, pnevmatike pri
F. Batjela nasl. Stane Bergant, Maribor
Aleksandrova cesta 26 • Telefon št. 26-14

POMLADANSKI DUNAJSKI VELESEJEM

WIENER MESSE

9. DO 16. MARCA 1941

Poljedelstvo (vsi poljedelski stroji) — vrtnarstvo — sadjarstvo
vinogradništvo — ribolov in ribogojstvo — čebelarstvo — kemična industrija — mlekarstvo — kletarstvo

Na področju Tehničnega velesejma

Avtomobilska in motociklistična razstava

Prijave najpozneje do 10. februarja.

Vsa obvestila in navodila dajejo:

J. Kulhanek, počastni zastopnik za Dravsko banovino in banovino Hrvatsko, Zagreb, Ulica Kraljice Marije 24, tel. 51-85.

H. Pfannenstill, gen. zastopnik za celo Jugoslavijo, Beograd, Bosanska 20, tel. 30-881.

Popusti na vseh železnicah.

Zbirajte odpadke

Staro železo, baker, medenino, svinec, cink, star papir, cunj, krojaške odrezke, tekstilne odpadke, glaževino, ovčjo volno, govejo dlako kupuje vedno po najvišjih cenah. Arbelter
Dravska ul. 15. Tel. 26-23.

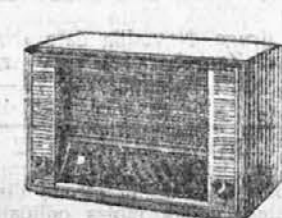
Specijalna delavnica za previjanje, popraviljanje

elektromotorjev in dinam. Izvršujem inštalacije na pogon in luč, na skladišču ves elektromaterijal ter motorji za pogon in dinam za luč.

Fr. Perčinič

elektropodjetje, Ljubljana, Gosposvetska cesta 16, Telefon 23-71.

Saba Radio

Preciznost in kvaliteta
Sodobni aparat z najpopolnejšim glasom!
Generalno zastopstvo in skladišče

Radio Bremec — Celje

Zastopniki:

Radio Lušicki, Maribor, Koroška cesta 41
Radio Zupan, Mojstrana
Edvard Fischbacher, Trbovlje

VERITAS

GENERALNO-ZASTOPSTVO IN SKLADIŠČE

Anton Bremec Celje

Oglejte si veliko zalogo! Zahtevajte cenik!

Naznanilo!

Podpisana tvrdka obvešča vse svoje odjemalce, da vodi tudi po smrti gospoda Leopolda Gusela svoj obrat v polnem doseganju obsegu. Potrudili se bomo, postreči svojim cenjenim odjemalcem tudi v bodoče v njihovo popolno zadovoljstvo, tako da bomo ohranili stari sloves našega podjetja.

Proti razširjevalcem neresničnih vesti, ki hočejo s tem le škodovati našemu podjetju, bomo sodno postopali.

Poslovodji:

Plečko Ivan, Ketiš Avgust

Leopold Gusel, nasledniki

d. z o. z.

Maribor, Koroška cesta 19

DKW MOTORJI

rezervni deli — popravila pri zastopniku DKW motorjev mehanična delavnica
MARJAN KOMEL
MARIBOR — TEZNO

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril
trgovino z mešanim blagom
v Mariboru, Sodna ulica 16
Priporoča se **Iršič Ivan**

POSOJILNICA NARODNI DOM

v Mariboru z. z. o. j. • najstarejši slovenski denarni zavod v Mariboru

REZERVE BLIZU DIN 12.000.000'—

